

2. EL VALENCIANISME PROGRESSISTA: QUI SOM I QUÈ VOLEM.

2.1. La identitat política del BLOC: Compromís per un valencianisme de totes i tots.

5 “... La primavera és arribada. Els valencians pensen ja en si mateixos i afirmen ses característiques. Prompte est dolç amor, que escomença en la família i acaba en la pàtria, ens tornarà viva i espledenta la nació valenciana i nostra pròpia pàtria floreixerà com els roserals en maig”

(Eduard Martínez Sabater, “*Declaració Valencianista*”, 1918)

10

EL BLOC és l'articulació política del valencianisme progressista amb vocació unitària, i advoca per la construcció d'un projecte polític nacionalment valencià capaç de ser socialment visible, políticament potent i electoralment decisiu.

EL BLOC va nàixer fa més d'una dècada com a plataforma unitària i convergent del valencianisme d'arrel fusteriana per dotar d'una renovació les formes i propostes polítiques del nacionalisme progressista valencià. Eixa fórmula ha produït un avanç incontestable de les posicions del valencianisme fins deixar-lo com a tercera força política al País, amb vora 3000 militants i una estructura territorial ben ferma que es tradueix en la fortalesa del valencianisme municipalista. Això, però, no és prou. No ha sigut prou per consolidar el valencianisme.

20

Més de deu anys després el BLOC ha de renovar, refundar, el seu projecte per tal de presentar un projecte col·lectiu cohesionador que integre en el seu si totes aquelles tradicions i sensibilitats disposades a sumar per consolidar un espai polític valencià. Més ample i amb majors garanties. Per fer això, cal una actualització del discurs del valencianisme polític i treballar amb la convicció que cal unir els valencianistes, aquells que se senten Poble com nosaltres, en una proposta política democràtica, de progrés i valenciana. El BLOC és l'únic instrument possible per a fer això, per a liderar el pol valencià de la política. Cal fer-ho, amb la consistència que ens aporten les pedres angulars del discurs del BLOC, el valencianisme i el progressisme.

25

Deu anys després el BLOC està preparat per a sumar, està capacitat per a liderar, per ser una alternativa seriosa al bipartidisme que ens vol deixar sense veu. Amb lideratge, amb generositat, sense sectarismes i trobant les fórmules adequades que facen possible sumar en clau valencianista, i en clau progressista, i poder així ser percebuts com una opció en la qual poden confiar totes aquelles persones que s'estimen fer un vot a la gent de casa.

35

Per donar aquest salt de qualitat estem convençuts que cal fer l'esforç per superar contradiccions, afermar els avanços i no tindre por a renovar i actualitzar el nostre discurs. Construir un valencianisme de superació és la millor manera de presentar-nos a la societat valenciana del segle XXI. És necessari actualitzar el discurs valencianista per tractar de fer-lo més accessible al conjunt de la ciutadania i obert a afavorir el futur d'un valencianisme reconciliat i operatiu políticament.

Aquesta actualització del discurs prové d'unes reflexions antigues i modernes que ens donen una base sobre la qual actualitzar i renovar el nostre discurs.

El BLOC assumeix com a pròpia l'herència del valencianisme de preguerra. Un llegat que ens permet reivindicar l'esperit de la Declaració Valencianista de 1918 o la tasca en pro de l'autogovern i la normalització cultural del valencianisme republicà.

EL BLOC reconeix els valors del millor i el més sincer del "nosaltrisme" valencià, en els discursos emanats des d'una voluntat de "fer país" que incidien en la instrospecció nacional. Allò present significativament en la proposta fusterianista, que advocava per un país diferent al provincianisme i la despersonalització.

EL BLOC se sent part del conjunt de les reflexions amb vocació pactista i conciliadora que des de fa dècades s'han construït des d'una posició nacionalment valenciana i s'han posat en papers públics. Unes reflexions que necessiten plasmar-se en acció positiva per no quedar-se en el desencís i la frustració de l'envelliment o la caducitat.

El BLOC, des del màxim respecte a les tradicions que ens han situat en el camp d'un discurs i projecte nacionalista coincident amb l'històric Regne de València i el modern País Valencià, es reclama com a valencianista sense més adjectius. Els apel·latius de blavers, catalanistes, tercerviers... ens remeten al passat i hui, amb aquest document, allò que volem parlar és sobre el present i el futur. Ens declarem valencianistes i sabem que el vertader repte a assolir és la convergència amb la societat valenciana.

EL BLOC torna a posar de manifest que el projecte nacional alternatiu que oferim a la societat valenciana és la millor aportació per a enfortir una societat de progrés i benestar, cohesionada socialment i territorial i amb visibilitat política al país, a Espanya i a Europa. Perquè, com s'ha dit moltes voltes, ser valencians i valencianes és la nostra manera de ser ciutadanes i ciutadans.

EL BLOC és conscient que l'absolutisme en les autoafirmacions identitàries no és real en les societats europees. Ni es correspon amb la realitat, ni és matemàticament identificable amb la radiografia electoral. Per això, el discurs valencianista ha d'adreçar-se sobretot a aquelles persones que es defineixen nacionalment valencianes, però també a aquelles que des d'una valencianitat sincera puguen tindre

altres àmbits d'adscripció identitària complementaris, que no són percebuts com a contradictoris. Aquesta convicció pren major rellevància encara en una societat com la nostra, que majoritàriament es defineix identitàriament de forma dual, i amb un vigorós
 75 sentiment d'adscripció a les dos identitats, tot i que donant-li uns usos i funcions diferents a cadascuna d'aquestes adscripcions.

Per tot això, posem de manifest que, sense objectius exhaustius, posem en circulació tot un seguit de senyals d'identitat, d'idees força, que han de conformar la forma i el fons d'un Espai Valencià de Progrés amb vocació majoritària. Ni són idees noves, ni
 80 són idees nostres, però posar-les de manifest des d'una perspectiva global implica una reafirmació de la voluntat de fer el camí junts, superar les contradiccions heretades i plantejar un marc ample d'encontre per als valencians i les valencianes que ens permeta albirar un futur digne.

85

2.2. El valencianisme del segle XXI. La resposta valenciana.

EL BLOC fa pública la voluntat de treballar per situar la nació valenciana en el concert de les nacions del món. Un País Valencià políticament democràtic, socialment avançat i agermanat amb la resta de pobles. Una comunitat política culturalment dinàmica,
 90 intel·lectualment avantguardista, econòmicament potent, territorialment cohesionada i ambientalment sostenible.

Per tot això, concretem que el valencianisme de totes i tots ha de ser:

DEMOCRÀTIC

95 Nosaltres situem el valencianisme com un moviment radicalment democràtic. Només podem construir el nostre discurs i actuació amb el màxim respecte a les regles de la democràcia. Qui entenga que, des de la coacció, la intolerància o la falta de respecte a les posicions dels altres, es pot actuar en clau cívica o política no mereix ser considerat valencianista. Democràcia implica també reconèixer la legitimitat dels altres
 100 projectes nacionals existents en la societat valenciana, i la ferma convicció que només des de la seducció política podem fer que el nostre projecte nacional siga majoritari al País Valencià.

Un caràcter democràtic que vol anar més enllà dels mecanismes prevists en les democràcies formals, i que es plasma en la voluntat de diàleg permanent amb la
 105 societat, la política entesa "de baix cap a dalt", i la creació de fórmules que incentiven la seua participació en la responsabilitat pública de prendre decisions. Una vocació democràtica que planteja una completa revisió de la forma de gestionar els mitjans de

110 comunicació públics per tal d'adaptar-los a un model comunicatiu professional, al marge de dirigismes partidistes i que complisquen amb la seua llei de creació com a instruments de comunicació públics, de qualitat i en valencià.

Una visió de la democràcia que advoca per una ciutadania igual en drets i obligacions, sense espai per a discriminacions de cap tipus, i que considera que la igualtat també depèn d'oferir a totes les persones les mateixes oportunitats i garantir uns mínims per a l'autonomia de les persones i la dignitat de la seua vida.

115 Una democràcia que està urgida d'una regeneració que pose l'accent en l'honestedat, la transparència i els comptes clars. Som persones democrates que creiem en la política com un servei públic sacrificat i apassionant. No tots som iguals.

120 Un caràcter democràtic basat en la concepció del respecte als drets de les persones i els pobles a determinar el seu futur, tot garantint el respecte a les regles de joc dels ordenaments jurídics internacionals.

RECONCILIAT I UNITARI

125 Nosaltres considerem que ja s'han balafiat massa esforços, massa temps i massa energies en les baralles i les discussions bizantines, mentres la majoria de la societat valenciana ha deixat resolts gran part d'eixos debats. El BLOC pretén representar i aglutinar tot l'Espai Valencià, i per eixa raó cal abordar la qüestió històricament controvertida de la simbologia valenciana; amb una intenció i una pretensió ben clara: superar velles batalles, i reconciliar postures i tancar ferides, per tal d'enfortir el projecte. Ja va sent hora que es produïska una sincera reconciliació entre totes aquelles persones que volem un país no dependent, una nacionalitat amb més autogovern. Un País amb política, pensada en termes propis.

135 Un moviment reconciliat en la recerca de trobar un espai comú en el qual treballar de cara al demà i el despus-demà. Un espai valencià amb capacitat de sumar que actue des de la lleialtat, la generositat, la cooperació i la col·laboració per construir un valencianisme polític potent i unitari.

140 Els valencianistes del BLOC, considerem el País Valencià com la nostra nació, o com a mínim, el nostre marc d'adscripció i lleialtat política. Aquesta Nació Valenciana és la nostra adscripció nacional. Tanmateix, som conscients que, en l'àmbit del valencianisme polític, coexisteixen diverses adscripcions nacionals suplementàries o complementàries. Un bon nombre de nacionalistes valencians defensen l'àmbit lingüístic com a la seua nació; a alguns, fins i tot, no els importa reconèixer-se més o menys identificats amb la "nació que hi ha", Espanya o l'estat espanyol, federal o confederal, al capdavall, el marc nacional actual; òbviament hi ha molts que pensen i

145 senten que eixa nació és, simplement, la valenciana. Tots hi caben, al BLOC, sempre que fem del País Valencià el nostre àmbit de referència nacional i polític prioritari, el nostre primer cercle nacional concèntric superador de qualsevol altra adscripció nacional supletòria o complementària.

150 Advoquem per un valencianisme reconciliat en torn de les senyes d'identitat que la ciutadania valenciana ha assumit majoritàriament des de fa dècades al caliu de la realitat estatutària. La societat valenciana, durant els prop de 30 anys de democràcia actual, ha anat configurant-se en base a un univers simbòlic –oficial- plenament consolidat, i assumit per una àmplia part de la nostra població.

155 L'univers simbòlic encara té pendent d'assumir amb major normalitat, fins i tot en la legislació simbòlica valenciana, la simbologia provinent de la proposta fusteriana. El Penó de la Conquesta ens recorda el naixement del Regne de València, és ben present a moltes localitats del territori i sentit per milers de ciutadans, des de la valencianitat més insubornable, com a símbol propi i lligat a la millor tradició del valencianisme progressista.

160 Aquesta voluntat de conciliació, derivada d'una determinació per ser entesos pel conjunt de la societat i avançar en la construcció nacional del poble valencià, ens ha de conduir a avançar en l'assumpció normalitzada de la simbologia estatutària, més concretament de la Senyera coronada, com a símbol privatiu, com a bandera que ens identifica com a nació en el món, que ens uneix amb la tradició del primer valencianisme polític i que ens pot aportar noves complicitats ciutadanes que estan esperant trobar una resposta política en clau pròpia. Una resposta valenciana que situe com a prioritària l'assumpció de major autogovern i que parle amb veu pròpia tant a Espanya com a Europa.

170 El BLOC ha d'assumir com a pròpies, totes les diferents manifestacions simbòliques representatives del ser valencià: banderes, escut, himnes, etc. Cal recuperar l'herència del valencianisme de preguerra, fent nostre, per exemple, el Cant de Lluita o Redempció, i fer-ho de manera compatible amb la tradicional Moixeranga, o fins i tot amb l'himne oficial, tot i que en la seua versió més digna. Fent aquest exercici de responsabilitat i maduresa serem fidels tant a la nostra més primigènia tradició política, com a les diferents percepcions valencianistes actuals. Cal avançar a hores d'ara, l'assumpció d'un únic sistema simbòlic valencià inclusiu que prioritze les funcions i els usos dels elements que ens remetien a la voluntat de dignificació nacional. Sense exclusions innecessàries, sense antagonismes estèrils. Cal assumir-ho tot, tot ens és propi. En l'actualitat, tot és valencià.

180

S'han fet molts avanços en aquest sentit, la coexistència simbòlica ha sigut assumida pel conjunt de l'organització. Ara cal afermar els avanços i fer pràctica quotidiana, més enllà de conjuntures electorals. Sense imposicions, amb voluntat inclusiva i respectant sensibilitats territorials i polítiques, però amb la decisió com a organització nacional que som d'afavorir la convergència de l'imaginari simbòlic del nacionalisme valencià amb l'univers simbòlic de la societat valenciana.

185

Deixar més temps sense avançar en aquestes qüestions significa continuar regalant a les opcions polítiques majoritàries la capacitat de presentar-se a ulls de la societat com els màxims representants de la valencianitat. És hora de recuperar espais i sectors socials als quals no som encara accessibles.

190

No es tracta de mirar al passat, o recrear-nos en discussions vexil·lològiques. És hora d'analitzar serenament el present per tal d'adoptar les millors solucions de cara al futur. Unes solucions que, com ha passat en el camp lingüístic, per molts matisos i puntualitzacions que es puguin fer, han esdevingut bones solucions per a llevar-li càrrega de conflictivitat a la tasca de normalització i normativització de la llengua pròpia. Des del consens, i comptant amb el suport del conjunt de la societat, s'ha iniciat un camí que millora objectivament la situació del valencià gràcies a la creació de l'AVL i els dictàmens que li donaren cobertura, i que amb el major dels tactes acoblaven l'àmbit lingüístic del valencià-català amb l'orgull secular dels valencians pel que fa al nom i consideració orgullosa de l'idioma propi. Falta faena a fer, com ara avançar en la doble denominació de la llengua i evitar els vergonyants episodis de censura per part del govern autonòmic. Tot és millorable, però el consens al voltant de l'AVL ha estat bo per a tots aquells que ens estimem la llengua dels valencians.

195

200

205

El valencianisme polític del segle XXI ha de ser inclusiu, ha de tractar de replegar totes les sensibilitats que d'una manera sincera s'han recongeut en la valencianitat. Per eixe motiu hem de fer compatible la denominació del territori que ha fet seua el valencianisme progressista, el País Valencià, popularitzada en temps del valencianisme republicà, i més encara, com a nom lligat a la lluita antifranquista; la defensa de la democràcia i l'autonomia, amb d'altres denominacions del país que bé siga pel seu caràcter oficial, històric o reivindicatiu, han fet diversa fortuna en la terra valenciana. Per això, el BLOC no hauria de fugir d'acceptar i d'utilitzar, de forma indistinta, amb diferents freqüències i segons convinga, qualsevol de les expressions que es referixen a la nostra terra: Poble Valencià, Nació Valenciana, Regne de València, València o Comunitat Valenciana (per què no emprar-la com a Comunitat

210

215

Nacional Valenciana?, o aprofitar el fet que, malgrat tot, és la primera denominació unitària amb la qual amplies capes urbanes, o realitats territorials com les comarques més meridionals, s'han trobat immerses en un projecte d'autogovern unitari, defugint altres invents d'inspiració disgregadora).

220 Per al BLOC, i partint de la lleialtat al terme de País Valencià com concepció moderna de la nacionalitat valenciana, cap d'aquestes denominacions hauria de constituir-se com a excloent, cap d'aquestes hauria d'esdevenir element de distorsió o de disputa a l'hora de denominar la nostra terra. Totes haurien de ser, també, nostres.

225 A propòsit d'aquesta voluntat conciliadora inclusiva, inajornable i ineludible, cal advertir els intents de perpetuar la pàtina conflictiva del valencianisme que continuen fent-se des de tota mena d'espais i tribunes. Cadascun és ben lliure de mantindre els postulats que trobe adient, però ningú a hores d'ara pot refugiar-se en les essències, siguem aquestes de la classe que siguem, per posar pals a les rodes dels intents d'eixamplament del valencianisme.

230 També des del projecte nacional espanyol, i especialment des dels partits polítics que el representen, existeix una intenció clara de no permetre un valencianisme reconciliat i competitiu políticament. Hi ha una clara decisió de situar el valencianisme fora del parlamentarisme autonòmic, i no només amb la injusta barrera del 5%. Uns volent-nos
235 situar en l'esfera de la radicalitat i fins i tot de l'estrangerització, i uns altres en l'esfera de la docilitat política i tenint com a única finalitat ajudar a dissimular la seua incapacitat de presentar-se com alternativa real de govern. Cal saber fugir d'aquets paranys que només ens porten a la inacció i el seguidisme.

240 En definitiva es tracta de construir un discurs capaç de conjuminar el millor de les tradicions valencianistes i lligat amb l'univers identitari i simbòlic assumit com a paradigma de la valencianitat. Allò què som i la seua visualització.

MODERNITZADOR I PROGRESSISTA

245 Nosaltres considerem que el millor llegat del nosaltrisme fusterià és la voluntat d'oferir un projecte de modernització per al País Valencià. Abans, però, ja podem observar en el valencianisme republicà dels anys trenta del segle XX eixa espenta modernitzadora. Front a uns altres discursos que acaben sempre per donar l'última paraula a Madrid sobre les decisions a prendre, el valencianisme ha de seguir explicitant la seua capacitat d'oferir un discurs de modernització a la societat valenciana.

250 Un discurs de modernització que se situe en l'avantguarda de les reflexions globals que han de fer-se a hores d'ara arran de les conseqüències de la crisi de la bombolla

immobiliària o el crack dels excessos de l'economia especulativa financera. Un discurs que atenga als reptes de la crisi energètica i comprega l'oportunitat que representa el desenvolupament de les indústries verdes o caminar cap a la societat del coneixement
 255 com a millor estratègia per aconseguir una convergència real amb les societats europees més avançades, per posar alguns exemples de problemàtiques a resoldre a hores d'ara.

La tasca de modernització del país implica aturar els desequilibris territorials i socials que hui en dia s'estan fent més evidents a causa del manteniment d'un model de
 260 creixement econòmic que, amb la crisi actual, està mostrant-se com un model amortitzat i fracassat.

Un discurs que, per força, ha de situar-se en l'espai del progressisme. Un progressisme suficientment ample com per permetre la participació de totes aquelles
 265 tradicions polítiques en les quals la qüestió social ocupa un paper prioritari. Un moviment nacional alternatiu, de profundes arrels democràtiques, sap ben bé què vol dir garantir el drets de les minories i els menys afavorits. Sense entrar ací en el detall, ni amb definicions acurades del terme, el progressisme del nostre discurs ha de prioritzar la defensa de la societat del benestar; la defensa d'un model de creixement
 270 econòmic arrelat a l'estructura productiva del país, i els sectors industrials tradicionals i emergents; l'assumpció de la pluralitat del país com un factor d'enriquiment col·lectiu i la conservació del territori com l'estratègia més racional per donar-li estabilitat a la nostra condició de societat oberta, vinculada al turisme i al sector de serveis i, per tant, necessitada d'un patrimoni natural respectat.

275 Progressista pel que representa de respecte a valors com ara el dret a la diferència, la igualtat, la tolerància o creure en una societat formada per persones lliures i iguals. El valencianisme ha d'estar irremeiablement lligat a polítiques que augmenten la qualitat de vida dels ciutadans.

280 **DE VALENCIANISTES I DE VALENCIANS**

El programa polític del BLOC està destinat a millorar la qualitat de vida del conjunt dels ciutadans del País Valencià, però el discurs polític que li atorga sentit està adreçat bàsicament a aquells que es reclamen nacionalistes valencians. Ara, però, el valencianisme polític ha d'esforçar-se per ampliar la seua capacitat d'esdevindre
 285 l'interlocutor polític d'eixe 15%-20% de la societat que des de fa molts anys està fent palés als estudis sociològics el seu desig de poder comptar amb una força

d'obediència valenciana, que reclame major autogovern i se situe en l'àmbit del progressisme.

290 Per aconseguir eixe recolzament electoral del 6% al 8%, que ens marcàvem en
anterior documents interns de cara a les pròximes eleccions, hem de ser més
permeables a sectors que sense vindre de la cultura política del nacionalisme estiguen
orfes d'opció política en la qual confiar o estiguen afartant-se del bipartidisme. Per fer
això cal ampliar la nostra mirada i, seguint l'exemple dels col·lectius locals que
aconsegueixen uns resultats que superen el 10% del vot municipal, cal saber ser els
295 representants de sectors socials plurals que ens veuen com els que millor defensem
els seus interessos en l'àmbit local. La traducció d'això a nivell autonòmic encara dista
de ser òptima. Per aconseguir aquest objectiu cal fugir d'estridències o radicalismes
banals, però conservant la ferma convicció de ser els representants dels ciutadans que
volen ser i viure com a valencians en el segle XXI.

300 Aquesta aposta política del BLOC cal que siga de llarg recorregut, amb un horitzó que
podríem situar en l'any 2015, però necessita que donem passes des de ja per tal de
poder esdevindre una opció política d'ample espectre. Sense oblidar els nostres
referents ideològics, cal traduir-los de manera intel·ligent a la societat amb un esforç
305 constant d'actualització, renovació i modernització. Altres opcions minoritàries com la
nostra, com ha passat a Galícia o Navarra, han apostat ben fort per la seua
institucionalització, la seua voluntat de ser decisius, en base a sumar perfils del
nacionalisme i el progressisme, i adequar-se a la realitat que viuen quotidianament. La
multiplicació de la seua potència política és indiscutible, i hauria d'estar un referent per
310 a nosaltres.

Anem cap a un món cada vegada més interdependent i plural, i això també es
refleix en la qüestió identitària. Una societat moderna i complexa com la nostra no
pot restar encaixada en definicions identitàries absolutes o supremes. Més bé, cal
caminar, per arribar a una nació possible, a un projecte nacional valencià assumible
315 per un sector important de la ciutadania, a dirigir la nostra invitació, i buscar la seua
complicitat, a totes aquelles persones que són conscients políticament de la
importància de ser valencians, tot i que això no vaja acompanyat d'una cultura política
o d'una autodefinició identitària clàssica de la manera com l'entendem des del
valencianisme nacional estricte.

320 Per això, tal i com fem esment en altres parts d'aquesta ponència, la nostra proposta
política supera l'estadi clàssic identitari perquè considerem més operativa la
identificació valenciana. En una societat que revela uns índexs tan baixos en

l'actualitat pel que fa a la seua consciència nacional valenciana, cal buscar un marc atractiu que afavorisca l'adhesió cap a la identificació de la ciutadania en reptes com la necessitat de fer política en clau pròpia o la identificació amb tota una sèrie de valors lligats a la modernització i la dignificació del país. Sens dubte un avanç substancial d'adhesions cap als valors projectats des del valencianisme progressista conduirà, al remat, milers de ciutadans a veure amb confiança la construcció d'un projecte nacional alternatiu.

330

Ser valencianista a hores d'ara no és el mateix que fa trenta anys, ni tan sols que fa deu anys, i hem d'adaptar-nos al canvi substancial de la societat valenciana en els darrers anys, ampliant els possibles receptors del nostre discurs, dient la nostra en els debats majoritaris i amb la capacitat d'introduir en l'agenda política allò que no és interessant per als que pretenen arreglar-ho tot amb focs d'artifici que deixen la terra ferma quan s'acaba la festa, o per aquells que ara ho fien tot a l'optimisme metafísic que governa a Madrid.

335

Per fer això necessitem situar-nos en l'eix valencià de la política, el nostre espai polític més competitiu, i capacitats per presentar un model diferent de país al que ara mateix ens presenta el bipartidisme. Per fer això, hem d'aconseguir ser percebuts cada volta més com l'opció que millor representa la valencianitat, al capdavant com els que millor podem defensar els interessos de la ciutadania valenciana.

340

OBERT I INTEGRADOR

345

Nosaltres entenem que el discurs valencianista no pot ser terreny vedat d'aquells que parlem una llengua, o som nascuts ací. Aquesta asseveració, com a totes les que fem en aquestes línies, ni és pròpia ni nova. Però cal reafirmar-la i renovar el seu contingut.

350

En la qüestió lingüística hem de pregonar que la llengua pròpia, i les seues possibilitats d'esdevindre un vehicle de comunicació i cultura al marge del procés de minorització actual, és responsabilitat del conjunt de la ciutadania valenciana, no només dels valencianoparlants. Per això, i seguint l'exemple que amb tan bon criteri està duent a terme l'entitat Escola Valenciana, cal deslliurar la llengua pròpia, o més correctament, la llengua nacional, de qualsevol temptativa de problematitzar-la. Hem

355

de convidar tota la ciutadania, siga quina siga la seua llengua, a considerar-la com un tresor comunitari a salvaguardar i posar en valor. De la mateixa manera que assumim amb orgull, aquells que som bilingües, l'existència d'una altra llengua, el castellà, en la nostra societat. I per això el valencià ha de ser sinònim de futur, competència, vitalitat

360 cultural i prestigi. La gran batalla de la llengua és retrobar l'estima i el sentiment de
 pertinència per part de tota la societat. També pels nouvinguts que van arribar fa varies
 dècades des d'altres territoris de l'Estat i estan integrats com a valencians o pels
 nouvinguts actuals provinents d'altres racons del món. Si guanyem aquesta batalla,
 variarà la tendència de pèrdua d'ús del valencià i tots ens revelarem davant les
 365 agressions als drets lingüístics que quasi diàriament hem de suportar aquells que
 tenim la gran sort de poder fer la nostra vida en qualsevol de les dos llengües oficials
 de la comunitat autònoma.

La proposta valencianista, i malgrat sonar a tòpic, està adreçada a totes les persones
 que viuen en aquest país. Perquè quan des del valencianisme polític es reclama
 370 l'alliberament del peatge de l'AP7, mesures contra la precarietat i la sinistrabilitat
 laboral, el reconeixement del dèficit històric de finançament o la denúncia de
 l'urbanisme salvatge, s'està fent política per a tots i per a totes.

Cal avançar, i supera l'objectiu d'estes reflexions, en els debats sobre la
 multiculturalitat, interculturalitat i les fórmules idònies d'integració. Ara bé, hauria
 375 d'estar clar que l'adopció de drets per part dels nouvinguts, de tots els drets, també
 dels polítics, ha de comportar una assumpció completa de l'ordenament jurídic
 establert, més enllà de qualsevol mena de tradició cultural, així la interiorització de
 pràctiques lligades a la igualtat de gèneres, la llibertat sexual, la laïcitat o la integració
 en la realitat cultural del país.

380 Siga com siga, encara està pendent de madurar un discurs ben elaborat, per part del
 valencianisme, sobre el model d'integració de la nova migració que està variant la faç
 de la nostra societat, i li atorga major riquesa material i immaterial, alhora que
 comporta un diàleg i contrast cultural interessant.

385 **AMB UN NOU MARC DE RELACIÓ AMB CATALUNYA**

Una reactualització del discurs valencianista ha de plantejar la necessitat de canviar el
 marc de relacions amb Catalunya per a resituar-lo des del seu àmbit lingüístic clàssic,
 per un àmbit de relacions geoestratègic.

Per fer possible això, cal desterrar absolutament les visions paternalistes i esbiaixades
 390 que han presidit les relacions País Valencià-Catalunya. Ha d'imposar-se per a benefici
 de valencians i catalans l'adopció d'un marc de relacions modern, madur i equitatiu.
 Sense excloure la competència i les contradiccions, cal apostar per la cooperació, les
 oportunitats i la connexió amb Europa que suposen unes relacions fluïdes amb els
 catalans.

395 Dins d'aquest clima productiu de relacions, a la manera que el BLOC ha entès sempre la relació amb les forces polítiques i socials que representen el catalanisme, cal que es construïsquen les relacions amb els pobles amb els quals compartim llengua. De segur que un marc de relacions equilibrat i horitzontal donarà lloc a una major coordinació entre els diferents països, també en la vessant de la normalització i normativització de la llengua comuna.

400 Per fer aquesta proposta estable es necessita la voluntat política institucional i la complicitat dels sectors professionals, creatius i empresarials que estan reivindicant a hores d'ara una major relació a tots els àmbits entre les dos Generalitats. No té cap sentit a hores d'ara el manteniment de postures d'incomunicació, elevades al paroxisme en entrebancar els acords per garantir la reciprocitat de les televisions autonòmiques públiques dels territoris que abarca el marc lingüístic del valencià-català. Un problema creat a causa de la incapacitat del PP de desvincular-se dels sectors més ultres de la societat valenciana, i l'engany del govern central socialista pel que fa a la concessió de canals televisius.

410 En l'actualitat l'interés per buscar l'acord i la complicitat amb Catalunya, a l'hora de reivindicar infraestructures i una reforma del finançament autonòmic, només pot ser ignorat des de la miopia política del govern autonòmic del PP.

El valencianisme polític fuig de discursos polítics inservibles com a marc de relacions amb el Principat i resta dels territoris de l'antiga Corona d'Aragó, bé siga des de posicions unitaristes de caràcter nacional, bé siga amb l'anticatalanisme com a instrument de definició pròpia o eina per traure rèdits electorals. El valencianisme polític reclama un nou marc de relacions amb Catalunya basat en el respecte i la confiança mútua i el desplegament de les oportunitats presents i futures que unes bones relacions poden ajudar a desenvolupar.

420

POLÍTICAMENT VISIBLE A ESPANYA

El valencianisme com a discurs polític que planteja la construcció nacional valenciana ha d'avançar en la seua homologació amb la resta projectes polítics nacionalistes perifèrics de l'Estat Espanyol. Uns projectes polítics que han sabut integrar la seua fortalesa en els respectius territoris amb la incidència en la política espanyola, ja siga per tal d'assolir millor tracte inversor per part de l'Estat, ja siga per incidir en una visió pluralista de la realitat espanyola.

425 Ara mateix hem de fer clara la nostra reivindicació de més autogovern, tot exigint la posada en marxa d'una nova fase de descentralització política, una volta esgotada la descentralització administrativa. La Generalitat Valenciana és un *monstre* administratiu

430

mancat de poder de decisió. La nostra lectura crítica de la passada reforma estatutària, obra del consens del PP-PSOE, ens aferma en la convicció que estem davant d'una oportunitat perduda per actualitzar notablement el nostre sostre competencial i la capacitat d'avançar cap a un sistema de finançament concertat.

435 Sense por a enganyar-nos podem afirmar que només la presència del valencianisme polític, també a les institucions espanyoles, podrà permetre albirar noves reformes estatutàries que ens situen en peu d'igualtat amb la resta de nacionalitats històriques de l'Estat.

Entendre açò ens porta a la necessitat d'interioritzar com a organització la insuficiència política resultant de no tindre una veu valencianista a Madrid. Resulta objectiu inajornable presentar-nos a les pròximes eleccions generals amb capacitat d'estar presents a les Corts espanyoles. Aquest no és un repte nou, però la novetat ha de vindre per treballar amb molt de temps per davant en aconseguir eixa capacitat.

440

445 Hem d'instaurar un procés de fiscalització de la migrada tasca que fan els diputats valencians a les Corts espanyoles pel que fa a la proposició de temes que afecten específicament els valencians. I hem de fer pedagogia, molta pedagogia, amb un discurs que explique els avantatges què, per a les seues respectives comunitats autònomes, representa comptar amb diputats bascos, catalans, gallecs o canaris.

450 d'insistir molt en aquests discursos per tal que vagen calant en la percepció social valenciana. Si ho fem només tres mesos abans de les pròximes eleccions generals tornarem a tindre molt complicat comptar vertaderament en este tipus de contesa electoral.

Sens dubte l'enfortiment de les relacions amb GALEUSCAT ajudarà a fer valdre la nostra utilitat per ver visible políticament el País. Cal continuar donant-los un valor d'estabilitat i futur, tot reivindicant una major presència i importància del BLOC com a representants consolidats del nacionalisme valencià.

455

Adobat amb això, i més encara ara que comptem amb diputats a les Corts Valencianes, cal enfortir la nostra capacitat de liderar la resposta valenciana a grans temes que afecten al conjunt de l'Estat, com ara la reforma del finançament autonòmic o la reforma pendent de la Constitució o l'administració de Justícia. I cal fer-ho permeabilitzant d'aquest discurs nacional a tota l'estructura organitzativa i territorial amb que comptem

460

Hem de reforçar la nostra tasca per reclamar la utilitat de la presència de diputats valencianistes a Madrid, i fer-ho amb el temps suficient. Tanmateix, i per no pecar

465

d'ingenus, sabem que els avanços substancials en esta matèria aniran vinculats a la fortalesa electoral que demostrem en la pròxima contesa autonòmica.

EUROPEU

470 Nosaltres reivindicuem un discurs polític sobre la UE que advoca per la construcció d'un espai polític europeu que done protagonisme a la pluralitat regional que el conforma. L'Europa política ha de trobar un model que supere les rigideses dels estats-nació actuals i que reconega la participació política en la UE de les unitats subestatals, com ara la comunitat autònoma valenciana. L'Europa dels Estats,
475 necessita complementar-se amb la Europa dels Pobles i l'Europa dels Ciutadans.

La vocació progressista i europeïsta del nostre projecte ens ha de reforçar en la reivindicació d'una Europa amb discurs polític i sensibilitat social. Amb veu coherent i coordinada en el tauler dels grans eixos polítics mundials. Treballant per afavorir convergències entre els territoris, liderant la lliuta contra el canvi climàtic, aprofundint
480 en la cultura del diàleg i la pau i multiplicant la cooperació internacional com a instrument més eficaç per aturar la necessitat de milions de persones de fugir dels seus països i plenar les xifres de la immigració internacional.

Així mateix, resulta indefugible per a l'avanç econòmic de la nostra societat la conformació d'un espai geoestratègic al voltant de l'Arc Mediterrani. Ens va el futur en
485 la dotació d'una operativitat institucional i política a la dorsal euromediterrània que abraça, almenys, des d'Alacant a Milà. L'Euroregió Mediterrània és una proposta de futur plena d'oportunitats. És una aposta estratègica per equilibrar la Unió Europea i presentar una alternativa a la poderosa inèrcia d'altres euroregions europees situades molt més al nord i al centre de l'espai comú europeu. L'Europa mediterrània ha
490 d'esdevindre un contrapés dinàmic a l'impuls continental de la UE, i els valencians podem i hem de ser protagonistes d'eixe procés.

Comptem a nivell geogràfic amb una situació privilegiada per tal de construir discursos i projectes que facen referència a la Euromediterrània, i sobre això hem d'articular la nostra posició en el conjunt de la Unió Europea.

495

QUOTIDIÀ

Nosaltres plantejem que el discurs i praxi valencianista ha de buscar solucions als reptes d'una societat postindustrial, avançada i complexa. La defensa dels interessos de la majoria dels ciutadans ha de ser la gran responsabilitat del valencianisme. És
500 obligació nostra garantir la dignitat de les persones que viuen en el nostre país. També és responsabilitat del valencianisme reivindicar amb fermesa el cessament del tracte

discriminatori a què som sotmesos per part de l'Estat en matèries com el finançament autonòmic i la inversió per habitant o reivindicant que la descentralització administrativa de l'Estat de les Autonomies done lloc a un vertader autogovern.

505 Comptar amb recursos i poder decidir sobre ells.

La reflexió més estrictament identitària no pot absorbir els esforços que es necessiten per situar-nos en els debats de fons que necessita el país: com ara quin model de desenvolupament cal posar en funcionament; com garantim la rendibilitat del sector agrícola com a sector estratègic; com equilibrem el país en base a estratègies de llarg

510 recorregut que donen oportunitats a les comarques d'interior, per a bandejar l'excessiu pes a tots els nivells del litoral. També cal donar conclusions a debats interns recurrents per a respondre amb agilitat i coherència als problemes més conjunturals que afecten la ciutadania. Ara com ara, això es fa indefugible. La crisi econòmica, amb l'augment de la desocupació com a vector més inhumà de la situació, esdevé un marc
515 de treball quotidià, adobat amb reflexions de fons, sobre el qual el valencianisme ha de mostrar la seua utilitat com projecte de modernització del país i garant del benestar social.

La construcció d'un país d'alta qualitat és sinònim d'una defensa diària del bé comú i està urgida d'una revisió severa del model de creixement econòmic. L'actual *gogant*
520 *amb peus de fang* que ha revelat ser l'autonomia valenciana és capaç de situar les mirades del món amb els esdeveniments que organitza, però resulta molt vulnerable quan arriben èpoques de crisi, més encara quan la irresponsable gestió dels diners públics està deixant la Generalitat Valenciana en una situació ben pròxima a la fallida tècnica i no comptem, a més, amb un finançament adequat a la nostra població, el
525 nostre PIB o la nostra participació en els impostos que recapta l'Estat.

AMB VOCACIÓ DE GOVERN I SENTIT D'ESTAT

La injusta barrera del 5% electoral ha comportat greus problemes al valencianisme per assegurar i consolidar la seua presència continuada en la política autonòmica. La
530 dificultat per garantir la representació en les Corts, de la majoria de les opcions que s'han reclamat del valencianisme, les ha dut a perdre part de la seua competitivitat electoral. Han portat a molts ciutadans, que poden ser proclius a votar a una opció de casa, a fer el famós "vot útil"

Malgrat aquesta debilitat electoral que cal resoldre el més prompte possible situant el
535 projecte en el seu àmbit més competitiu, és a dir com al pol valencià de la política, el valencianisme ha de fer una aposta a llarg termini per ocupar la centralitat política al país. De la mateixa manera que fa CiU a Catalunya, el PSOE al conjunt d'Espanya o el

540 PNB a Euskadi. Ocupar aquesta centralitat significa esdevindre imprescindible, ja siga des del govern, o fins i tot des de l'oposició com li passa des de fa uns anys a CiU, per a generar consensos o assenyalar les prioritats de la política al país. Tindre capacitat de marcar agenda i comptar amb un programa de govern. No cal dir que en aquests moments eixe paper l'hegemonitza al nostre país el PPCV, de la mateixa manera que ho va fer el PSPV-PSOE en els primers anys del desenvolupament autonòmic.

545 El nacionalisme valencià, a diferència d'altres discursos minoritaris en l'escena política valenciana, no té vocació d'oposició. Almenys, de ser només oposició, i això s'ha demostrat a bastament en multitud d'actuacions del valencianisme municipalista. Hem demostrat que sabem governar i que sabem fer una oposició constructiva i amb propostes. De cara al futur, i després de consolidar la presència del valencianisme progressista en les institucions d'autogovern valencianes, caldrà bastir un projecte socialment creïble, un programa de govern que incidisca en es problemes i les preocupacions majoritàries de la ciutadania valenciana i puga ser percebut com un model alternatiu de país amb capacitat de liderar la política valenciana. Un projecte que cal actualitzar, millorar i ampliar i que sap que la política no s'acaba dient no a tot o fent crítica de tot allò proposat pels altres, sense la presentació d'alternatives o sense la capacitat de marcar agenda i prioritats en la política del país.

555 El nacionalisme valencià té sentit d'Estat i sap arribar a consensos amb les altres forces de l'espectre polític valencià. Aquesta vocació de generar consensos al marge del soroll partidista ve donada pel nostre sentit de la responsabilitat, la nostra estima al país i la creença en una política basada en el diàleg, el respecte per l'altre i direccionada a trobar solucions als reptes antics i nous que cal respondre de forma positiva com a societat.

560 Tot i que el repte actual del valencianisme polític és garantir i consolidar la seua presència en les Corts Valencianes en el 2011, en base a l'enfortiment del BLOC com a organització política, i la capacitat de liderar un Espai Valencià de Progrés, cal que ens dotem progressivament de les eines necessàries per a construir una proposta programàtica i política d'ample espectre i llarg recorregut. Un programa de govern responsable que busque complicitats amb la societat civil, i els sectors professionals, per tal d'arredonir la seua confecció i aspirar a ocupar la centralitat política en el País Valencià.

570 La vocació de govern del nacionalisme valencià ve donada al mateix temps per l'absoluta autonomia que ha de mantindre front a les opcions que representen el

575 bipartidisme dominant. Ni som la marca blanca de ningú, ni devem lleialtats absolutes
a uns altres projectes que històricament han basat la seua relació amb el
valencianisme polític des de l'incompliment dels acords o el pacte dels grans temes
seguint els criteris de Madrid i consolidant l'entesa del bipartidisme centralista. Les
posicions seguidistes d'opcions valencianes amb els grans partits, recordem
l'experiència d'UV en eixa direcció, s'han demostrat letals per poder guanyar
580 credibilitat políticoelectoral. Això no ha d'implicar equidistància o aïllar-se de les
conjuntures i les dinàmiques de cada legislatura, però sí que ha de significar que les
decisions siguen preses en funció únicament del respecte al programa polític del
valencianisme i els interessos de la ciutadania. Això significa que el valencianisme
polític no pot ser esclau de ningú, ni hostatge que impedisca prendre les decisions
585 correctes en cada moment. Estem parlant d'autonomia i de clarificar la nostra posició
en la política valenciana.

Nosaltres som ben conscients que el nacionalisme valencià es juga la seua credibilitat
en la pròxima contesa autonòmica. Està *obligat* a ser present en les Corts Valencianes
sorgides de les pròximes eleccions a celebrar previsiblement l'any 2011. La debilitat de
590 jugar-s'ho al tot o al res de les fites electorals autonòmiques és un problema que ha de
superar-se a partir de l'any 2011 i que contrasta amb la dimensió potent del
municipalisme valencianista.

La capacitat de liderar un espai polític valencià, per part del valencianisme
595 progressista, és cabdal. Que el BLOC assumisca un procés de renovació i
modernització intern per tal que la nostra tasca guanye en qualitat, i que siga capaç de
sumar voluntats i estratègies d'aquelles opcions polítiques i entramat cívic articulades
a hores d'ara al voltant del valencianisme i del progressisme, esdevé bàsic per fer
realitat un valencianisme reconciliat, amb vocació unitària i capaç de ser socialment
600 visible, políticament potent i electoralment decisiu, tal i com encapçalàvem els
paràgrafs inicials.

De la capacitat de lideratge, de la responsabilitat, de la generositat i de la voluntat de
passar pàgina i resoldre contradiccions pendents, depén que això puga succeir en els
pròxims anys. Aquestes reflexions condueixen precisament a caminar cap a eixa
605 direcció, i nosaltres som optimistes, volem ser-ho, perquè estem convençuts que
l'escenari actual es propici per a insertar dinàmiques convergents en el discurs i praxi
d'aquells que volem treballar per un País Valencià digne i just.

610 **2.3. El projecte polític del BLOC.**

2.3.1. El valencianisme progressista: un projecte de transformació i progrés.

Les dones i els homes del BLOC treballem per transformar la societat a partir dels valors de la justícia social, la solidaritat, la diferència sexual, la igualtat d'oportunitats, les llibertats, la pau, els drets nacionals, l'emancipació i la sostenibilitat ambiental.

615 Aspiram a aconseguir una societat democràtica, progressista, de persones lliures i autònomes en una terra habitable. Cal aportar els paradigmes per generar noves respostes i nous projectes en un món que canvia molt ràpidament i que requereix propostes realistes i innovadores.

Propugnem una societat on predominen els valors associats al desenvolupament humà, on l'economia estiga al servei de les persones i la política assegure la igualtat d'oportunitats i de garanties socials. Una societat oberta a la innovació, a la cultura, als drets d'expressió, a l'activitat creadora i a la capacitat crítica. Una societat moderna que possibilita l'emancipació de les noves generacions i l'autonomia de la gent gran; que siga solidària amb les generacions futures, i que garantisca les llibertats personals, el respecte a la diversitat i el pluralisme. Apostem, en definitiva, per una nova societat sustentada en els veritables i durables valors del progrés polític i social, radical en la defensa d'una política que satisfaga les necessitats de hui, defensora de l'ús sostenible dels recursos i del replantejament de les necessitats humanes, sensible a tot el que afecta la vida quotidiana, permeable i receptiva als valors i experiències que també aporten les dones.

630 Aquest és el nostre horitzó, el nostre futur possible. Tenim el convenciment que podem avançar cap a una societat millor. Els homes i les dones del BLOC ens situem en el camp de la raó, de l'anàlisi crítica de la realitat que no accepta la submissió a la força de l'estat de les coses, dels sentiments com a elements essencials de l'experiència humana, de la voluntat de progrés i de canvi. Cal que puguem resoldre contraposicions aparentment irresolubles i donar solucions als problemes.

640 Al País Valencià, el valencianisme progressista suposa sumar la lluita pel retrobament nacional de les valencianes i els valencians a la lluita per la igualtat social i per la sostenibilitat ambiental i, també, la lluita per la feminització de la societat. No es tracta d'agregar aquests factors per separat, sinó que el valencianisme progressista els entén de forma integrada i indissociable. La nostra proposta es fonamenta en l'anàlisi de les diverses contradiccions i mancances que presideixen els sistemes polítics i/o econòmics sota els quals desenvolupem la nostra vida individual, social i comunitària, per tal de superar-les i de propiciar les condicions de canvi.

645 La primera contradicció naix de la voluntat d'ofegar l'existència de nacions i pobles que en al llarg de la Història no han assolit la condició d'estats. L'actual procés d'evolució de la vida internacional –europea, mundial– lleven qualsevol tipus de justificació a aquelles i aquells que persisteixen en no respectar les diferents identitats nacionals i el dret dels pobles a dotar-se d'institucions d'autogovern.

650 Una altra d'aquestes contradiccions deriva del desigual repartiment de la riquesa i de la injusta apropiació dels seus fruits, tant entre classes socials com entre regions econòmiques i pobles, fins al punt que una minoria (el 20% de la població) acapara un 84% dels recursos del planeta. Les desigualtats existents s'aguditzen perquè poden superposar-se a la vulneració dels drets nacionals i perquè, a més, s'hi afegeixen les
655 desigualtats construïdes a partir de les diferències de sexe, d'edat, de raça, de nacionalitat, d'ètnia o d'idees, que neguen o limiten l'efectivitat dels drets humans, o estableixen diferències pràctiques entre la ciutadania. Es tracta, per tant, d'una contradicció inherent a la dinàmica del sistema en què vivim, que només es pot superar a partir de l'impuls cap a una democràcia econòmica i de la promoció dels
660 drets socials i individuals de les persones.

Una altra de les contradiccions prové de la sobreexplotació i el malbaratament dels recursos naturals per sobre de la seua capacitat de regeneració. L'actual sistema econòmic, fonamentat en la lògica del benefici i en l'expansió constant, destrueix sistemàticament les seues condicions d'existència. Les crisis ecològiques expressen la
665 impossibilitat de mantindre un creixement econòmic il·limitat, que no és sostenible i que aguditza les diferències entre grups socials i entre regions del planeta; expressen també una crisi de contingut moral relacionada amb la mercantilització, l'explotació i la dominació com a criteris hegemònics. Aquesta contradicció només es pot superar a partir d'una reconversió ecològica de l'economia, d'un replantejament del sistema de
670 necessitats i d'una concepció de les relacions socials que es base en la igualtat entre les persones, la cooperació entre els pobles i la solidaritat intergeneracional, la qual cosa obliga a ser més mesurats en la utilització dels recursos.

Una quarta contradicció resideix en el fet que les diferències entre dones i homes han esdevingut desigualtats estructurals, cosa que s'expressa en la preeminència de
675 l'ordre simbòlic patriarcal en una societat que s'estructura a l'entorn de valors i pràctiques masculines identificades com a universals. Hi ha aspectes en comú en els esquemes de dominació dels homes sobre la naturalesa i altres homes, i dels homes sobre les dones. D'ací que la superació d'aquesta contradicció vaja més enllà de propugnar la igualtat d'oportunitats i implique modificar les bases en què se sustenta la

680 correlació entre patriarcat i capitalisme, atés que l'un és una de les condicions de l'existència de l'altre. Això vol dir reconèixer el protagonisme a les dones com a subjectes de transformació social i incorporar les seues experiències, sensibilitats i sabers en nous esquemes de relació humana basats en l'acceptació de la diversitat com a valor positiu i emancipador.

685 La tasca de transformació i superació de hui és més complexa que mai, però també més engrescadora. Comptem a favor nostre amb les experiències, els ensenyaments i les conquestes de més de 150 anys de moviments polítics i socials emancipatoris, tant en el camp polític i social com en el de les lluites per l'alliberament nacional i la identitat cultural.

690 Ens sentim continuadores i continuadors de la trajectòria democràtica i nacional de totes les organitzacions que ens han precedit en el camí en el que ara ens trobem. Comptem també amb l'existència de nous agents i moviments socials amb qui compartim la voluntat de canvi. Existeixen, també, formes organitzades diverses i plurals, com ara plataformes cíviques, ONG, fòrums de debat, els quals en molts casos

695 tenen un marcat sentit progressista i amb els quals compartim voluntat de canvi. Aquests referents tenen ple sentit per a nosaltres des d'una concepció dialèctica i crítica, que aprén dels encerts i reconeix els errors, que sap adaptar els vells principis a les necessitats dels nous temps i a les inquietuds de la gent de hui, amb voluntat superadora i esperit positiu.

700 Els temps han canviat perquè les persones que ens van precedir en la lluita els han fet canviar. Al món occidental les conquestes assolides s'han traduït en les llibertats polítiques i els valors democràtics i humanitaris de hui, en majors quotes de benestar social, en la disponibilitat de més recursos tècnics, científics, culturals i materials a l'abast de més gent. En aquest nou segle, el valencianisme progressista ha de saber

705 enriquir aquest llegat, adaptar-lo i corregir-lo per tal que els valors que el van inspirar continuen vius.

Hem de poder fer front, amb iniciatives engrescadores, a la forta ofensiva ideològica i política que ha imposat el model neoliberal abandonant la societat a la deriva de les lleis del mercat i retallant moltes de les conquestes socials i democràtiques

710 aconseguides. La perversió del pensament únic, que atorga tot el protagonisme a una determinada visió de l'economia i a l'individualisme, rau en la legitimació de les polítiques encaminades en aquesta direcció. Però davant d'aquesta ofensiva, el valencianisme progressista socialment avançat no pot limitar-se a reproduir vells mètodes o idees, ni pot enquistar-se en actituds merament defensives orientades a

715 conservar el que ja es té per por de perdre-ho. Cal generar noves respostes i nous projectes a partir d'una visió crítica de l'estat de coses. La qüestió central se situa, per tant, en la necessària renovació dels plantejaments ideològics i en els seus mètodes, que puga influir en l'evolució de la societat valenciana, en l'espanyola, en el procés de construcció europea i en els esdeveniments a escala global amb l'objectiu de construir alternatives a l'actual sistema econòmic i social.

720 El valencianisme progressista aporta al món ideològic i polític de hui nous paradigmes per propiciar la renovació dels seus plantejaments i estratègies. El BLOC assumeix els següents eixos bàsics i els posa al capdavant de la seua lluita i activitat polítiques:

725 • La defensa de la identitat nacional valenciana i el dret a l'autogovern: **Manifestem la nostra voluntat de treballar per aconseguir el ple reconeixement de la sobirania del País Valencià i aportar al nostre país pluralitat, obertura i solidaritat.**

730 • **La defensa de la radicalitat democràtica i les llibertats personals:** És un dels eixos bàsics de definició de la nostra voluntat de transformació i progrés. Volem canviar la societat amb l'aprofundiment de la democràcia, impulsant la participació ciutadana en la presa de decisions, i ens avancem en la previsió de solucions innovadores als problemes de hui.

735 Però això no seria suficient si no fem una aposta decidida per la lluita en favor de les llibertats personals. La democràcia ha de ser efectiva en la mateixa quotidianitat i ha de fer possible l'autonomia d'acció de les persones. La màxima expressió d'aquest principi rau en el reconeixement de la ciutadania plena, sense restriccions ni exclusions.

740 • **La defensa del Drets Humans de 1^a, 2^a i 3ª generació:** Una acció decidida per la implementació quotidiana dels drets civils i socials, la lluita per l'ocupació i la conquesta del benestar i les garanties socials. No hi ha veritable democràcia si no es garanteix l'accés al treball, a la cultura, a l'habitatge, a la salut i a altres drets individuals i col·lectius.

745 I una no menys decidida defensa del medi ambient, no com un luxe, sinó com una necessitat i condició per a la consecució d'un desenvolupament sostenible.

• **La crítica de la vida quotidiana:** Propugnem el paral·lelisme i la interrelació existent entre els canvis socials i econòmics i els canvis culturals i de models

750 de vida, per tal que ambdós siguen efectius i no limitats. Cal aplicar de forma
 conseqüent les reivindicacions i propostes que demanen una transformació en
 la forma d'entendre les relacions personals i familiars, l'organització de la vida
 diària, el repartiment del temps del treball i del temps lliure, els nous treballs,
 els models de consum, etc. Cal que la gent jove tinga possibilitats reals
 d'emancipació i de portar endavant els seus projectes de vida. Cal acostar, al
 755 capdavall, la política a la gent, generar uns serveis i un sistema d'oportunitats a
 l'entorn de la vida de les persones, en comptes d'esperar que siguen les
 persones les que modelen la seua vida al voltant dels condicionaments de
 l'organització política vigent actualment. Modificar els mètodes i la forma de fer
 política significa un canvi tan substancial com necessari en la societat de hui.

760 I, per damunt de tot, cal ser conscients que en les societats industrials
 avançades l'aparell productiu tendeix a fer-se totalitari en el sentit que
 determina, no sols les ocupacions, aptituds i actituds socialment necessàries,
 sinó també les necessitats i aspiracions individuals.

765 En altre ordre de coses, però en el mateix sentit, una organització progressista
 actual ha d'incorporar les transformacions que les dones han introduït en
 l'esfera del treball, en el llenguatge, en la política, i reconèixer els valors i les
 activitats pels quals es construeix la seua identitat, apostant per una
 redistribució de les oportunitats entre gèneres.

- 770 • **Per un món amb pau, per la cooperació i la solidaritat.** En un món cada
 vegada més desigual calen polítiques de pau i cooperació decidides que
 invertisquen aquesta tendència. En un món ple d'incerteses, cal que apostem
 decididament des de les polítiques de pau, solidaritat i cooperació per un canvi
 cultural del que entén la nostra societat com a seguretat, identificant-la amb el
 desenvolupament humà. Partim de la base que les condicions que creen
 775 inseguretat són l'atur i les privacions de tot tipus (educatives, sanitàries,
 desequilibris ecològics, mancances de recursos naturals, etc.) i la falta de
 reconeixement de les llibertats de les persones i els pobles. És la falta
 d'oportunitats la que provoca desigualtat i injustícia social i crea així condicions
 per a l'esclat de la violència. Igualment actua la falta de llibertats personals i
 780 col·lectives. Així, doncs, l'objectiu ha de ser que la gent no haja d'enfrontar-se a
 circumstàncies adverses, cal evitar les situacions que porten a l'esclat de la
 violència tant en el si d'una comunitat com entre comunitats humanes.

785 A partir d'aquests principis bàsics, el BLOC construeix el seu projecte polític amb un sentit transformador i de progrés. Cal assegurar la pau duradora, els drets nacionals, la cooperació i la solidaritat entre regions i països. Cal generar les relacions socials i institucionals capaces de governar el mercat i d'establir cooperació entre el sector públic i el privat. Cal racionalitzar la utilització dels recursos ambientals a partir del replantejament de les formes de producció i consum. Cal promoure la creativitat, el
790 saber, la cultura, les iniciatives individuals i col·lectives. Cal garantir la igualtat d'oportunitats a totes les persones en el context d'una societat cívica i moderna, basada en el sentit de comunitat i la corresponsabilització de tothom. Aquests són els eixos de la proposta política del BLOC, que es tradueixen en concrecions programàtiques ajustades a les realitats de cada moment.

795 I per dur a terme aquests principis farem servir la transversalitat com a estratègia. Aquesta nova política ha de ser completament transversal. Transversalitat significa que l'acció política entén la vida de les persones i la seua realitat com un espai plural de continuïtat. Evidentment, aquesta transversalitat es veurà reflectida en l'exposició dels punts discursius amb què concretem el projecte progressista del BLOC.

800

2.3.2. Per una democràcia de qualitat.

LA DEMOCRÀCIA QUOTIDIANA

La política emancipatòria és la política de la vida, la que cerca les condicions per a la lliure pràctica de la identitat i l'elecció, la que té com a finalitat incrementar l'autonomia
805 d'acció, la que situa la democràcia en la mateixa quotidianitat. És la màxima expressió del radicalisme democràtic, perquè implica considerar que la democràcia impregna tots els àmbits de la vida i totes les dimensions de l'ésser humà, se situa en el cor mateix de la societat i arriba fins a l'arrel de totes les coses. Mostra que la política no és una instància separada i independent i, per tant, no té una finalitat per si mateixa, sinó que
810 està al servei de les persones. La política emancipatòria considera la persona com a subjecte i no com a mer objecte de l'acció política. Construir espais de llibertats al marge de la cultura dominant obre perspectives de transformació general.

L'existència de grans desigualtats materials, culturals i socials restringeix de fet
815 l'aplicació efectiva de les llibertats personals. D'ací que la lluita per l'emancipació siga també la lluita per la consecució de la igualtat social i la ciutadania plena. Aquesta ha estat una de les velles aspiracions de totes les organitzacions progressistes i continua tenint plena vigència. L'alliberament del poder arbitrari, la pobresa, l'explotació i la marginació ha estat sempre present en les lluites per aconseguir una major justícia i

820 igualtat. L'emancipació nacional és un factor essencial per garantir els drets i les llibertats dels pobles i la relació solidària entre ells. La política emancipatòria no es restringeix, doncs, només a l'autonomia i a les decisions individuals, sinó que aborda també dimensions socials de gran abast i els principals reptes que afronta la humanitat.

825 Un d'aquests grans reptes és avançar per aconseguir la pau. No hi pot haver emancipació si no s'elimina la violència estructural entre persones i entre pobles i, amb ella, les formes d'opressió que impedeixen a les persones assolir les seues necessitats i viure amb dignitat. La pau no s'aconsegueix aplicant simplement mètodes inhibitoris (sancions penals, poders militars dissuasoris), sinó construint un marc de relacions
830 socials que garantisca la cohesió social, la justícia i la igualtat. La no-violència ha d'estar present en l'estil de vida de cada persona, en la forma de resoldre els conflictes i en l'estratègia política de transformació de la realitat.

L'emancipació està directament vinculada al compromís i a la solidaritat amb altres persones i també amb les generacions futures. Per això qüestionem l'actual model
835 econòmic, però també el model de vida i les relacions de dominació que el sustenten i proposem un replantejament de les necessitats humanes i del consum que permeta una vida sostenible en un món que té recursos exhauribles i limitats.

La democràcia quotidiana desplaça el lloc de la política, pel fet de plantejar com a centrals problemes que abans no es tenien en compte o es consideraven inscrits en la
840 vida privada. Reconéixer aquestes dimensions proporciona una de les oportunitats per fundar una nova política més a prop de la vida quotidiana, més radicalment humana.

LES LLIBERTATS PERSONALS

Les llibertats personals són les que afecten la lliure expressió de la sexualitat i afectivitat, el dret al propi cos, la llibertat de la consciència i la llibertat de pensament,
845 informació i creació. La democràcia política es complementa amb la democràcia social i aquesta té dues vessants, la col·lectiva i la individual. L'aprofundiment de la democràcia implica que arribe fins al terreny individual. Podem comprendre la importància de reivindicar les llibertats personals si posem com a antítesi l'exemple
850 dels règims totalitaris, que pretenen controlar totes les pràctiques de la vida i la mateixa consciència de les persones.

Les llibertats personals **s'expressen en l'esfera de la vida privada**, que té una relativa autonomia respecte el conjunt de la vida social, i on la mateixa variabilitat normativa que existeix és font de llibertat. És un espai de no ingerència per part de les
855 altres persones i de no control per part de la societat global. És també un espai de

860 creativitat, espontaneïtat, diversitat normativa i, per tant, llibertats positives. Cal defensar el dret a la privacitat i a la intimitat davant de determinats valors i pràctiques que es pretenen imposar com a hegemònics i davant de les noves formes de control i de violació d'aquesta intimitat per la utilització indiscriminada dels mitjans informàtics al servei d'interessos particulars.

Les lluites per les llibertats personals han significat traspasar a l'esfera de la decisió privada certes àrees normatives que estaven monopolitzades per l'Estat, que és qui establia les formes apropiades de regulació de certs comportaments. A finals del segle XIX, per exemple, la llei castigava la sodomia i l'adulteri, mentre que hui en dia aquestes dimensions es consideren pertanyents a l'àmbit privat. Conductes com el nudisme, el consum de drogues o de material pornogràfic no reben hui sanció penal o social si es realitzen de forma no ostensible o privada. Cal indicar, en tot cas, la no-correspondència entre regulació jurídica i consciència social. El fet que l'homosexualitat no es penalitze no vol dir que tinga plena acceptació social, per exemple.

875 La consecució de les llibertats personals ha estat associada a la despenalització o a la tolerància jurídica i social de determinades conductes, cosa que implica el reconeixement de la pluralitat de possibilitats en la seua realització. La tolerància de la contracepció, o la despenalització de l'avortament, per exemple, no obliguen ningú a res, sinó que fan possible que cadascú, segons les seues conviccions, en faça l'ús que crega convenient. Així, per tant, l'ordre normatiu que prohibia aquestes pràctiques és reemplaçat per una pluralitat de possibilitats d'acord amb els principis privats de cada individu.

880 Podem entendre, per tant, que quan ara presentem algunes de les dimensions de les llibertats personals ja no hem de parlar d'allò que hui està acceptat, sinó de tot allò que queda per sostroure del monopoli normatiu de l'Estat o de la societat i portar-ho al terreny de les decisions individuals. En destaquem les següents:

- Apostem per una **nova cultura de la sexualitat** que reconega la lliure expressió de la sexualitat i l'afectivitat, alliberada dels adjectius que etiqueten i classifiquen les persones en funció de la seua orientació sexual, dels components normatius que entenen algunes pràctiques com a normals i altres desviades, així com de l'obligació d'ocultar els sentiments, i la basem en el respecte mutu de les persones, l'autonomia, la capacitat de lliure decisió i el consentiment.

- 895 • Aspirem a la **despenalització total de l'avortament**, a partir del reconeixement del dret de la dona a la lliure decisió en aquest terreny, amb plenes garanties jurídiques i assistencials per procedir a la interrupció voluntària de l'embaràs, incorporant una llei de terminis. Paral·lelament reconeixem plenament la inviolabilitat del cos femení i masculí, la plena llibertat i responsabilitat de les dones en la procreació, així com el valor social de la maternitat com una opció lliure de les dones a voler ser mares (o no ser-ho) sense haver de renunciar a res de si mateixes.
- 900 • Propugnem el dret a la disponibilitat sobre la pròpia vida, i, per tant, el **dret a morir dignament**. En conseqüència, considerem necessari modificar les regulacions jurídicopenals que es relacionen amb el suïcidi i amb l'eutanàsia. No es pot imposar la vida contra la voluntat de la persona, perquè la vida és un dret, no un deure. Així mateix, s'han de cercar les mesures necessàries que permeten manifestar inequívocament la voluntat de cada persona.
- 905 • **Defensem l'obertura d'un debat públic sobre la regulació legal de les drogues** entenent que cal fer-ho en el marc de concerts internacionals, especialment a la Unió Europea. Alhora, considerem que cal ampliar els recursos socials i educatius que generen formes culturals per un ús no problemàtic de les drogues. Aquesta aposta suposa una política preventiva basada en la informació sobre cadascuna de les substàncies que permeta desenvolupar un model de regulació no penal de l'Estat que ha d'optar per la regulació de la producció, de la qualitat i de la distribució, oblidant el model criminalitzador que predomina hui.
- 910 • Pretenem que cada persona pugui tindre l'oportunitat d'accedir a les **tècniques mèdiques anomenades alternatives i/o complementàries**, a més de les que ja utilitza la medicina oficial alopàtica en el marc de la universalització del sistema sanitari, sempre que compte amb garanties científiques, professionalitat i mitjans adients per al seu exercici.

920 **L'AUTONOMIA PERSONAL EN TOTES LES ETAPES DE LA VIDA**

L'emancipació s'ha de poder fer realitat per a totes les persones i en totes les etapes de la vida. Aquest dret es nega hui a la **gent jove** –que té seriosos problemes per aconseguir independitzar-se, especialment per les dificultats d'inserció laboral- a moltes **dones** –que no poden portar endavant els projectes de maternitat o que tenen dificultats per conciliar el treball productiu i el reproductiu- i també a moltes **persones grans** –que es poden valdre per elles mateixes i es troben en situació de dependència.

S'ha de recordar ací la progressiva feminització de la pobresa que s'està produint en la nostra societat.

930 Cal impulsar les polítiques tendents a la individuació, que possibiliten l'autonomia personal en totes les etapes de la vida. Cal impulsar també una política familiar moderna, democràtica i progressista, basada en la llibertat de cada persona per organitzar la convivència, per tant, cal protegir les **persones amb responsabilitats familiars**. Es tracta de dotar de prestacions, desgravacions fiscals, permisos, excedències, recursos socials i serveis necessaris per tal que les persones puguem 935 atendre adequadament la cura dels xiquets i les xiquetes, gent gran o persones malaltes i puguem conciliar aquestes dimensions amb les seues responsabilitats laborals i socials. L'atenció als xiquets i les xiquetes, especialment els i les que es troben més desprotegits, exigeix una bona política preventiva i la destinació dels 940 recursos socials necessaris en matèria educativa, sanitària, de serveis socials, de temps lliure, cultural i esportiva. Altrament, es consolidarà una situació de desigualtat i s'obrirà el camí de la conflictivitat i la fractura social.

Una bona política d'ocupació és la base essencial per facilitar la independència dels i les joves, el naixement de les filles o fills desitjats i recursos suficients per poder viure. 945 L'accés a habitatges amb lloguer subvencionat, així com programes d'ingressos per a joves que no han treballat mai són mesures complementàries per propiciar l'emancipació de la joventut.

La independència de la gent major ha d'assegurar-se mitjançant pensions dignes, centres de dia, atenció domiciliària, serveis residencials. Cal revaloritzar les 950 aportacions constants que la gent major subministra a altres persones del seu entorn i a la societat.

Aquestes mesures han d'anar acompanyades de polítiques integrals de benestar social, que eviten situacions d'exclusió i marginació i que proporcionen totes les activitats i serveis adreçats a millorar la qualitat de vida de la ciutadania, amb atenció 955 especial a les persones en situació de risc d'exclusió social. Cal tindre molt presents, també, les polítiques que afavoreixen la integració social de les persones amb discapacitat. S'ha de garantir el compliment de les lleis que regulen les ofertes de treball que s'han de destinar a aquestes persones i assegurar que des de les institucions es progresse en la supressió de barreres arquitectòniques i en la 960 incentivació de mesures que faciliten la mobilitat i, en general, la seua integració a tots els nivells de la societat.

Cal fer esment en aquest apartat a l'endarreriment de l'edat d'emancipació dels i les joves, atés que en els darrers anys ha augmentat considerablement el percentatge de joves entre 30 i 35 anys que viuen amb els pares.

965

Hem d'analitzar, per tant, quines han estat les polítiques amb què s'ha governat el País Valencià i Espanya: la precarització del treball i les perspectives de futur incert per a la gent jove, una política d'habitatge que ha afavorit la compra i no el lloguer, una maternitat i una paternitat poc equitatives, la manca d'una xarxa pública d'escoles per

970

als xiquets i xiquetes de 0 a 3 anys. Si de veritat ens preocupa l'autonomia de les persones i la situació de les parelles joves, allò que cal és fer un replantejament global de les polítiques generals (treball, habitatge, ensenyament, igualtat dona/home, permisos i excedències, escoles bressol, serveis d'atenció a la infantesa i als ancians i

975

ancianes, etc.), impulsar un canvi de societat (on es valore més el desenvolupament humà que la competitivitat) i també de les formes de vida (reorganització del temps de vida).

Les idees, els valors i els comportaments respecte a la fecunditat han canviat, i molt, però les enquestes mostren que hi ha moltes parelles que desitgen tindre fills i els tindrien si "pogueren". Calen, doncs, decisions polítiques perquè, fins al moment, han estat funcionant sols les estratègies individuals, la major part d'elles forçosament defensives. Si per una cosa s'ha caracteritzat la població valenciana ha estat per la seua capacitat d'adaptació a partir de la combinació de baixa fecunditat i assimilació de la immigració. Cal impulsar, per tant, unes condicions estructurals que aprofundisquen en la igualtat de drets i oportunitats per a tothom.

980

985

Allò que cal és que les persones puguen fer ús de la seua capacitat de decisió respecte a la reproducció, que hui es veu limitada per les condicions econòmiques i socials.

DIVERSITAT I INTEGRACIÓ

990

El discurs universalista, humanista i racionalista que ha caracteritzat les opcions progressistes no és contradictori amb el sorgiment contemporani de múltiples discursos que situen en primer pla **la diferència com a valor**. En primer lloc, la diferència sexual que travessa tota la vida, i també totes les altres diferències – polítiques, culturals, ètniques – Cal destacar l'enorme potencial emancipador que

995

suposa incorporar en la nostra concepció del món el reconeixement de les diferències, ja que aquesta és una dimensió bàsica del pluralisme i de la concepció d'una societat

justa, en què cap sector esdevinga hegemònic i la mesura dels altres i tots siguen equivalents.

- 1000 Al mateix temps que propugnem el dret a la diversitat també tenim la irrenunciable convicció que **cal arribar a un màxim nivell d'igualtat entre els individus i grups que componen una societat, cosa que s'expressa amb la idea d'integració.** Perquè hi haja integració efectiva, totes les persones han de tindre igualtat en drets legals i en oportunitats. Integració i diversitat són dues cares de la mateixa moneda,
- 1005 perquè els individus i les comunitats no poden sentir-se integrades sense veure reconegut el seu principi de diferenciació i, inversament, si no hi ha integració la diversitat fragmenta i impedeix la unitat de convivència i d'acció. A més, de la mateixa manera que la diferència no hauria de ser sinònim de desigualtat, la igualtat no implica tampoc necessàriament ni homogeneïtat ni unanimitat.
- 1010 Les diferències de sexe, raça, ètnia, edat o altres són utilitzades per justificar pràctiques discriminatòries o formes d'exclusió. Qualsevol forma de **discriminació ha de ser profundament qüestionada –tret de la discriminació positiva-** perquè conculca els drets bàsics de les persones i els inferioritza. Però cal anar a l'arrel d'això i trencar els mecanismes pels quals les diferències es converteixen en desigualtats. No
- 1015 hi ha llibertats efectives si es nega a determinades persones, en funció de les seues característiques, la seua plena integració i participació en la vida social. Volem avançar cap a una societat de persones lliures, amb les mateixes oportunitats per a tothom, per poder garantir el dret a la diversitat i el dret a la igualtat.
- Ja hem tractat més amunt el valor de la diferència sexual i hem argumentat la
- 1020 necessitat d'establir nous referents que donen significació i valor a la diferència femenina junt amb les polítiques que propicien la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. Un enfocament similar cal fer respecte a la necessitat de reconèixer el valor de la diferència cultural i d'avançar cap a la interculturalitat.
- 1025 En la nostra societat existeixen formes de racisme i de xenofòbia contra els grups minoritzats procedents de la immigració estrangera. Davant d'aquestes actituds, que lamentablement s'han estès per molts indrets d'Europa, cal entendre que la immigració i la diversitat cultural resultant no és sols una possibilitat, sinó més aviat una condició necessària per a la viabilitat de les societats urbanoindustrials, i és fruit de les
- 1030 desigualtats estructurals que jerarquitzen regions i països. El que cal és propiciar les condicions per garantir la integració efectiva de les persones nouvingudes procedents de la immigració a la nostra societat. El mateix es pot dir respecte les persones

gitanes, moltes de les quals continuen essent objecte de discriminació i d'actituds racistes.

1035 El dret dels grups minoritaris al seu patrimoni cultural no és incompatible amb la seua **plena integració en la realitat nacional valenciana**. La identitat té dimensions múltiples i pot tindre moltes expressions; la integració ha de basar-se en l'assumpció de les normes que fan possible la convivència col·lectiva.

1040 En parlar d'integració cal tindre presents els elements que hi intervenen. Si entenem la diversitat cultural no com una font de conflictes, sinó com un fet, i un fet positiu, hem de rebutjar la idea que les persones immigrades han d'integrar-se en una cultura (entesa com a reducció de forma unitària i homogènia), sinó més aviat en una societat, que serà el resultat de la síntesi de totes les cultures originals amb les cultures noves.

1045 De fet, gran part del que sovint es presenten com a conflictes de tipus cultural no són res més que conflictes d'interessos i conseqüències de les desigualtats socials, fruit de situacions d'injustícia i pobresa.

1050 Les accions de tipus legislatiu per al reconeixement dels drets socials i polítics de les persones immigrades, així com la lluita contra les desigualtats i l'exclusió social són mesures imprescindibles per avançar en la integració i la interculturalitat. És en aquest context on es poden negociar i resoldre els conflictes derivats de les diferents concepcions culturals i de la convivència entre grups que s'autosingularitzen. El ple reconeixement de la ciutadania és el requisit inexcusable per a la integració a la societat valenciana de la immigració i per a la construcció d'un País Valencià solidari i plural que integra en la seua personalitat nacional les aportacions de les diverses especificitats.

1060 Per aquests motius, la nostra política en relació a la immigració parteix de la necessitat d'assegurar al màxim la integració socioeconòmica i de reduir al mínim les desigualtats. Una millora general de les condicions de vida de les persones (habitatge, treball, sanitat, ensenyament) és el recurs més segur per garantir la comunicació i l'intercanvi entre els grups humans. I, evidentment, no pot haver integració social si no es confirma una adequada integració legal i política, que ha de permetre una plena accessibilitat de tothom a les institucions polítiques que la societat accepta com a fons de mediació i d'arbitratge.

1065 La diversitat consubstancial del nostre entorn implica entendre que la nostra societat està conformada per diferents maneres de pensament, actuació, estils de vida i costums. El reconeixement de la diversitat com a valor positiu, en totes les seues expressions i vessants és un component inexorable per a la construcció d'una societat

1070 basada en les llibertats i està vinculada de forma indissociable a l'existència de la igualtat social. És així que diversitat i integració esdevenen principis estructuradors de la societat.

L'EMANCIPACIÓ NACIONAL. LA DEFENSA DE LA IDENTITAT NACIONAL VALENCIANA I EL DRET A L'AUTOGOVERN

1075 **Des del nacionalisme valencià defensem el federalisme com la millor forma de lliure col·laboració amb altres pobles de l'Estat espanyol, Europa i el món des de la superació dels actuals estats-nació.** Entenem que el federalisme no és únicament una tècnica jurídica d'articulació dels poders territorials de l'Estat. És, sobretot, **una concepció democràtica d'organització territorial de les societats, de reconeixement de la diversitat i la pluralitat de les cultures,** d'avanç cap a la unitat europea o mundial des del respecte dels drets dels pobles a l'autodeterminació. És consubstancial al drets de les persones i els pobles decidir sobre les seues vides i destins, les seues llibertats, el seu autogovern. És, sobretot, l'expressió de la defensa i el desenvolupament històric de la llibertat davant del poder. **Per això, el BLOC**

1080 **defensa el dret a l'autodeterminació i a la consecució de l'autogovern.**

1085

Per al nacionalisme valencià el federalisme constitueix la millor resposta davant les noves realitats que sorgeixen en el món de hui i que han modificat les competències i el poder real dels estats. Efectivament, el procés de globalització

1090 inclou fenòmens com la “desterritorialització” de l'organització de la producció i les inversions, les grans migracions humanes, la internacionalització dels problemes de seguretat i els debats sobre el dret d'ingerència, creació de nous blocs interestatals i la construcció d'espais econòmics i polítics a gran escala (com és el cas de la UE) on determinades competències fins ara considerades com el nucli central de cada Estat

1095 tendeixen a escapar-se'n. Aquest fenomen porta a una reacció contra el procés homogeneïtzador, que fa reaparèixer reivindicacions del dret a la diversitat, a la diferència i a la cosobirania, amb el ressorgiment dels nacionalismes ètnics o culturals i expressions polítiques molt diverses.

El BLOC afronta aquesta realitat fugint de la resignació davant d'una globalització homogeneïtzada pel neoliberalisme i també del nacionalisme excloent. Cal oferir noves vies cap a la construcció d'espais de cooperació regional i internacional entre els pobles, en els quals es vagen obrint pas la sobirania compartida i el federalisme, tot això tenint com a horitzó la necessitat d'un govern mundial

1100

1105 democràtic capaç d'aconseguir processos de regulació i de resolució dels greus problemes socials i ecològics als quals s'ha de fer front a escala planetària.

LA CIUTADANIA PLENA

1110 En democràcia, les ciutadanes i els ciutadans són els subjectes de la vida política. Com a tals tenen igualtat de drets i de deures i participen des dels diversos canals existents entre l'estat i la societat en la presa de decisions que guia la vida política i que, al seu torn, obliga al compliment de les normes emanades.

1115 **Les llibertats no són possibles si no s'assegura una ciutadania plena.** La ciutadania no és una mera condició formal, sinó que els seus continguts i el seu exercici només pot assegurar-se a partir que tots els ciutadans i les ciutadanes estiguen en situació equivalent. Cal transformar el sistema social perquè aquesta igualtat estiga garantida. També cal modificar els continguts mateixos en què hui es basa el concepte de ciutadania.

1120 **La ciutadania plena ha de ser una ciutadania sense exclusions.** El dret a participar en la vida política és negat hui a les persones nouvingudes procedents de la immigració estrangera. És injust i és també paradoxal, ja que el concepte de ciutadania està fortament basat en la contribució que les persones fan amb el seu treball a la societat i ningú no pot negar que els homes i les dones immigrants realitzen aquesta contribució. Més encara, la societat valenciana es nodreix i constitueix a partir de la seua capacitat d'incorporar mà d'obra estrangera. És també una conseqüència

1125 de les desigualtats Nord-Sud i, per tant, d'unes condicions de desigualtat estructural que reverteixen en l'explotació dels qui hui poden ser considerats com els nous "pàries de la terra". A partir del reconeixement d'aquestes condicions estructurals, des del BLOC proposem que les normes d'estrangeria siguen més integradores i justes.

1130 A més de la igualtat de totes les persones en l'exercici dels drets polítics, la ciutadania plena es nodreix d'altres continguts que resumim a continuació:

- **La ciutadania democràtica.** Implica garantir que la democràcia arribe a totes les persones i a tots els àmbits de la vida, l'economia, la societat, la política.
 - **La ciutadania social.** És el dret de poder accedir a un volum equivalent de
- 1135 benestar econòmic, serveis públics i seguretat. És també el dret de compartir l'herència social i de viure d'acord amb els nivells prevalents en la societat. La incorporació dels drets socials en la ciutadania crea el dret universal a un ingrés real i l'obligació d'establir polítiques d'inclusió social.

- 1140 • **La ciutadania d'homes i dones.** El concepte actual de ciutadania es basa fortament en el valor atorgat al treball remunerat, cosa que limita els drets de moltes dones (les pensions de viduïtat en són un exemple). Cal integrar-hi les aportacions de les dones a la societat i reconèixer-ne el treball fet en l'àmbit domèstic.
- 1145 • **La ciutadania civil.** Està conformada pels drets necessaris per assegurar les llibertats individuals, així com l'accés a la propietat, els contractes o la justícia.
- **La ciutadania directa.** Suposa propiciar el màxim acostament de les institucions als ciutadans i les ciutadanes per tal que la democràcia siga participativa.
- 1150 • **La ciutadania solidària.** Implica concebre la democràcia com la recerca del màxim consens i dels mecanismes d'inclusió. Amb el simple vot de les majories no es pot relegar les minories a l'exclusió. Cal acceptar la discrepància i la llibertat d'opinió i acció.
- 1155 • **La ciutadania ecològica.** Implica entendre que les persones no sols formen part d'una societat, sinó també d'un entorn natural. Els drets cívics han d'estendre's a la responsabilitat respecte les generacions futures. Cal una autoregulació dels intercanvis societat-ecosistemes a partir de criteris racionals que tinguen en compte els factors limitats dels recursos. Cal impulsar l'educació en aquestes dimensions des de la infantesa fins a les persones adultes, ja que comporta un canvi de civilització.

1160

NOUS PLANTEJAMENTS DE LES NECESSITATS I DEL CONSUM

Vivim en una societat que ha multiplicat les necessitats i, amb elles, el consumisme. Això genera un sistema de llibertats negatives, perquè la satisfacció de les necessitats es defineix per l'absència d'obstacles, i el consumisme, al seu torn, porta a un afebliment de l'autonomia personal, que es manifesta en el seu caràcter compulsiu i addictiu. Les llibertats positives suposen, en canvi, fer actes positius d'elecció, que impliquen l'aplicació d'una escala de valors i porten cap a la constitució d'una realitat humana positivament buscada. Des d'una perspectiva solidària cal ressituar el consum en el context de la justícia i la igualtat social i aturar aquesta espiral creixent que provoca el consumisme exacerbant d'una minoria en el món davant de l'empobriment d'una part considerable de la humanitat, que no arriba a cobrir les necessitats més elementals.

1170 De la mateixa manera que associem les llibertats a la justícia distributiva i a la consecució de la igualtat, també hem d'associar-les al **compromís respecte a les**

1175 **generacions futures i al respecte a la naturalesa com a condició de viabilitat de la vida humana sobre la Terra.** Es tracta d'estendre el concepte d'igualtat no sols als nostres contemporanis, sinó també a les generacions que ens succeiran, per tal com elles tenen dret també a comptar amb recursos equivalents als que nosaltres disposem per poder viure.

1180 Hui tenim consciència dels límits ecològics i aquesta és una dada de partida inexcusable. Sabem que no podem fer créixer indefinidament la producció sense provocar la depredació de la natura i que la reducció dels recursos disponibles exacerba la competència social i, per tant, la lluita entre grups i classes socials. **Els límits ecològics són també límits socials.** Cap progrés tècnic no pot resoldre el problema si no va acompanyat de la voluntat social que redefinisca les relacions generals entre espècie humana i natura, i entre generacions presents i futures.

Si volem avançar de manera efectiva cap a unes societats de persones lliures i autònomes en una Terra habitable, **hem d'elaborar propostes dirigides a noves formes de viure, de produir i de consumir.** Aquesta és la nostra opció i cal posar els mitjans per aconseguir-ho. La nostra escala de valors ens porta a donar prioritat a l'ús sostenible dels recursos per sobre del seu malbaratament, l'equitat i la justícia distributiva per sobre de l'afany d'acumulació i riquesa d'uns pocs que porta aparellada la misèria i la marginació de moltes persones.

1190 **Caldrà anar adoptant hàbits de vida i pautes de consum que tinguen en compte els costos energètics, l'impacte contaminant, els efectes socials i humans de l'ús de determinats productes.** Proposem, per tant, impulsar una reorganització de les necessitats humanes i del consum, en sentit global i civilitzador. El nostre lema és que cal arribar a una autoregulació conscient, individual i col·lectiva de les necessitats, seguint criteris ecològics i de possibilitat d'universalització de determinats consums. Es tracta de substituir la premissa de "quant més millor" que guia els hàbits consumistes per la de "és suficient", relacionada amb la sobrietat, l'austeritat i la regulació autodeterminades; identificar el progrés no amb "tenir més", sinó amb "ser millors".

1200 **Aquest replantejament de les necessitats no és només una acció individual ni una reforma només moral.** Cal modificar la producció en un sentit ecològicament viable i per aconseguir-ho cal reorganitzar el sistema productiu a partir de la utilització d'energies renovables i l'impuls de formes de producció netes. Es tracta de minimitzar el consum energètic en què es basa el sistema productiu i de maximitzar el benestar que n'obtenim; fer més amb menys i posar en primer pla l'orientació de l'economia cap a la satisfacció de les necessitats humanes més que en la consecució dels guanys. Els

criteris de la sostenibilitat han de presidir l'organització de totes les activitats humanes, els sistemes de transport, l'arquitectura i l'urbanisme, les ciutats i els pobles, l'equilibri territorial.

- 1215 La substitució dels actuals patrons de producció i consum, la modificació de les demandes i les pautes de vida, **no és un repte que haja de comportar una pèrdua de la qualitat de vida**. És sobretot un desafiament que suposa un canvi cultural i de valors, per al qual calen noves formes d'aprenentatge i experiència individual i social. Una experiència de recerca de la felicitat, del benestar i la llibertat i de models de
- 1220 comportament humà solidaris amb el conjunt d'habitants del planeta i amb les generacions futures. Un nou plantejament de les necessitats i del consum és, doncs, un indefugible repte ètic i polític, individual i col·lectiu.

APROFUNDIR LA DEMOCRÀCIA

- 1225 Una de les constatacions més clares de l'estat de salut de la nostra democràcia ve expressada en el “**malestar democràtic**” existent. Som conscients que els mecanismes de relació entre la ciutadania i els àmbits de representació pública no funcionen com ho haurien de fer. Això ha comportat un creixent allunyament de les ciutadanes i els ciutadans respecte la vida política i les seues estructures
- 1230 organitzades, i ha obert espais a l'hegemonia de les posicions liberals i/o reaccionaries. Podem afirmar que **la desmotivació ciutadana a participar políticament s'ha convertit en un instrument que deslegitima el mateix sistema**.

- 1235 **La tendència ciutadana a segregar-se de la vida política ha seguit un camí paral·lel al de l'oficialització del que alguns sociòlegs i politòlegs anomenen “democràcia oligàrquica” o “democràcia de les élites o castes”**. Les grans decisions es prenen fora dels circuits democràtics i els parlaments no són vistos com la voluntat legitimadora de la ciutadania. L'apatia política generalitzada present en les nostres societats es deu principalment a **l'existència d'una “cultura de súbdits”**, no participativa i conscientment fomentada, i al clientelisme i al desenvolupament accelerat de la tecnocràcia. La política és percebuda i pot arribar a ser cada cop més el feu d'una élite que en fa una professió distanciada de la realitat, defensora d'interessos corporatius i subvertidora del concepte de “bé comú”.

- 1240
- 1245 La caiguda del mur de Berlín o dels règims de l'anomenat “socialisme real” va universalitzar un model de democràcia occidentalitzat, entés com un instrument legitimador cap a dins i cap a fora dels règims polítics. Hi subjau un concepte i un

desenvolupament polític que pot conviure i està convivint amb expressions, també universals, de desigualtat social. **La democràcia s'assenta en la llibertat, però també en la igualtat.** I, en aquest sentit, cal ampliar el desenvolupament democràtic a
 1250 altres esferes de la vida individual i col·lectiva. Les insuficiències democràtiques poden superar-se a partir de propostes de socialització de la política que acompanyen propostes de major igualtat i de lluita contra tot tipus d'exclusió.

Com ja hem reflexionat a l'anterior apartat, ampliar la democràcia més enllà de la
 1255 pràctica electoral és un eix referencial per a la nostra visió de la política com a instrument de transformació de la societat en un sentit progressista. Entenem la democràcia com a quelcom més que una forma política de govern basada en l'elecció de representants per sufragi universal; **l'entendem com un projecte que ha de permetre la realització plena de les persones i que ha d'estar present en tots els**
 1260 **àmbits de la vida social, política, econòmica, laboral i cultural.** Serà necessari, des del diàleg, la transparència i la participació, avançar cap a la construcció d'una nova cultura democràtica que permeta a la ciutadania recuperar parcel·les de sobirania i reconstruir vincles socials entre les persones, que les anime, des de la solidaritat i des del món dels valors, a treballar més enllà de la immediatesa en la defensa del que
 1265 és col·lectiu.

UN PROJECTE DE DEMOCRÀCIA RADICAL

El BLOC és una força progressista que no renuncia a l'horitzó utòpic d'un País Valencià lliure conformat per una societat de dones i homes lliures i iguals.
 1270 Utopia necessària per arrelar projectes i conquestes de canvi social. L'espai del valencianisme progressista que estem definint és impensable sense un canvi radical en la concepció del poder i en el protagonisme democràtic de la ciutadania. Amb aquesta perspectiva, els nostres esforços van en la línia de crear les condicions que facen possible la participació decidida de la ciutadania, des de la convicció individual i
 1275 col·lectiva que aquest és el camí progressista de la història. Sense afanys d'exclusivitat, el BLOC està obligat a treballar per fer la pedagogia necessària a fi que aquest projecte siga participatiu, democràtic i assumit críticament i solidària per la majoria de les persones. I aquest projecte l'entendem com de democràcia radical, perquè torna a plantejar des de l'arrel la urgència de nous espais per la sobirania
 1280 popular i el bé comú.

1285 **La democràcia radical pretén acabar amb la segregació política de la ciutadania** i dotar-la del protagonisme necessari per construir i crear un nou centre decisor i que permeta que la conquesta del govern, a través del vot popular, no esgoti la participació de la societat. Aquest nou centre decisor ha d'ajudar a democratitzar l'acció política i integrar la ciutadania en un nou espai públic que potencie els seus drets i deures en la línia de l'exigència, la crítica i la corresponsabilitat, i que aposte per la socialització de la política.

1290 **Parlem de democratitzar radicalment la democràcia;** és a dir, recuperar la responsabilitat ciutadana en la construcció de la *polis*, en la preocupació per la *res publica* i en la dignificació social i ètica del noble exercici de la política. Un projecte d'aquestes característiques (algunes persones l'anomenen "democràcia republicana") implica democratitzar les decisions i la informació sobre les qüestions públiques. Des d'aquesta perspectiva es pot **generar una nova consciència ciutadana i un nou tipus de ciutadania:** activa, participant i crítica. El nou centre decisor i el nou espai públic han de sorgir d'una nova concepció del poder democràtic que es construeix amb el vot, però, al mateix temps, amb la deliberació democràtica i amb el fet de compartir decisions. **Necessitem instruments nous que sàpiguen conjugar la legitimitat democràtica i la representació amb la sobirania popular.**

1300 **Necessitem amarar-nos d'una nova cultura política que recupere els valors propis de la ciutadania i d'una rica tradició democràtica articulada entorn de la idea de participació i de control comunitari de la vida social i política. D'aquesta manera estarem afrontant la governabilitat. Entenem la governabilitat com l'acció coordinada, complementària i corresponsable que, partint del propi àmbit, s'obre a una perspectiva global, de forma que el bé comú no quede sols en mans de l'Estat, sinó que també siga assumit des de les iniciatives socials i ciutadanes.**

1310 Tradicionalment la democràcia política s'entenia com el dret a votar i elegir els representants que havien de conduir l'Estat i les institucions. El projecte de democràcia radical va més enllà i planteja **la necessària democratització de la societat civil,** cosa que és imprescindible per garantir l'existència de l'Estat democràtic. La democratització de la societat civil requereix **estructures associatives fortes** que donen exemple del valor de la democràcia en el seu funcionament, en les seues propostes i en el seu compromís solidari amb la ciutadania. **Necessitem associacions** que sàpiguen transcendir l'interès particular i assumisquen responsablement els problemes comuns de la societat. Així, caldrà vetllar per la democratització associativa i participativa del teixit social si volem avançar cap a un Estat participatiu.

1320 En la democratització de la vida social juguen un paper important els **moviments**
socials. Hui són moltes les persones que estan canalitzant les seues inquietuds
polítics i socials en aquests moviments socials i organitzacions del voluntariat.
Moltes persones han descobert l'horitzó utòpic de les seues vides en la pràctica social
i els ha animat al compromís polític partidari. Com a canals de participació política i
1325 profundament democràtic, molts moviments s'han convertit en veritables escoles de
democràcia i han estat l'escenari de la primera presa de consciència política per a
molta gent.

1330 Les relacions entre moviments socials i partits polítics no sempre han estat bones i han
existit moltes pràctiques viciades i recels que cal superar. El respecte mutu ha de
permetre avançar per rutes complementàries en la recerca d'objectius democràtics
més profunds.

MILLORAR LA DEMOCRÀCIA DES DE LA PARTICIPACIÓ I LA INNOVACIÓ

1335 Hem assenyalat la insatisfacció que ens produeix l'actual situació democràtica. Però
és cert també que coneixem els seus mals i que en alguns casos ja podem posar-hi
remei hui. Podem introduir millores en la mateixa representativitat i en la participació.
Som conscients que no hem explotat encara totes les potencialitats que la democràcia
representativa té. No hem creat mecanismes de control democràtic i de compliment
programàtic. Sembla important avançar cap a mecanismes jurídics que vetllen pels
1340 drets i llibertats de les ciutadanes i els ciutadans davant possibles inclinacions a l'abús
del poder.

Algunes propostes de millora han sorgit des de les mateixes institucions a partir de
processos instituïts (processos consensuats i reglamentats) o des de la iniciativa
ciutadana a través de processos instituent. Sense ànim d'un llistat programàtic
exhaustiu, proposem:

- 1345
- Apropar la política a la ciutadania, impulsant **processos de descentralització**
que aproximen i facen visibles la política a les persones.
 - Implementar **millores en el sistema electoral** que afecten tant a les
1350 circumscripcions, a la proporcionalitat, a l'ampliació de l'àmbit de decisió de
l'elector o electora a través del vot (elecció directa, llistes obertes). En aquest
punt cal fer especial esment a la necessitat de que no torne a aplicar-se mai
més en les conteses electorals autonòmiques valencianes la Llei Electoral
Valenciana que, seguint el derogat Estatut, aplica l'antidemocràtica barrera del

- 1355 cinc per cent per tal de impedir l'accés a les Corts Valencianes dels partits minoritaris i minoritzats.
- Potenciar i millorar aspectes de democràcia participativa i directa a través de **processos d'iniciativa legislativa popular, els referèndums i les consultes populars.**
 - **Dinamitzar les institucions per tal que recuperen la seua centralitat en la vida política.** Reforçar l'obligació personal de rendir comptes. Crear mecanismes de seguiment i avaluació de resultats.
 - **Afavorir mecanismes de concertació i cogestió** que permeten incorporar més persones i sectors ciutadans representatius en la presa de decisions polítiques.
 - Garantir la igualtat genèrica en la presentació de candidatures i en la constitució dels organismes de govern de les institucions polítiques. Cal assegurar la **paritat per cada sexe** i assegurar els mecanismes perquè això siga efectiu i no sols formal.

1370 Entenem la democràcia també com un procés, un objectiu constant que es va construint i que com qualsevol realitat humana ha d'experimentar els canvis socials, culturals, econòmics que es produeixen en el dia a dia. **Cal afrontar amb responsabilitat experiències d'innovació democràtica** que permeten afavorir i incentivar els processos participatius. Alguns els coneixem ja i hem de intentar

1375 començar a posar-los en pràctica (metodologies d'acció-investigació participativa, els nuclis d'intervenció participativa, els jurats ciutadans, les enquestes deliberatives, les conferències de consens, els grups de mediació...).

Especial importància en el desenvolupament de pràctiques democràtiques tenen i tindran les sorgides de la revolució informàtica i telemàtica per la participació ciutadana i el sistema democràtic. La generalització d'aquestes tecnologies es comença a desenvolupar i estaran cada vegada més presents en la formació de l'opinió pública i en la presa de decisions. Cal que sapiguem convertir-les en instruments que faciliten la participació política i l'accés de la ciutadania a les instàncies administratives.

1385

2.3.3. La crítica de la vida quotidiana.

Independentment de qualsevol ideologia, filosofia, religió, la vida quotidiana és la **vida de la persona, la seua existència mateixa. És la història individual de cada subjecte en un ací i un ara. La vida de la persona està determinada per una sèrie**

1390 **de pluralitats i generalitats. Aquestes pluralitats i generalitats no són més que un producte del complex sistema de relacions interpersonals que s'estableixen a partir de la conformació dels distints tipus de grups en els quals conflueix. És a dir, un sistema de relacions que s'estableix a partir dels condicionants economicosocials en les quals es mou la persona.** La vida quotidiana mostra un

1395 món subjectiu que el subjecte experimenta. Però al mateix temps eixe món és intersubjectiu, social, compartit. Per a cada un de nosaltres "el meu món" és un món que visc amb altres. Els fets s'accepten com a part d'un tot conegut.

Les distintes esferes de la vida quotidiana posen de manifest les activitats i relacions que les persones guarden entre si i amb la naturalesa en funció de satisfer les seues necessitats. **Així es van configurant les seues condicions concretes d'existència; les condicions tant materials com espirituals en les que les persones viuen.**

1400 La crítica de la vida quotidiana és *l'anàlisi objectiva i científica de les condicions concretes d'existència del subjecte* (Quiroga, 1988) i té lloc com:

- 1405 • La crítica de **l'ordre social**, en tant anàlisi del mode en què en cada en cada país o societat s'organitzen els destins de la satisfacció i expressió de tota la població.
- La crítica de les **organitzacions socials**, entenent els grups formals i informals en els que transcorre la vida de la persona i l'anàlisi del mode en què aquests espais satisfan o frustren la realització plena dels sers humans.
- 1410 • La crítica del **vincle**, entés com aquella relació social elemental i primària en la qual, de forma immediata, es manifesta la subjectivitat.
- La crítica és, a més, **l'anàlisi dels rols, prescrits i assumits per la persona, en les diferents esferes de la seua vida quotidiana**, de manera que de vegades som objectes (titelles) i, de vegades, subjectes (actius) de la nostra
- 1415 existència.

Criticar la vida quotidiana és furgar en la profunditat d'allò obvi, d'allò inqüestionable. Consisteix a establir una ruptura davant els mites que s'han anat establint de generació en generació, de societat a societat, de patrons que han anat prefixant-se d'acord amb tota una arbitrarietat preestablerta de manera irreflexiva i que

1420 han esdevingut en un **fenomen cultural i socialment acceptat com "natural"**.

Crítica de la vida quotidiana és llavors interpel·lar als fets, interrogar-los, problematitzar-los. És l'actitud oposada a la familiaritat acrítica. Implica trencar amb les

1425 nostres obvietats (mites, estereotips, prejudicis, automatismes) que encobreixen, oculten, invisibilitzen sempre altres perspectives de la realitat, i anar a la recerca d'allò que és essencial en els fets, en la realitat diversa i no en la representació que de si mateixa fa la societat.

1430 **Per tant, critiquem la vida quotidiana en tant que els rols culturals que heretem les persones en l'esdevenir històric restringeixen la nostra llibertat i la nostra possibilitat de realització plena a través d'una violència estructural normalment imperceptible i generalment assumida com "natural".**

1435 **Aquesta situació s'ha vist agreujada i ampliada en les últimes dècades en les societats econòmicament avançades en què l'aparell productiu tendeix a fer-se totalitari. Totalitari en el sentit que determina no sols les ocupacions, aptituds i actituds socialment necessàries, sinó també les necessitats i aspiracions individuals envaint i instrumentant l'íntim.**

1440 Ja hem apuntat adés que la política emancipatòria és la política de la vida, la que cerca les condicions per a la lliure pràctica de la identitat i l'elecció, la que té com a finalitat incrementar l'autonomia d'acció, la que situa la democràcia en la mateixa quotidianitat. És la màxima expressió del radicalisme democràtic, perquè implica considerar que la democràcia impregna tots els àmbits de la vida i totes les dimensions de l'ésser humà, se situa en el cor mateix de la societat i arriba fins a l'arrel de totes les coses. Mostra que la política no és una instància separada i independent i, per tant, no té una finalitat per si mateixa, sinó que està al servei de les persones.

1445 La política emancipatòria considera la persona com a subjecte i no com a mer objecte de l'acció política. Construir espais de llibertats al marge de la cultura dominant obri perspectives de transformació general.

1450 L'existència de grans desigualtats culturals restringeix de fet l'aplicació efectiva de les llibertats personals. D'ací que la lluita per l'emancipació siga també la lluita per la consecució de la igualtat social.

No hi pot haver emancipació si no s'elimina la violència estructural entre persones i, amb ella, les formes d'opressió que impedeixen a les persones assolir les seues necessitats i viure amb dignitat.

1455 La democràcia quotidiana desplaça el lloc de la política, pel fet de plantejar com a centrals, problemes que abans no es tenien en compte o es consideraven inscrits en la vida privada. Reconèixer aquestes dimensions proporciona una de les oportunitats per fundar una nova política més a prop de la vida quotidiana, més radicalment humana.

1460 Els i les militants del BLOC hem de persuadir-nos de la nostra responsabilitat com a agents de canvi. Açò implica desnaturalitzar l'experiència habitual, fer paleses contradiccions, qüestionar els modes de representar la realitat i resignificar els fets.

En aquest ordre de les coses **cobra especial importància prendre consciència de la desigualtat entre les persones en funció del sexe, i la instrumentació que es fa de les nostres vides en la societat de consum.**

1465 EL RECONeixEMENT DE LA DIFERÈNCIA SEXUAL

La nostra societat viu en un ordre simbòlic que recolza i estructura el sistema en què vivim. Un ordre que configura les relacions entre els sexes i valora de forma desigual el fet d'haver nascut en un cos de sexe masculí o de sexe femení, definint què s'espera i què es pot fer segons es nasca home o dona.

1470 Aquest ordenament simbòlic ha estat configurat per unes relacions socials entre els sexes en les quals la part masculina de la humanitat decideix el paper i els valors que han de regir l'actuació d'homes i dones. El fet que uns decideixen per a tots és pretenció, però, si al damunt es fa de tal forma que presenten la seua parcialitat com si fos la totalitat, com si fos l'única manera possible d'entendre el món, com si fos universal, com si les persones foren de sexe neutre, s'està amagant una realitat ineludible: la diferència d'haver nascut en un determinat cos d'home o de dona. No es pot tindre consciència d'un mateix o d'una mateixa prescindint del propi ser sexual. Darrera la pretesa neutralitat del subjecte polític, hi ha la pretesa universalització d'una parcialitat: la masculina.

1480 La transformació de la societat només és possible si canvien els criteris que defineixen la subjectivitat, si la realitat reflecteix i s'explica com una realitat diversa, i si s'impulsa un sentit plural de ser homes o dones i de com s'organitza la convivència conjuntament.

1485 Singularitat i pluralitat són elements necessaris per a una acció política que reconega la igualtat, no com una reproducció seriada de còpies idèntiques d'uns models establerts, ni com la previsibilitat igualadora de procediments i d'actituds. Cal una acció política que siga un intent efectiu de crear espais per identificar, reconèixer i significar la diferència sexual.

1490 La política dominant i el seu ordre simbòlic ha situat les dones en una posició de segon nivell, de subordinació, d'invisibilitat o de marginalitat. A més les ha definit bàsicament com a mancança d'allò que és masculí, en forma de dicotomies en què la part

1495 masculina té valor i la part femenina es defineix per l'absència d'aquest valor. Això fa que no resulte fàcil un enfocament que vol parlar de subjectivitat femenina definida lliurement per les mateixes dones, i que posa en qüestió, alhora, el concepte de masculinitat tal com s'ha fixat fins ara. Aquests conceptes només existeixen teòricament perquè en la vida quotidiana totes i tots reelaborem a cada moment la nostra identitat, o almenys tenim la possibilitat i la capacitat de fer-ho.

1500 En el terreny polític és on es reflecteix de forma més evident l'ordre de valors que regeix la vida col·lectiva i pública. Per això, criticar i denunciar les condicions de vida de les dones és necessari, però no ens podem quedar ací sense sentir frustració. La nostra concepció política implica donar valor al fet de ser dona, al fet de tindre opcions, actituds, ritmes, estils o prioritats en la vida quotidiana, en les relacions familiars, laborals i professionals, que difereixen del model establert.

1505 Aquesta concepció està lluny encara de l'actual sistema, basat en l'androcentrisme. Cal modificar aquesta situació, i per això volem aprofundir en la igualtat d'oportunitats (inherent a qualsevol proposta de justícia social), però volem també donar significació i valor a la diferència femenina: afavorir la feminització de les pràctiques de la vida; integrar en el concepte de ciutadania les aportacions i experiències de les dones; reconèixer el paper de les dones com a subjectes de l'acció política, tot replantejant-la d'arrel, per tal que els seus desigs, interessos i prioritats siguen també incorporats en la definició de les prioritats de tota la societat.

1515 La nostra proposta de pràctica política implica, en definitiva, transformar els referents simbòlics que sustenten l'organització social existent per elaborar una nova proposta que tinga en compte les dues parcialitats, la masculina i la femenina, que establisca unes relacions de reciprocitat a partir del respecte d'ambdues i es traduïska en una nova concepció de la ciutadania i de la política.

LA SEPARACIÓ EN LES SOCIETATS D'OCI I CONSUM

1520 **En les societats econòmicament avançades de consum de principis de Segle podem parlar d'un nou tipus d'alienació: la instrumentalització d'allò íntim;** és a dir, de les nostres inclinacions més profundes, del que confereix sentit a la nostra vida.

L'alienació va significar antany la negació pura, simple i brutal de la nostra humanitat. "El treballador ha de ser una mescla d'orangutan i robot", deia Taylor, l'inventor de l'organització del treball que Charles Chaplin caricaturitzava en *Temps moderns*. La humanitat, llavors, es recuperava fora del treball, en el retorn quotidià a la vida.

1530 Amb l'arribada de l'Estat del Benestar, el sistema econòmic de lliure mercat es fa més burocràtic, rígid i pesat, però també més humà i connectat amb les necessitats les persones. D'aquesta manera, es redueixen les hores de treball i s'incrementa així el temps disponible per a l'oci. També comença a revelar-se clarament la base sobre la qual se sustenta: el consum com a clau per al desenvolupament econòmic, el consum com a clau estratègica per a tallar les crisis econòmiques. El sistema econòmic de les societats del Primer Món va començar així a apoderar-se de tot allò que quedava precisament fora del treball: cultura, espais públics, costums, sentiments. Marcuse va ser un dels teòrics que va radiografiar més nítidament la **“integració generalitzada en un sistema de necessitats dirigides”**. L'home unidimensional que va descriure és un subjecte passiu en el treball, passiu en el temps lliure (televisió, cinema, turisme).

1540 El sistema econòmic necessita reproduir-se contínuament, mantenint la producció constant, per a la qual cosa és requisit imprescindible que hi haja un consum igualment renovable. Les dinàmiques internes, per tant, espenten a l'individu a destinar el seu oci a col·laborar amb el sistema, arrossegant-lo als centres de consum.

Amb l'arribada del capitalisme globalitzat entren en decadència les estructures de poder clàssiques, donant pas al poder repartit en el lliure mercat.

1545 Les activitats productives canvien de format i de naturalesa. La precarietat i la flexibilitat es tornen dominants en l'estructura laboral, col·laborant en la desarticulació de les institucions clàssiques (especialment, els sindicats). La individualització passa a ser un fenomen característic del sistema i deixa d'existir la col·lectivitat. Que cada un s'arregle amb els seus problemes.

1550 En aquesta nova etapa, l'individu solitari té cada vegada menys accés als serveis públics i està cada vegada més atrapat en la dinàmica del mercat de treball. Depèn d'ell amb molta força, fins a graus insuportables en alguns casos, i anul·la la seua capacitat com ésser humà per a desenvolupar-se en societat.

1555 **L'activitat productiva amara tota la vida quotidiana**, i la precarietat incrementa la preocupació pel risc en la consciència de l'individu. L'oci perd la seua condició de temps veritablement lliure i passa a ser un complement temporal que resulta estar, després de tot, viciat, i només troba eixida en activitats evasives i basades en el consum, normalment induït pel sistema econòmic a través dels seus propis mecanismes, especialment la publicitat.

El foment i l'expansió de les necessitats és l'antítesi de la saviesa i la llibertat, ja que incrementa la dependència i el temor existencial. El model productivista de pensament,

1560 que encara hui perviu, ha servit al consum (com a etapa final en el procés de producció) i no al consumidor, que està cada vegada més immers en eixa misèria que origina l'absència de sentits i significats, la misèria de la indiferència, l'apatia, de la falta de solidaritat i tolerància entre les persones. Pitjor encara, l'actual model elefantíasiac ha transformat en éssers d'usar i tirar a tots aquells que no posseïsquen accés al crèdit, és a dir **als pobres**.

1565 Els mecanismes de producció cultural proposen una identitat precària, mutable, desintegrada i anòmica. **Ens gratifica l'èxit immediat, es conrea l'il·lusori i l'essencialment fals.** Per això intentem reflectir el nostre estatus en les marques que consumim per a reconèixer-nos i ser reconeguts pels altres, sense atendre la veritable trobada entre els éssers humans.

1570 La recerca desenfrenada de béns materials, lluny de proveir-nos plenitud, desvia les nostres energies fent que la nostra sensibilitat cap a valors com l'amistat, el treball comunitari, la introspecció, l'art, la literatura, la filosofia, etc., decreasca

1575 **La devastadora espiral del consum que desvela a l'economia de mercat es basa en què ningú estiga conforme amb el que té** i eixa insatisfacció, per subtilíssims procediments, va en direcció del propi benefici d'aquesta espiral. La fe cega en els diners i el consum ens ha fet creure en el dogma dels mercats i suposem que la nostra posició competitiva en ell ens brindarà la felicitat que cerquem. El mercat és una força omnipresent en les nostres vides. Estem dominats per les experiències sensorials que ens produeixen els béns materials. El consum és la nostra droga, el nostre calmant existencial.

1580 Vivim un temps de confusió entre els mitjans i els fins. Es treballa per a viure i es viu per a treballar. El valor que se'ns transmet subliminalment és que "Posseir més és Ser més" i la trampa és que la persones acabem pertanyent a les coses i treballant a les ordenes i mandats de la societat de consum.

1585 El consum és la conseqüència de la multiplicació induïda de les necessitats. Això genera un sistema de llibertats negatives, perquè la satisfacció de les necessitats es defineix per l'absència d'obstacles, i el consumisme, al seu torn, porta a un afebliment de l'autonomia personal, que es manifesta en el seu caràcter compulsiu i addictiu.

1590 Les llibertats positives suposen, en canvi, fer actes positius d'elecció, que impliquen l'aplicació d'una escala de valors i porten cap a la constitució d'una realitat humana positivament buscada. Des d'una perspectiva política emancipadora –dels pobles, de

les persones- criticar i denunciar les condicions de vida en les societats de consum és necessari, però no ens podem quedar ací sense sentir frustració.

1595 La nostra concepció política implica donar valor al fet de ser persona, al fet de tindre opcions, actituds, ritmes, estils o prioritats en la vida quotidiana, en els moments d'oci, les relacions familiars, laborals i professionals, que ens rescaten de la cosificació recuperant la qualitat humana.

1600 La qüestió rau a **trobar un camí correcte de desenvolupament individual, que transcendisca la negligència del materialisme i la immobilitat tradicionalista que ens crida a acceptar la realitat perquè és així.** Del que es tracta és d'identificar sendes viables de solució als colossals problemes que afligeixen a la humanitat, i de descobrir nous recorreguts per a la vida humana, **nous espais en els quals puga expressar-se la creativitat individual i col·lectiva, nous espais i nous temps per al desenvolupament i l'expansió de l'esperit humà.**

1605 Aquesta concepció està lluny encara de l'actual sistema. Cal modificar aquesta situació, i per això les nostres propostes passen per que la política recupere els espais cedits a l'economia, i que les nostres propostes d'acció política tinguen com a referent el tornar a posar l'ésser humà en el centre de les decisions. Que l'ésser humà siga, per
1610 fi, subjecte i no objecte.

La nostra proposta de pràctica política implica, en definitiva, transformar els referents simbòlics que sustenten l'organització social existent per elaborar una nova concepció de la ciutadania, de la cultura, de la llibertat, de la solidaritat i de la política.

1615 **2.3.4. Un nou concepte d'estat del benestar en el marc de la defensa dels Drets Humans.**

EL CREIXEMENT DEL BENESTAR I LES GARANTIES SOCIALS

1620 Fa temps que l'estat del benestar és atacat en les seues arrels i des de diversos flancs. La crítica més permanent, constant i més de moda està relacionada amb les despeses desmesurades que aquest model d'estat comporta. S'alerta sobre la dimensió de l'estat, se'n reclama la disminució i es destaquen els límits i perills de continuar mantenint determinades prestacions.

1625 A la crisi financera se n'afegeix una altra, la de legitimació, donat que la ciutadania reclama de l'estat eficiència i no sempre la seua pesada maquinària burocràtica pot donar compliment als propis objectius marcats.

1630 És clar que el discurs de la crisi no és nou i el més paradoxal és que les circumstàncies socioeconòmiques actuals són incomparablement més favorables que les existents fa uns anys. En cap altra etapa de la humanitat han existit tants descobriments científics i avanços tecnològics, tanta població culta i formada. Aquest potencial sembla que ara no és suficient per sostenir el benestar aconseguit i s'insisteix que per tal que l'estat del benestar sobrevisca s'ha de reformar restrictivament. És una enorme hipocresia afirmar per una banda que no hi ha recursos econòmics per fer front a les necessitats de l'estat del benestar alhora que es destinen desenes de milers de milions d'euros de l'erari públic a salvar entitats financers privades.

1640 L'estat del benestar constitueix una important conquesta social, fruit d'anys de lluita de les forces de progrés i ha suposat evidents millores per a les classes populars, protegint-les dels pitjors excessos del liberalisme a ultrança. Des del BLOC apostem per una millora de l'estat del benestar i per això cal formular noves propostes, que tinguen en compte les noves situacions socials i econòmiques que han emergit en els darrers anys.

1645 És una prioritat per a nosaltres que l'estat impulse la redistribució de la riquesa en forma de serveis i garanties socials per a tothom.

1650 És evident que cal un nou consens sobre l'estat del benestar, per mantenir-lo, desenvolupar-lo i aprofundir-lo, a fi que siga un instrument de benestar social, eficàcia en la provisió de béns i serveis, i desenvolupament democràtic.

Aquesta ampliació de l'estat del benestar és perfectament assumible, ja que en el cas del País Valencià, no s'ha arribat ni molt menys al desenvolupament aconseguit en altres en comparació amb d'altres comunitats autònomes i d'altres països d'Europa. No podem caure ni en el triomfalisme dels qui volen fer creure als i les votants que ja tenim un estat del benestar construït, definitiu i consolidat, ni acceptar els arguments que des del neoliberalisme pretenen restringir el que ja existeix. Tampoc no podem continuar acceptant que les dones seguisquen assumint privadament i calladament responsabilitats que en altres països estan a càrrec d'organismes públics.

1660 Per aquest nou consens cal partir dels canvis que s'han produït en el mercat de treball, la presència de les dones en el context laboral, el fenomen de la migració, el creixement de l'atur i els seus costos socials, els canvis demogràfics, amb augments espectaculars de l'esperança de vida acompanyada d'una baixa fecunditat, els canvis en l'estructura familiar i l'extensió dels sectors de persones excloses.

Les nostres propostes van en la línia de garantir la protecció social, una fiscalitat progressiva i justa, garantir la igualtat d'oportunitats efectiva, redefinir la relació entre sector públic i sector privat i integrar la perspectiva de les dones.

1665

GARANTIR LA PROTECCIÓ SOCIAL

S'ha de desmentir amb tota rotunditat els arguments de la suposada crisi financera de l'estat del benestar sobre la qual es fonamenta la desregulació social dels sistemes de protecció social. No és cert que manquen recursos; el que hi ha és poca adaptabilitat dels mecanismes de finançament i una rigidesa dels serveis per adaptar-se a noves circumstàncies i necessitats. L'increment de la productivitat i l'increment de la població activa no ha anat acompanyat de una bona política de prioritats que pot relativitzar l'augment dels costos del sistema de protecció.

1670

Des del BLOC considerem irrenunciable el caràcter universal que ha de tindre la protecció social de totes les persones. Aquesta és la solució i no el problema de l'estat del benestar, ja que si el conjunt dels ciutadans i ciutadanes no senten que tenen garantida la seguretat és improbable que es produïsca la seua necessària implicació per assumir els canvis econòmics i la innovació tecnològica.

1675

Cal garantir també el principi d'equitat i això obliga a fer una racionalització necessària, amb la introducció de reformes de caràcter estructural, que adapten les prestacions als canvis econòmics, socials i culturals produïts en la nostra societat. La separació de les contribucions universals de les contributives i la clarificació de les fonts de finançament de cada prestació en funció de la seua naturalesa és una de les mesures estructurals per desenvolupar.

1680

1685

Defensem el caràcter solidari i redistribuidor del sistema per donar resposta a la marginació i fer front a les noves formes d'exclusió social. L'estat del benestar ha de ser un instrument de reducció de les desigualtats i, per tant, cal potenciar les polítiques que condueixen a la inclusió social. No volem reduir l'estat del benestar a funcions merament assistencialistes, convertint-lo en el refugi dels més pobres i marginats que reben beneficència. Cal ser solidaris, establint una discriminació positiva envers els qui tenen dificultats i, al mateix temps, articular polítiques actives que possibiliten la gent a tindre més autonomia i a participar plenament en la societat.

1690

Nosaltres apostem també per l'estat del benestar, per la seua capacitat i el seu potencial per crear llocs de treball, especialment en activitats de naturalesa social o ecològica que el mercat mai no organitzarà. També fa possible l'exploració de nous jaciments d'ocupació.

1695

1700 És essencial fer una reestructuració de la despesa pública en sentit progressista. Les despeses en pensions, atur, sanitat, educació i serveis socials són la columna vertebral de l'estat del benestar i aquesta classe de despesa ha d'ajustar-se a les necessitats existents. Però, a més, l'estat també subvenciona empreses, fa transferències de capital, bonificacions tributàries, desregulacions o noves regulacions, etc. Aquestes transferències de diners públics a agents econòmics molt diversos

1705 constitueixen una part molt important de la despesa pública. Entenem que cal clarificar molt escrupolosament on comença i on acaba la intervenció pública, que és necessària, i el caràcter redistributiu o no d'aquestes transferències. Es corre el perill, en cas contrari, d'afavorir qui no ho necessita en detriment de la col·lectivitat. Ara mateix, ens hem trobat amb l'existència de centenars de milions d'euros per assistir la

1710 crisi financera mentre que, fins ara, s'ha negat la possibilitat d'una major inversió en despesa social perquè l'Estat no tenia més diners.

Apostem, a més, per una millora de la gestió pública on cal introduir decididament els criteris d'eficàcia i flexibilitat. El sector públic té la funció de vetllar per l'obtenció de determinats nivells socioeconòmics, i d'ací l'aplicació de les polítiques distributives i

1715 redistributives de la renda i la riquesa, polítiques de protecció social, de creació d'ocupació, d'estabilització macroeconòmica, etc. Aquests objectius poden fracassar si en el sector públic prevalen els interessos particulars, les corrupteles o la ineficàcia en la seua gestió. Per això és imprescindible la modernització de les administracions públiques i el control democràticament exigent del seu funcionament i objectius,

1720 disminuint-ne la burocràcia.

UNA FISCALITAT PROGRESSIVA I JUSTA

La provisió de serveis de qualitat, les polítiques redistributives, les polítiques socials, el sistema de pensions, la sanitat, l'ensenyament públic, la política industrial activa, les

1725 inversions en infraestructures, les polítiques mediambientals etc. requereixen un finançament adequat que bàsicament prové del sistema impositiu. La magnitud dels ingressos fiscals determina el nivell del sector públic d'una societat. L'estat del benestar ha de basar-se en un sistema fiscal universal que es proveïsca dels recursos necessaris per al finançament d'uns serveis públics de qualitat. Des del BLOC

1730 apostem per una fiscalitat progressiva, justa i que proporcione els recursos adequats.

El País Valencià es troba encara hui molt per sota en despesa pública respecte al nostre entorn, els nivells de protecció social són inferiors als d'Europa i la pressió fiscal

es troba per sota de la mitjana dels països nòrdics i centrals europeus on l'estat del benestar ha arribat als graus de desenvolupament més amplis coneguts fins ara.

1735

L'impost sobre la renda (IRPF) és la principal font d'ingressos dels sistemes tributaris moderns. El seu caràcter universal (tothom hi està subjecte), progressiu (qui més té, més contribueix) i estable (garanteix un nivell d'ingressos relativament constant) n'ha fet el pilar fonamental dels sistemes impositius avançats que es basen en el principi

1740

que tothom ha de contribuir i que aquells que més tenen ho han de fer en major proporció. Universalitat i progressivitat, aquestes són dues de les característiques desitjables d'un sistema impositiu. Tanmateix, a Espanya, l'impost sobre la renda té deficiències importants, i les més destacables són dues cares de la mateixa moneda: a la pràctica ni tothom contribueix, ni aquells amb majors nivells de renda contribueixen

1745

el que els correspon. L'elevat frau fiscal i el tracte privilegiat de les rendes empresarials (els empresaris solen declarar rendes inferiors a les dels treballadors i treballadores) han fet que l'IRPF s'haja convertit en un impost sobre les nòmines.

Així doncs, cal una reforma encaminada a lluitar decididament contra el frau fiscal i a reequilibrar el pes de la contribució de les distintes fonts de renda en l'impost, per tal d'augmentar els recursos econòmics i mantenir el caràcter progressiu i redistribuidor de l'impost.

1750

Proposem la introducció d'impostos sobre els moviments de capital i d'ecotaxes. Els primers són un instrument per assegurar la redistribució social dels guanys obtinguts amb activitats especulatives; les segones tracten d'incorporar en els pressupostos els costos ambientals i promoure la reconversió ecològica de l'economia.

1755

LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EFECTIVES, LA CONCEPCIÓ GLOBAL DEL BENESTAR

1760

Els canvis en el mercat de treball fan que les ocupacions assalariades disminuïsquen, així com l'estabilitat en l'ocupació, convertint-lo en un sistema molt més competitiu. Si això no va acompanyat de mecanismes d'inclusió configurats a partir de polítiques d'igualtat d'oportunitats efectives, cada vegada seran més les persones que cauran en la marginació. Els baixos salaris i els subsidis mínims no són efectius per a la

1765

reincorporació laboral, sinó que fan caure irreversiblement en la pobresa. I això no sols és greu per la fractura social que suposa, sinó que contribueix a agreujar el col·lapse de l'estat del benestar.

1770 Propugnem impulsar de forma decidida polítiques encaminades a la igualtat d'oportunitats basades en la qualificació de les persones. Es tracta de garantir la igualtat d'accés al mercat, a partir d'unes condicions inicials que tothom puga tindre. La inversió en formació i en cultura són essencials. La igualtat d'oportunitats efectiva és la millor garantia per al manteniment de l'estat del benestar.

1775 Cal desenvolupar nous mecanismes d'inclusió, que sobretot centrem en tres eixos bàsics: a) les polítiques d'ocupació; b) la formació permanent, que possibilita la requalificació professional i el retorn al mercat de treball d'aquelles persones que es troben sense feina; c) l'economia social, que és bàsica per crear i mantenir iniciatives sociolaborals per a la població desfavorida i per donar alternatives a les situacions d'atur.

1780 Les mesures assistencials han de continuar essent garantides com a pal·liatiu, però la veritable política social d'un país i del seu govern està continguda en els pressupostos generals i en el paper que les polítiques redistributives hi tenen reservat. Des del BLOC propugnem una concepció global del benestar social, adreçat al ple desenvolupament humà. Cal arribar al màxim consens polític per implementar polítiques que, per assegurar el principi d'igualtat, cataloguen i regulen els drets i les prestacions referides als serveis socials exigibles per la ciutadania, les garanties que aquesta rebrà i les vies de finançament amb les quals s'assegurarà la viabilitat del sistema.

1790 Apostem per una política social integrada, adreçada a millorar la qualitat de vida de les ciutadanes i els ciutadans respectant els criteris de la sostenibilitat ambiental. La política esportiva, els serveis socials, la promoció de la salut i l'atenció sanitària, la política d'habitatge, la formació ocupacional, la cultura i la seguretat ciutadanes són components bàsics d'una política de benestar social.

1795 També ho és fer una política decidida per millorar i fer complir el codi d'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda, així com promoure una total igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat.

1800 Entenem el benestar social com un instrument de lluita contra la desigualtat i la discriminació. Per això, la política d'igualtat d'oportunitats ha de ser efectiva per tothom, sense cap mena de discriminació, amb accions positives respecte els sectors més desfavorits. Per la mateixa raó, la xarxa de serveis ha d'adreçar-se al conjunt de la població, de forma universal i no sectorialitzada.

LA REDEFINICIÓ DE LA RELACIÓ ENTRE EL SECTOR PÚBLIC I EL SECTOR PRIVAT

1805

Els òrgans de decisió política de l'estat són els qui han de definir quins béns i serveis han d'estar garantits amb caràcter universal i assegurar-ne el finançament suficient. Garantir la provisió de béns i serveis públics és una funció de l'estat, per tal com el lliure mercat no és capaç d'organitzar-la per ell mateix de forma universal, ni en garanteix la seua qualitat. Ara bé, cal distingir entre els béns i serveis públics econòmics, i els serveis personals.

1810

Pel que fa als béns i serveis públics econòmics (infraestructures, subministrament d'aigua i energia, transports, comunicacions) la lliure concurrència pot comportar avantatges per als usuaris i usuàries. L'estat ha de regular que aquesta classe de béns i serveis es proveïsquen a tot el territori en condicions d'igualtat, que es respecten les regles de la concurrència i se'n garantisca l'accés a tots els ciutadans i ciutadanes. Precisament són aquests darrers els qui han de definir quins béns i serveis públics s'han de garantir a partir de criteris d'eficàcia i d'equitat a través de mecanismes de participació democràtica.

1815

1820

Respecte als serveis personals, cal arribar a un pacte social sobre els serveis que han de ser directament proveïts per les Administracions Públiques (educació, sanitat, serveis socials, serveis de proximitat, seguretat ciutadana, serveis penitenciaris, entre d'altres) i aquells que poden ser proveïts pel sector privat d'acord amb criteris d'eficiència i amb mecanismes de control que en garantisquen la igualtat i la qualitat. La concurrència entre serveis de titularitat pública i serveis de titularitat privada ha de servir d'incentiu per a la modernització i desburocratització de l'Administració Pública, alhora que cal garantir que els avantatges competitiu del sector privat provenen d'una gestió amb un major rendiment organitzatiu i no d'un empobriment en les condicions de treball. Aquest pacte social també ha d'establir a qui s'ha de garantir els serveis i en quines condicions. Com a norma general, hem de tendir cap a un estat del benestar de caràcter universal, amb uns serveis públics de qualitat, evitant caure en un model assistencial. L'assumpció del cost d'aquests serveis per part de la societat suposa l'exercici d'una veritable solidaritat.

1825

1830

1835

La redefinició entre el sector públic i privat suposa també establir formes de col·laboració amb el Tercer Sector, és a dir amb la ciutadania i les organitzacions no lucratives, a partir de l'aplicació del principi de subsidiarietat. Cal deixar de concebre la ciutadania com un simple subjecte passiu i començar a concebre-la com una potencial productora de serveis, tot afavorint-ne l'autonomia personal i

1840 l'autoorganització col·lectiva. Les entitats no lucratives són expressió de solidaritat i compromís cívic. Cal fomentar-ne la independència política, econòmica i organitzativa respecte dels partits polítics i les Administracions Públiques i procedir al seu reconeixement legal, al suport fiscal de les entitats d'economia social i a l'establiment d'estàndards de qualitat.

1845

El Tercer Sector es caracteritza per l'intercanvi de serveis basant-se en la reciprocitat i està constituït per una multiplicitat de sectors i institucions de la societat civil (voluntariat, entitats cíviques, associacions, grups d'ajuda mútua, entitats d'economia social, etc.) Representa un sistema diferenciat respecte al mercat i a l'estat, ja que es

1850

fonamenta en els principis de cooperació i pot oferir serveis més personalitzats. Cal reconèixer la importància que pot tenir aquest Tercer Sector en la provisió de serveis i cal establir formes de col·laboració, sense confondre la seva funció amb la de les empreses i els serveis públics.

1855 **INTEGRAR LA PERSPECTIVA DE LES DONES**

No és una casualitat que darrere el discurs de la crisi de l'estat del benestar, i com a part d'aquest, es facen constants apel·lacions a les responsabilitats familiars a proporcionar cura i assistència a les persones que ho necessiten, la qual cosa s'ha fet molt visible en el cas de la vellesa i també de la salut mental. La correlació és clara: es tracta de reforçar la família i "engreixar-la" amb més funcions, a fi de poder "aprimar" l'estat.

1860

No es pot acceptar que l'Administració trasllade les seues responsabilitats a les persones afectades, a les seues famílies o al voluntariat. Tampoc no es pot remetre a la família la cobertura de necessitats que correspon garantir al conjunt de la societat (com és el cas dels drets de la gent major, o dels drets d'aliments). I, a més, no s'ha oblidar que la provisió de serveis en la família la realitzen bàsicament i principal les dones. Si els problemes de l'estat del benestar es pretenen solucionar transferint càrregues a la família o al mercat, serà en les dones en qui més repercutirà. Per això és important fomentar els serveis de proximitat, cosa que permet, a més, crear ocupació en benefici de la societat.

1865

1870

Qualsevol proposta sobre el futur de l'estat del benestar ha d'integrar la perspectiva de les dones; més encara, la perspectiva del feminisme. És obvi que no és el mateix pensar en unes prestacions socials comptant que la dona desenvolupe els papers de mestressa de casa-mare-cuidadora, que adjudicar a l'estat tota la responsabilitat en la solució de totes les necessitats socials, perquè naturalment el cost no és el mateix.

1875

Qualsevol proposta ha de partir d'aquest reconeixement i sobretot de la comprensió de la posició de les dones en la societat del futur, perquè la indisponibilitat de temps de les dones és cada vegada més gran i la demanda de serveis, sobretot per part de la gent major, ja s'ha incrementat molt i encara se n'incrementarà més.

1880

Cal potenciar les polítiques que possibiliten l'autonomia personal i eviten la dependència respecte a altres persones. Si tenim en compte que, en el cas del País Valencià –i d'Espanya, en general-, l'estat del benestar està poc desenvolupat i el que hui existeix se sustenta en bona part en el treball invisible de les dones en la llar –ja

1885

siguen familiars de qui requereix l'atenció, ja siguen dones migrants en règim de treball clandestí-, el que cal plantejar és més implicació pública, de manera que els individus puguen harmonitzar millor la feina amb la vida privada, resoldre el dilema de portar criatures al món i haver de treballar, i combinar la feina i el temps lliure de forma gratificant.

1890

Cal revalorar les aportacions individuals que han fet les dones i oferir un model de vida millor per a tothom, a partir de la reorganització del temps en la ciutat i en el context laboral, la compatibilitat de les tasques laborals i les familiars, facilitant els contractes a temps parcial, així com la eixida temporal del context laboral sense que això implique

1895

una penalització professional, redistribuir els diferents treballs (productius i reproductius) entre homes i dones i propiciar una major implicació pública en els serveis relacionats amb el benestar.

EIXOS BÀSICS PEL BENESTAR I LES GARANTIES SOCIALS

1900

El BLOC assumeix els següents eixos bàsics i els posa en el frontispici de la seua lluita i activitat polítiques per l'estat del benestar i les garanties socials:

- Per l'exercici de la plena ciutadania **cal garantir plenament els drets socials, universalitzar-los i fer-los accessibles a tota la ciutadania**: Cal l'estricta aplicació de la Llei de la Dependència i el desenvolupament d'una norma de serveis socials amb l'objectiu que els serveis socials siguen un dret subjectiu. La combinació d'ambdues actuacions ha de constituir la quarta pota de l'Estat de benestar.

1905

Per a que el seu desplegament siga correcte cal voluntat política i els recursos econòmics adients. La normativa de serveis socials hauria de regular la cartera de

1910

serveis socials; un pla d'atenció domiciliària; estendre la figura de l'assistent

personal a tothom que en requerisca el servei; i un major suport als ajuntaments per a la millora de l'atenció social bàsica.

- És necessari aprofundir en els **drets i la protecció dels xiquets i les xiquetes i els i les adolescents**.

1915 • Cal implementar polítiques de **lluita contra l'homofòbia**, per lluitar contra la discriminació que encara pateixen gais, lesbianes i transsexuals.

- Implementar polítiques d'atenció a la **població que es troba en situació de risc de pobresa**: cal potenciar i revisar els instruments que garantisquen una renda mínima de suficiència adaptant-la als nous perfils d'exclusió social, millorant la cobertura de la prestació i incrementant i adaptant les mesures d'inserció laboral.

1920 • A les dificultats d'**accés a l'habitatge** de molts sectors socials s'hi ha afegit hui la crisi econòmica. Aquesta situació fa que la política d'habitatge tinga encara una major importància. Les polítiques d'habitatge són fonamentals per tal de facilitar l'exercici del dret a l'habitatge per part dels i les joves, els i les treballadors/es de rendes baixes i ocupació temporal i els sectors afectats per problemes d'exclusió social: gent major, immigrants, famílies monoparentals, persones en situacions de crisi familiar i atur.

1925 Cal aplicar polítiques que garantisquen l'accés a l'habitatge, dissenyant polítiques referides a la construcció, promoció, gestió, habitabilitat, conservació i rehabilitació, i les garanties als consumidors. El dret a l'habitatge és una actuació política prioritària.

1930 • **L'educació** és un repte fonamental de les polítiques de benestar social, que va més enllà de l'escolarització obligatòria. És també un espai de confrontació de models educatius i socials. **Cal superar l'existència d'una doble xarxa escolar pública i concertada, a favor de centres gratuïts, amb finançament públic, plena igualtat de requisits, drets i obligacions, amb la corresponsabilització de tots els centres en l'escolarització d'alumnes immigrants o amb especials necessitats educatives. Així com el caràcter laic dels centres públics.** Cal impulsar la universalització de l'escolarització gratuïta i de qualitat a l'educació infantil de primer cicle 0-3.

1935 • **L'accés a la cultura** ha de ser també part dels drets socials a garantir. La formació per comprendre els llenguatges artístics i gaudir-ne, la possibilitat de crear i mostrar les creacions artístiques arreu del nostre territori, el suport al risc, l'experimentació i coneixement, la discriminació positiva per a la creació en la nostra llengua... han de ser les prioritats en política cultural que desplacen les grans inversions en obres i equipaments faraònics. Ara cal l'aposta pels

equipaments del territori que donen suport al patrimoni, a la creació, al coneixement: biblioteques, arxius, museus.

1950 • **Pel que fa al sistema sanitari**, el nostre objectiu és garantir un servei públic i de qualitat per a tothom, més participatiu i financerament sostenible. Per al BLOC és fonamental mantenir el caràcter de servei públic gratuït de la sanitat.

1955 • **Per una política d'immigració basada en la igualtat i la diversitat**. S'han d'assumir les migracions com un fet estructural del sistema econòmic dominant i no lligar-les només a la necessitat de mà d'obra d'una determinada conjuntura econòmica. Cal facilitar la integració i el reconeixement de la immigració i lluitar contra els brots de racisme i xenofòbia. Cal no perdre de vista les causes primeres que originen la immigració i invocar la solidaritat, com a restitució, si més no, del que prèviament s'ha sostret.

1960 Cal establir un **model valencià d'acollida i d'integració**, basat en la plena igualtat de drets i deures entre persones autòctones i nouvingudes mitjançant un Pacte Valencià per a la Immigració, un gran acord de país impulsat per la Generalitat, que es realitze a través d'un procés participatiu en el territori. Els principals eixos del Pacte hauran de ser:

1965 • **Ordenar el fluxos migratoris**. Mobilitzar els recursos interns (accés al treball de les persones reagrupades), gestionar els fluxos externs i coordinar-los amb el desenvolupament dels països d'origen.

• **Evitar la competència pels recursos públics**. Crear un servei universal d'acollida i reforçar els serveis públics.

1970 • **La integració en una cultura pública comuna**. Fomentar la participació, fer del valencià/català i el castellà les llengües públiques comuns i garantir la convivència i igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

EL TREBALL EN UN MÓN QUE CANVIA

1975 Davant les perspectives d'atur, la precarització de les condicions de treball i la creixent dualització de la societat que ara s'aguditzen arran la crisi econòmica mundial, cal replantejar les propostes per governar l'economia i el necessari desenvolupament sostenible en benefici de les persones, de la col·lectivitat. En aquest sentit cal establir com consideracions fonamentals que les raons socials i de sostenibilitat ecològica marquen la lògica de l'economia, on tothom puga tindre garantit el treball, s'avance en

1980 la superació de les desigualtats socials, i es transcendisca l'actual línia divisòria entre les activitats que fan els homes i les que fan les dones.

1985 Cal considerar en totes les seues potencialitats les innovacions tècniques i científiques que estan canviant les formes de treball, la revolució dels sistemes de comunicació i de tractament de la informació, l'increment de les demandes de serveis i béns de consum social, així com la necessitat d'una utilització més racional i sostenible dels recursos naturals. Cal treballar de forma crítica i donar alternatives factibles a partir d'aquestes noves realitats que condicionen l'economia i la societat. S'han de fer propostes per tal de controlar els mecanismes de mercat, portar la democràcia al govern de l'economia, establir noves formes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat.

1990 Així les coses, com a objectiu immediat i prioritari, cal assegurar l'avanç cap a una millora de la qualitat del treball. Cal reintegrar novament el treball en la lluita per ampliar les fronteres de la ciutadania social. El creixement econòmic no ha garantit el treball per a tothom i això obliga a replantejar el pacte social pel qual es distribueix l'ocupació, avançant cap a un repartiment més equitatiu. Els canvis que s'han experimentat en el món laboral i el declivi de les formes d'ocupació tradicionals han produït el desplaçament de moltes persones cap als marges de la ciutadania social, ja que ha estat precisament el treball el que ha contribuït a configurar-la. Cal invertir aquesta direcció de forma radical, perquè si no és així els drets de la ciutadania i les garanties socials que els acompanyen tindran cada cop menys pes.

1995 Aquest replantejament ha d'arribar també, i per la mateixa raó, a la tradicional divisió d'activitats entre dones i homes. Cal superar l'actual model laboral masculí, que jerarquitzava el món laboral i el domèstic, manté la vinculació de la dona amb la família i, a partir d'això, estableix una desigualtat estructural entre dones i homes. Cal replantejar, doncs, el pacte implícit entre sexes, de manera que hi haja una major capil·laritat en el trànsit recíproc d'homes i dones en totes les activitats socialment necessàries, eliminant les diferències jerarquitzades que s'hi estableixen. Això implica propiciar nous esquemes per a repartir i compartir aquestes activitats. També implica impulsar mesures legals de discriminació positiva per garantir el dret d'igualtat d'oportunitats per a la dona.

2000 Aquest replantejament ha d'arribar també, i per la mateixa raó, a la tradicional divisió d'activitats entre dones i homes. Cal superar l'actual model laboral masculí, que jerarquitzava el món laboral i el domèstic, manté la vinculació de la dona amb la família i, a partir d'això, estableix una desigualtat estructural entre dones i homes. Cal replantejar, doncs, el pacte implícit entre sexes, de manera que hi haja una major capil·laritat en el trànsit recíproc d'homes i dones en totes les activitats socialment necessàries, eliminant les diferències jerarquitzades que s'hi estableixen. Això implica propiciar nous esquemes per a repartir i compartir aquestes activitats. També implica impulsar mesures legals de discriminació positiva per garantir el dret d'igualtat d'oportunitats per a la dona.

2010 Aspirem, al cap i a la fi, a aconseguir un nou model de desenvolupament econòmic, tant des del punt de vista de les formes d'organització i repartiment del treball i de la renda mundial, com des del punt de vista del model productiu.

2015 La superació dels continguts agressius del capitalisme ha d'anar acompanyada d'una nova forma de produir i de consumir: ha de posar per davant els criteris de sostenibilitat a partir d'una nova relació amb el medi ambient i amb els recursos, i ha

2020 d'establir una nova interacció entre el mercat, l'estat i les institucions de la societat civil en la provisió de béns i serveis. Es tracta de potenciar un tipus d'economia que conduïska a l'emancipació social, que permeta una altra interacció entre l'organització de la producció i les activitats de cura i atenció a les persones, entre el temps de treball i el temps dedicat al descans, a l'oci, a l'estudi i a d'altres activitats potenciadores d'un ple desenvolupament humà.

2025

Cap a una economia ecològica i orientada al benestar

Avançar cap a una economia ecològica i orientada al benestar significa un pas important en la transformació de l'actual model econòmic i social, que hui és insostenible, tant perquè es basa en la destrucció i el malbaratament dels recursos que el porten cap a un camí sense eixida, com perquè provoca un atur creixent, que augmenta la fragmentació de la societat i incrementa les desigualtats socials i la insolidaritat.

2030 Cal aplicar els criteris de la sostenibilitat al funcionament de l'economia, la qual cosa implica replantejar alhora les conductes socials i el consumisme com a base social alternativa del sistema de producció i de la societat actuals. Cal modificar de forma radical l'actual model de consum, que es basa en la utilització sense límits dels recursos naturals. Cal fer un ús estalviador de les primeres matèries i de l'energia (especialment pel que fa a l'aigua i els recursos exhauribles), i substituir les energies contaminants i no renovables per energies netes i renovables. Sense aquest canvi, que és substancial, no hi haurà avanços cap a una economia ecològica.

2040 D'ací la importància d'impulsar aquesta reorientació de l'economia en estreta col·laboració amb la investigació tecnològica i científica. Apostem per fomentar la recerca i la innovació tecnològica en favor de les noves tecnologies i les energies netes i renovables, el reciclatge, els nous materials no contaminants i les noves activitats socials i ambientalment útils.

2050 Apostem per impulsar una política industrial, energètica i de transports alternativa, que promoga les energies netes, la reconversió ecològica de la indústria i el reequilibri territorial. En aquest procés, l'acció de govern ha de jugar un paper fonamental, perquè li correspon revaloritzar la iniciativa empresarial amb l'objectiu que s'oriente cap a nous sectors i activitats i incrementar les inversions en infraestructures que ho facen possible. Tot això implica reorientar les prioritats d'ajuts i d'inversions cap a noves línies de producció ecològicament desitjables i generadores de llocs de treball, i introduir tecnologies netes en els sectors tradicionals.

- 2055 Cal estimular les iniciatives empresarials per tal de dinamitzar l'economia i per això apostem per impulsar el desenvolupament local que es fonamenta en les potencialitats específiques de cada lloc i propicie els pactes locals per a la creació d'ocupació. Cal desenvolupar una política diferenciada per al món rural, que aconseguisca el manteniment dels llauradors i de les zones rurals amb dignitat i il·lusió, amb tendència
- 2060 que les rendes generades revertisquen preferentment a la pròpia zona. Cal també reestructurar els equipaments turístics i d'oci i orientar-los cap a un altre model que es base en la valoració del patrimoni natural i de l'historicocultural i que esdevinguen activitats complementàries de les realitats econòmiques del propi medi local.
- Apostem per l'estimulació del consum social, particularment en educació, esport, salut i
- 2065 serveis personals, com una forma d'aconseguir una major qualitat de vida, un millor desenvolupament humà i una major capacitat formativa.

- La reconversió ecològica de l'economia i les necessitats socials existents ofereixen noves possibilitats de treball que cal explorar. Els nous criteris en què s'ha de basar la
- 2070 igualtat d'oportunitats obliguen a posar en primer pla la instrucció i formació de qualitat, però també un context laboral i una cultura del treball que es mostre capaç d'integrar les activitats d'interès social, la sostenibilitat mediambiental, el desenvolupament local, l'atenció dels individus.
- Una economia posada al servei de les persones i no exclusivament de la consecució
- 2075 del benefici ha de considerar totes aquestes activitats com una aportació per al benestar, entès de forma universal i no exclusiva i projectat cap a les generacions futures.

Cap a la plena ocupació

- 2080 El treball no és un favor, és un dret social. No és suficient que la societat assegure uns subsidis perquè algunes persones sobrevisquen i altres en canvi mantinguen els seus guanys. Tothom té dret a ser útil i a sentir-se útil participant en les diverses formes de treball socialment necessàries. És responsabilitat de la societat crear les condicions perquè això siga possible.
- 2085 Perquè tothom treballes cal avançar cap al repartiment del treball. La redistribució del treball s'ha d'obrir camí mitjançant la disminució dràstica de les hores extraordinàries, la reducció de la jornada laboral, el repartiment del treball domèstic entre els homes i les dones, les formes individuals d'escurçament i flexibilització de la jornada laboral i la incorporació de treballs a temps parcial protegits als quals es puga optar
- 2090 voluntàriament, amb seguretat social i mecanismes que garantisquen la igualtat per a

dones i homes. Són mesures que han de permetre millorar també la compatibilització entre professió, família, formació i lleure.

Igualtat d'oportunitats per a dones i homes

2095 Totes les persones, dones i homes, han de tenir les mateixes oportunitats en el mercat de treball. En els darrers anys s'ha manifestat amb prou força la voluntat d'incorporació massiva de les dones al treball remunerat, voluntat que s'expressa en l'evolució de la població activa i que sacseja el model d'organització social. Això és especialment significatiu en les edats més joves i també en la permanència de les dones en

2100 l'ocupació, fins i tot en moments de crisi com els que estem vivint. Tanmateix, el context laboral és molt poc permeable a aquests canvis i en la pràctica continuen existint importants desigualtats entre dones i homes.

2105 És necessari continuar impulsant polítiques d'igualtat d'oportunitats perquè malgrat el principi constitucional de no discriminació per raó de sexe, en la pràctica es produeix, com ho mostra el fet que les taxes d'atur femení doblen les del masculí i són més persistents, que les dones cobren en general salaris inferiors als dels homes per fer la mateixa feina, que els resulta molt difícil accedir a algunes professions i que estan molt poc representades en llocs de gestió i decisió importants. Cal trencar aquesta mena de

2110 sostre de vidre que encara que afirma la igualtat entre homes i dones impedeix arribar a una veritable igualtat d'oportunitats.

Cal garantir l'accés en igualtat de condicions de les dones i dels homes al mercat de treball i continuar impulsant polítiques específiques per a dones que propicien la seua inserció laboral, partint de la seua realitat i tenint en compte la seua diversitat.

2115 Per tal que aquesta incorporació es pugui produir en bones condicions, es requereixen canvis estructurals que impliquen el conjunt de la població, homes i dones, i que comporten canvis culturals en relació a la consideració i valoració que es fa del treball productiu i reproductiu. Cal facilitar que totes les persones, homes i dones, puguin conciliar la tasca laboral amb la vida privada i altres activitats, cosa que implica incidir

2120 en les condicions, relacions i recursos que actuen a nivell personal, domèstic, familiar, laboral i social: serveis d'atenció infantil que cobrisquen les necessitats d'atenció fora de l'horari escolar, serveis d'atenció a les persones grans, sistemes de permisos flexibles i retribuïts, contractes a temps parcial, una cultura i estructura empresarials que arbitren polítiques de suport a les persones amb responsabilitats familiars, la

2125 distribució de les tasques d'atenció i les feines domèstiques entre dones i homes.

Governar la flexibilitat, garantir els drets socials

La flexibilitat no ha de ser forçosament sinònim de precarietat. És més, solament és possible lluitar contra la precarietat amb una flexibilitat negociada.

2130 La nostra aposta és retornar el sentit al treball, a totes les classes de treball. La defensar de la plena ocupació necessita anar acompanyada de la defensa d'una bona ocupació, aturant el procés que condueix a l'increment de les condicions precàries. És essencial posar en primer pla la solidaritat que ha de mostrar qui té feina amb aquelles persones que no en tenen.

2135 Les noves tècniques productives propicien les empreses petites, amb més capacitat d'adaptació i innovació, flexibles. Els avantatges de l'especialització flexible és que la iniciativa, la creativitat i l'organització del treball estan en mans dels treballadors i treballadores, la qual cosa permet recuperar la dignificació del treball. Però aquesta forma d'organització es contrarresta amb la pèrdua d'estabilitat laboral, acompanyada

2140 de la incertitud i la inseguretat. I es contrarresta també en les grans empreses amb el fet que l'organització del treball continua essent potestat exclusiva de l'empresari. Cal acceptar el repte de la flexibilitat, però cal governar-la assegurant un sistema de garanties que siga alternatiu a la precarització de les condicions laborals. Cal respondre així de manera decidida a les polítiques conservadores que pretenen comprimir els salaris i desmantellar els sistemes de protecció social. I, evidentment, cal democratitzar l'àmbit laboral i atorgar un major poder de decisió als i a les representants sindicals.

2150 En aquest nou context caracteritzat per la discontinuïtat i diversitat dels itineraris laborals, cal que totes les persones tinguen garantides la continuïtat de la protecció social i de l'accés a la formació continuada, així com la cobertura en situació d'atur. L'ampliació del nombre de dones i d'homes que entren i ixen constantment del mercat de treball i que hui tenen com a amenaça la precarietat, imposa l'exigència de garantir els drets socials de les treballadores i treballadors. La formació permanent ha de permetre l'obtenció de nous coneixements i qualificacions que possibiliten l'adquisició

2155 de noves especialitzacions i permeten una mobilitat professional adequada als seus interessos.

El sistema de garanties s'ha d'estendre a tota classe de persones treballadores, siga quin siga el seu sexe o el seu origen.

2160 Hem de gestionar els canvis econòmics i tecnològics mitjançant l'exercici del conflicte i la negociació en les empreses, incrementant les formes de participació en l'organització del treball i la democratització de les relacions laborals. En el procés de

reconversió ecològica s'han de garantir els drets de les persones que es veguen afectades, amb mesures graduals i equilibrades que servisquen per crear ocupació alternativa i no es perden llocs de treball.

D'altra banda, dins d'aquest marc no podem deixar de parlar de la subcontractació. La subcontractació té com a conseqüència més gran la pressió econòmica que pateixen les petites empreses, cosa que sovint es tradueix en un relaxament de les mesures de seguretat i en una elevada sinistralitat laboral. Cal posar les mesures necessàries per assegurar la salut laboral i els drets essencials referits a la seguretat i a les condicions de treball.

Cal governar, doncs, la flexibilitat i en això el sindicalisme té un paper molt important. Amb l'autonomia com a força política sobirana, des del BLOC potenciarem el compromís i la col·laboració amb els sindicats de classe en la lluita comuna per la millora de les condicions de vida i treball.

La democratització de l'economia

Una economia ecològica i orientada al benestar com la que volem aconseguir suposa establir noves relacions entre el mercat, l'estat i la societat civil. El mercat aporta eficàcia, incentius i competència, però no soluciona el conjunt de problemes de la societat. El mercat resulta un regulador àgil de l'economia en determinats contextos, en els quals sembla el millor procediment per adaptar l'oferta i la demanda. Allà on predomina la demanda i la rendibilitat a curt termini, el mercat serà un bon assignador. En canvi, el mercat no assegura la provisió de béns de consum col·lectius com la salut, la cultura o l'educació, que constitueixen inversions rendibles a llarg termini i fracassa totalment en les activitats que repercutiran en les generacions futures, a causa de l'esgotament que provoca dels recursos limitats i no renovables o la destrucció irreversible dels ecosistemes. El repte que es presenta hui per és inventar un nou model que tinga en compte els efectes positius del mercat, però que aconseguisca governar aquest mercat des de la gestió democràtica dels canvis. En aquest nou model, la societat civil n'ha de ser protagonista, a partir de la participació i la corresponsabilització en aquesta planificació. Aquest és el fonament de la democratització de l'economia.

Cal entrar en un període d'aprofundiment en la democràcia econòmica. Cal trencar la divisió entre els models que es defensen en l'esfera política, on s'estimula i es valora la participació, i els existents en l'esfera econòmica, on es continuen definint criteris

2200 jeràrquics i desfasats de la realitat actual. Mitjançant la coparticipació social i la corresponsabilitat, es podrà avançar cap a una major igualtat i llibertat en l'esfera econòmica. La democratització de l'economia implicarà un important canvi en els continguts i l'orientació del poder econòmic i del paper de les forces socials en el control d'aquest poder.

2205 La democràcia econòmica ha d'atacar les causes de l'exclusió d'importants sectors de la població de la vida econòmica, de l'atur crònic i de l'espoli dels països empobrits pels més rics. Així mateix, la democràcia econòmica permetrà la creació d'un nou marc de relacions socials que contribueixca millor a la satisfacció de les necessitats del conjunt de la població, i posarà els fonaments per a una nova estructuració de la societat que col·loque les persones en el centre de l'economia.

2210 La democràcia econòmica comporta l'establiment d'una economia solidària, superadora dels desequilibris territorials i de les exclusions socials i potenciadora d'un desenvolupament comunitari que servisca de marc per al lliure desenvolupament humà.

2215 Una de les formes de democratitzar l'economia rau en el foment de l'economia social, és a dir, el conjunt d'empreses cooperatives i associacions sense finalitat de lucre. Les entitats d'economia social valencianes compten amb una gran tradició i són presents en els més diversos sectors econòmics, essent molts els treballadors i treballadores que havent perdut el seu lloc de feina cerquen una solució mitjançant l'economia social. Fan, a més, una contribució essencial en la

2220 lluita contra l'exclusió social, ajudant persones amb especials dificultats per integrar-se en el mercat de treball. Cal contribuir a dotar les empreses d'economia social dels recursos econòmics i la capacitat d'autonomia financera que els permeten, més enllà de la seua excepcionalitat, esdevenir una veritable alternativa al model dominant de

2225 gestió empresarial i de relacions laborals. Les cooperatives, en concret, són una escola de valors democràtics amb una càrrega potencial de gran importància per aquesta democràcia radical que proposem. La pràctica empresarial en règim cooperatiu pot vertebrar una racionalització de la producció, ús i consum de productes,

2230 així com l'articulació sectorial per àmbit d'actuació i la constitució de cooperatives de segon grau. Aquest és un sector d'economia social al qual cal prestar atenció i promoure'l.

Una altra dimensió de la democratització econòmica es troba en un augment del paper dels sindicats al si de les empreses i del marc econòmic i social general. Les

2235 treballadores i treballadors, a través dels seus representants sindicals, han de poder
 intervenir en el control dels mitjans de producció, independentment de la forma jurídica
 de la seua propietat, i han d'ampliar també els drets d'informació. Aquest control
 democràtic és l'única forma d'aprofundir o incorporar la democràcia en la vida de les
 empreses i esdevé tant una finalitat com un mitjà per augmentar la participació, que
 2240 hauria d'estendre's a la gestió general de l'empresa i, per tant, als processos creatius i
 decisoris de la producció. Aquesta corresponsabilització ha de tenir el seu complement
 lògic en la participació dels treballadors i les treballadores en les decisions respecte a
 l'ús dels excedents empresarials, per tal com els excedents derivats de l'increment de
 la productivitat han de contribuir a propiciar el repartiment del treball i la creació de
 2245 noves ocupacions.

D'altra banda, cal crear nous mecanismes institucionals que permeten la participació
 dels agents socials en la planificació democràtica des del sector públic. Els nous
 reptes tecnològics i ambientals exigeixen una política de promoció econòmica feta des
 2250 del sector públic, a fi de no deixar-la en les úniques mans de les multinacionals i dels
 grans grups econòmics, fet que provoca un empobriment del teixit productiu. L'activitat
 d'organismes com els Consells Econòmics i Socials pot facilitar la coordinació de les
 decisions i esdevenir importants instruments de gestió democràtica de l'economia.

2255 En definitiva, no és el mercat qui ha de tenir la responsabilitat última del govern de
 l'economia, sinó l'Estat, que hui cal entendre integrat en el marc de la Unió Europea i
 que incorpora el paper dels partits i la interlocució amb els sindicats. L'Estat (amb
 aquests components que hem indicat) és qui ha de fixar les regles de concurrència,
 assegurar la màxima transparència en la gestió de les empreses, del procés financer i
 2260 de les obligacions fiscals i ha de vetllar per la legalitat de totes les activitats. Estat i
 mercat poden cooperar, especialment pel que fa a la formació, recerca, reconversió de
 les indústries cap a energies netes, o la promoció de projectes de desenvolupament.
 El paper que atorguem a l'estat ha de ser la millor garantia perquè els canvis
 tecnològics i econòmics vagen acompanyats d'una millor qualitat de vida, la
 2265 sostenibilitat ambiental i la cohesió social.

Fer front a la crisi econòmica. En defensa dels treballadors i de les treballadores, les classes mitjanes i les classes populars.

No podem deixar de fer esment a l'actual conjuntura de crisi econòmica generalitzada
 2270 en que les seues conseqüències se senten amb força. A curt termini, cal que la eixida

de la crisi no es resolga en termes de pèrdua de cohesió social. Els costos de la crisi no poden recaure sobre els sectors més vulnerables. El Govern de la Generalitat ha de tindre un paper actiu en la defensa de l'ocupació, actuant amb fermesa davant dels casos d'expedients de regulació de plantilla d'empreses amb beneficis.

2275

A llarg termini, però, i sabent com sabem de l'existència de crisis cícliques del capitalisme, així com que el model de "desenvolupament" propiciat per l'actual Generalitat ens posa en una de les pitjor situacions possibles per fer front a les crisis econòmiques, cal avançar cap a un model productiu centrat en activitats de major valor afegit, que pose l'accent en la formació, la recerca i la innovació, que promoga el sector *verd* de l'economia i l'atenció a les persones. El BLOC ha de posar l'accent en l'impuls del canvi de model productiu del País Valencià de manera que ens situem als nivells de la UE en despesa en I+D. Aquest és un element clau per avançar en la modernització ecològica i social del país.

2280

2285

EL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Des que vam recuperar la democràcia, moltes polítiques de les diverses institucions que ens governen s'han dedicat a millorar la qualitat de vida. Partíem d'uns nivells de qualitat molt baixos: aquesta va ser una pesada herència que ens llegà la dictadura.

2290

Millorar la qualitat de vida volia dir tenir més de tot, més equipaments, més infraestructures, més espais verds, més autopistes per circular... Però amb el pas del temps, aquest discurs i aquestes pràctiques s'han anat confrontant amb els problemes que el mateix creixement planteja: els seus límits. ¿Pot créixer indefinidament la qualitat de vida entesa com més equipaments i infraestructures sense tenir en compte la

2295

sostenibilitat? Segurament, no.

No hi ha qualitat de vida si les millores aconseguides no es poden sustentar per raons financeres o ecològiques o perquè les millores aconseguides porten nous problemes. No se'ns amaga que el sistema econòmic en què vivim, basat en el productivisme i en la consecució de beneficis, és el causant d'aquesta identificació entre progrés i

2300

increment material, aplicat a tots els àmbits de la vida.

Al BLOC hem de saber conjugar la reivindicació de la qualitat de vida amb la lògica molt més complexa i globalitzadora de la sostenibilitat. Determinats aspectes de la concepció tradicional de progrés o de qualitat de vida apareixen cada dia més incompatibles amb l'ús sostenible del medi ambient. No millorem el país si destrossem el medi ambient que és el principal recurs de què disposem. Cal canviar el discurs del

2305

creixement pel del desenvolupament perquè cada dia tenim més consciència dels límits del creixement.

2310 En els segles anteriors el planeta ha “crescut” –en termes econòmics– però continuar creixent de forma quantitativa, sense canvis, col·lapsarà el sistema. Per això cal parlar hui de desenvolupament en comptes de creixement si fem nostre un nou concepte de solidaritat: la solidaritat intergeneracional, un concepte revolucionari, perquè obliga a posar en qüestió les bases mateixes del nostre sistema de consum, de producció i de valors.

2315

Actuar en clau de sostenibilitat

2320 El sistema econòmic vigent mesura la riquesa en termes de Producte Interior Brut, el famós PIB. Sabem que el mateix concepte de PIB s'ha de sotmetre a revisió. Creixement del PIB vol dir creació de riquesa, però aquest creixement es produeix minant les pròpies bases del sistema. Quan diem això no fem catastrofisme; és el que pensa la comunitat científica mundial. D'aquí propostes com les que sorgiren de la Cimera de la Terra, a Rio de Janeiro, per realitzar les Agendes 21, o les darreres conclusions de l'any passat en la Convenció sobre el Canvi Climàtic. Hem de fer canviar el sistema productiu i de consum cap a cicles tancats.

2325 Els poders econòmics i la major part d'élites polítiques no han acceptat els límits del creixement econòmic. Cal canviar de rumb i avançar cap a un desenvolupament basat en els criteris de la sostenibilitat.

2330 La sostenibilitat va més enllà de les actuacions respecte al medi ambient. I és que la praxi del desenvolupament sostenible ha de tenir en compte simultàniament els factors socials i ecològics, a més dels econòmics. La sostenibilitat està connectada amb la solidaritat intergeneracional i amb la solidaritat entre les persones que habiten el planeta. En aquest sentit, és molt significatiu, que economia i ecologia tinguin el mateix origen, “eco”, una paraula del grec clàssic que significa “casa”. No és possible un desenvolupament sostenible des del punt de vista econòmic o ecològic si la societat aprofundeix la seua divisió social i queden despenjats del progrés amplíssims sectors, tal com succeeix a escala mundial en l'actualitat.

2335

Un model energètic i d'ús dels recursos alternatiu

2340 En 250 anys haurem consumit tot el petroli que va tardar milions d'anys a formar-se. Mentrestant, no aprofitem l'energia que prové del sol malgrat que els experts mantenen que en 25 anys es podria reconvertir el sistema energètic cap a bases

2345 sostenibles. Les possibilitats d'utilitzar l'energia solar són immenses perquè aquesta arriba a la superfície de la terra de forma difusa. Una dada al respecte: la humanitat té una despesa energètica diària equivalent només al 0,0006% de la radiació solar que rep la Terra (és a dir, les nostres activitats necessiten només l'1/170 000 parts d'energia solar). Imaginem un moment que tots els esforços esmerçats en la investigació d'energies provinents del petroli o de l'energia nuclear s'hagueren aplicat al desenvolupament de tecnologies solars, que són sostenibles i netes. El panorama seria completament diferent. Aquest és un exemple que il·lustra quin és el model energètic alternatiu pel qual optem: la utilització d'energies netes i renovables.

2355 El País Valencià és lluny d'aquest model, ja que fins ara s'ha optat per una gran dependència de l'electricitat d'origen nuclear, tèrmica i hidràulica i una dependència encara superior de combustibles fòssils, com el petroli, el gas i el carbó. Des del BLOC proposem convertir el País Valencià en una de les regions capdavanteres d'Europa en la reconversió cap a un model energètic sostenible, en el qual el pes de les energies renovables siga decisiu. Per fer-ho comptem amb un bon desenvolupament tecnològic, al costat de condicions climàtiques adients que permeten aprofitar la radiació solar i el vent, sempre que aquest no faça malbé el medi ambient i es controle l'impacte ambiental.

2360 I és en aquest punt on cal que fem una reflexió sobre el posicionament del BLOC en la **generació d'energia elèctrica fent servir energia nuclear**. Sobretot, perquè el País Valencià té una central nuclear a Cofrents i, per tant, certa quantitat de l'energia elèctrica que consumim s'hi genera.

En els últims mesos s'estan instal·lant en alguns àmbits de la nostra societat diversos arguments que intenten justificar la tornada de l'energia nuclear. Però aqueixos discursos, ja tòpics, no resisteixen la menor anàlisi crítica.

2370 Aquest procés de manipulació comença amb l'ús d'un vocabulari confús. Qui defensa l'energia nuclear utilitza l'eufemisme de "obrir el debat nuclear", quan mai ha estat tancat, almenys per als crítics. Sembla, d'altra banda, que per a salvar no se'n sap què molesta papereta, els pronuclears, en compte de manifestar-se com a tals, es mostren favorables a obrir un debat. Una possible explicació a aquest comportament és que s'usa com a base per a la premissa següent: qui s'oposa a les nuclears, obeeix dogmes (ecologistes, se suposa), mentre que els que les defensen són gent de ment oberta i liberal. ¿És possible, per tant, que estiguen oberts a que el resultat d'eixe

debat siga que cal tancar totes les centrals nuclears? Fins ara no han donat mostres en aquest sentit.

2380 De fet, la llarga història de la lluita contra les nuclears és la d'un moviment ciutadà que ha hagut d'obrir-se buit per la força dels seus arguments en un context totalment controlat pels defensors d'aquesta energia bruta. Eixe context ha anat canviant amb els anys, perquè el sentiment antinuclear ha crescut en l'opinió pública. No ho oblidem: són els antinuclears els qui han obert aquest debat.

2385 L'oportunisme fa que s'utilitze l'actual pujada dels preus del petroli –encara que ara sembla que el preu s'estabilitze a la baixa- per a introduir el tema de la necessitat de tornar a les nuclears. Però la veritat és que un dels efectes reals de la crisi del petroli de l'any 73 va ser la substitució progressiva del petroli per a la generació d'electricitat. A Espanya -i al País Valencià, evidentment-, hui, no es produeixen quilovats elèctrics

2390 cremant petroli i, per tant, es tracta d'un argument fal·laç per a defensar l'àtom.

Per altra banda, també es fa servir l'argument de l'enorme dependència que suposadament té el sector energètic espanyol de les nuclears franceses. Però aquest argument no és cert. De l'anàlisi de les dades d'exportació i importació d'energia elèctrica als nostres veïns es dedueix que, en realitat, el balanç està pràcticament equilibrat. Per tant tampoc és cert que depenguem de les seues nuclears. És més, en

2395 els últims mesos estem exportant energia a eixe país.

En contra del que s'afirma gratuïtament, tampoc la Unió Europea (UE) es mostra especialment a favor o en contra de les nuclears. El president de la Comissió, Durao Barroso, ha manifestat en més d'una ocasió que la Comissió és "agnòstica" en matèria

2400 nuclear. En canvi, la UE sí que té una aposta clara en favor de les energies renovables que es concreta en una Directiva amb objectius establerts per al seu desenvolupament. ¿Per què no hi ha una directiva similar per a l'energia nuclear? Simplement, perquè la UE no la recolza. Quant a la pròpia tecnologia nuclear, s'han instal·lat interessadament alguns tòpics que convé posar en evidència.

2405 Si del que es tracta és de reduir la nostra dependència exterior, que l'energia nuclear no serviria, ja que tot l'urani que utilitzen les nuclears espanyoles s'importa de l'exterior. Per tant, si d'autosuficiència es tracta, les energies renovables són superiors. De fet, les renovables constitueixen l'únic sector que utilitza fonts d'energia realment autòctones. L'urani no és abundant en concentracions que permeten el seu

2410 aprofitament. Segons les fonts que es consulten, podria haver-hi urani al nivell actual de consum per a entre 50 i 80 anys. No obstant això, l'Agència Internacional de l'Energia (AIE) establiria en 1.300 les noves plantes nuclears que seria necessari

2415 construir per a reduir el CO² en un 6%. Aquest escenari multiplica per més de tres la potència instal·lada en l'actualitat. Així que, ¿és realista pensar en una inversió d'eixe calibre, tenint en compte les incerteses relatives a la disponibilitat del combustible? Convé recordar que la mineria i l'enriquiment de l'urani són molt intensius en l'ús d'energia, i les emissions de CO² per quilovat nuclear augmentaran en funció de la major escassetat d'urani aprofitable.

2420 També hi ha el tòpic que no hi ha energia renovable suficient i que no és constant en el temps i, per tant, en un escenari 100% renovable hi hauria moments sense subministrament.

2425 Eixes afirmacions provenen de no considerar que el conjunt de les energies renovables poden constituir un conjunt molt variat i divers, amb fonts que no depenen de les condicions meteorològiques. Parlem d'eòlica i solar fotovoltaica. Però també d'altres fonts de gran potencial com a solar termoelèctrica, eòlica marina, energia de les onades i de les mareas, biomassa, geotèrmica o hidràulica. Sense desdenyar l'enorme potencial de l'eficiència per a la reducció de l'insostenible consum actual. El conjunt de totes aquestes fonts està perfectament capacitat per a cobrir la demanda elèctrica a mitjà termini, i el País Valencià es troba en una posició líder en aquest terreny.

2430

En comptes de continuar abonant els tòpics sobre la tornada de l'energia nuclear, proposem que l'esforç es dedique precisament a l'impuls d'aquestes energies, que sí que són el futur.

2435 No obstant això, també som conscients que no es pot tancar d'un dia per a l'altre la Central Nuclear de Cofrents, per la qual cosa el BLOC planteja un Pla pont per a l'energia nuclear basat en un acord social i polític entre tots els sectors implicats per disposar d'unes dates de tancament. Paral·lelament, caldrà exigir al Govern central (que és l'administració competent) un aprofundiment en els aspectes tècnics de control rigorós i de seguretat, en la informació i transparència, en la participació amb els governs locals i els territoris afectats. D'altra banda cal exigir una distribució dels sobrebeneficis originats i destinar-los a la dinamització econòmica i social del territori on s'hi ubica la central nuclear així com la creació d'uns fons per invertir en energies renovables i en operacions de millora de l'estalvi i l'eficiència energètica. D'aquesta manera, el mateix tancament de la central serviria per afrontar els principals reptes del nostre model energètic; estalvi i eficiència, i major impuls de les renovables.

2440

2445

Producció neta, residus mínims

2450 Les mesures que ha de contenir un programa de residus sostenible han d'intentar tancar el cicle dels residus: minimitzar (dins de les seues possibilitats), reciclar i reutilitzar, tant la matèria orgànica com la inorgànica.

2455 Apostem, d'altra banda, per la producció neta: qualsevol residu que el medi no puga absorbir innòcuament, i que no es puga reutilitzar o reciclar, ha de ser eliminat en origen, canviant els sistemes de producció, cosa que no hauria de tindre excepcions en el sector industrial i en el de transformació agrària.

Cal donar el màxim impuls a la reconversió de les indústries perquè tendisquen a produir "residu zero" i a valorar les que ara en produeixen. Cal anar eliminant les plantes incineradores industrials i avançar en les alternatives de producció neta.

2460 En la transició cap a aquest nou sistema, cal evitar al màxim que la població es veja afectada pels problemes derivats de la contaminació, i per això propugnem mesures legislatives que doten els ajuntaments de poder i mitjans per controlar la contaminació atmosfèrica, auditiva i lumínica. Cal també ser extremadament rigorosos en el control dels riscos industrials i nuclears.

2465 La gestió pública del territori: urbanisme i accessibilitat

2470 El País Valencià ha de reequilibrar la ubicació de la seua població. D'ací la importància que atorguem a l'elaboració de l'Agenda 21 del País Valencià, com a part d'un Pla Estratègic, on s'impulse un autèntic pla territorial, incorpore la realització d'un inventari exhaustiu dels recursos naturals i ambientals, i siga un instrument per motivar el reequilibri demogràfic i de les activitats econòmiques en el territori valencià a partir dels criteris de la sostenibilitat.

2475 El planejament urbanístic i la construcció d'habitatges han d'incorporar també els criteris de sostenibilitat. La ciutat sostenible és la ciutat compacta, aquella que no té els espais segregats segons activitats, en què els ciutadans i les ciutadanes poden realitzar les seues activitats quotidianes amb un mínim de consum energètic. La ciutat sostenible és també la que promou la cohesió i l'estabilitat social mitjançant la barreja dels diferents sectors socials que hi conviuen. És la que té espais públics de qualitat, bons transports col·lectius, amplis espais per a les i els vianants. És la que redueix al
2480 màxim el consum d'energia i minimitza la producció de residus domèstics i industrials. La construcció d'edificis ecològicament intel·ligents han de permetre avançar cap a noves formes d'habitatge que suposen importants estalvis energètics.

2485 Un altre element important per a l'organització sostenible del territori fa referència al sistema de transport. El cotxe ha estat presentat com un element emancipador dels éssers humans. Però la comptabilitat ecològica (la que té en compte simultàniament els factors econòmics, ecològics i socials en el moment de calcular els ingressos i les despeses) ens informa que els costos globals de l'automòbil poden doblar la seua aportació al PIB. Això suposa un dèficit, que recau de forma difusa sobre la població

2490 en termes d'accidents, increment de l'efecte hivernacle, consum de matèries no renovables, contaminació, soroll, transformació de la ciutat en un immens garatge, etc.

Cal canviar l'actual model basat en l'ús privat dels cotxes i en el transport de mercaderies per carretera. El canvi ha d'anar en la direcció d'impulsar el transport

2495 públic de viatgers en totes les seues modalitats i el transport ferroviari de mercaderies, afavorir la creació de condicions a les ciutats que permeten l'increment dels sistemes de transport alternatius (els desplaçaments a peu o en bicicleta) i la pacificació del trànsit, cosa que implica organitzar les ciutats en sentit molt més democràtic donant el protagonisme als i les vianants.

2500 Les lluites a les quals el BLOC ha estat donant suport, han demostrat que és possible concebre una altra gestió del territori, més connectada amb les necessitats reals de la població, més sostenible. No cal promoure perquè sí les grans infraestructures; només s'han de construir les que siguen sostenibles.

2505 **Una política de mitigació del canvi climàtic**

Hui, el canvi climàtic és una realitat inqüestionable. El País Valencià –i Espanya- és un dels principals països incomplidors en la lluita contra el canvi climàtic i a la vegada es preveu que la Península Ibèrica siga una de les regions més afectades per aquest canvi. A tal efecte, des del BLOC proposem que la Generalitat pose en marxa

2510 **l'Oficina Valenciana contra el Canvi Climàtic** per al compliment del Protocol de Kyoto.

L'objectiu central de l'Oficina seria l'elaboració d'un Pla marc de mitigació del canvi climàtic amb l'objectiu de limitar el creixement de les emissions dels sectors difusos al

2515 37% el 2015 respecte l'any base, mitjançant el desplegament de les mesures d'inversió, legals, tècniques, financeres, d'incentivació, de suport, amb l'acord del conjunt de les administracions públiques i amb mecanismes de concertació de sectors públics i privats.

2520 Les accions que hauria de contemplar en relació a aquest objectiu s'haurien d'adreçar als sectors següents: agrari, construcció i ús d'habitatges, serveis, indústries no incloses en la Directiva del mercat d'emissions, prevenció i tractament de residus i transport.

2525 El segon objectiu hauria d'afectar els sectors inclosos a la Directiva del mercat d'emissions. En aquest cas, el Pla marc s'hauria de proposar impulsar la reducció d'emissions en els processos productius i en l'ús de combustibles alternatius, així com el foment en la participació en els mecanismes flexibles del Protocol de Kyoto.

2530 El tercer objectiu consisteix hauria de consistir en impulsar accions transversals orientades a incrementar el coneixement del fenomen del canvi climàtic a través de la recerca, així com de la sensibilització, la formació i la participació.

Canvi climàtic i pobresa

Els dos elements clau de la justícia global en el nostre temps, el canvi climàtic i la pobresa en el món, estan íntimament relacionats:

2535 Hui en dia, resulta impossible abordar de manera eficaç la lluita contra pobresa en el món sense tenir en compte els efectes que el canvi climàtic té en l'agricultura, la propagació de les malalties o en els fenòmens meteorològics violents.

Però tampoc podem fer-li front de manera efectiva a menys que ho tractem també des de la perspectiva del desenvolupament.

2540 A hores d'ara més de 2.000 milions de persones en el món no tenen accés a fonts energètiques fiables. No obstant això, per a reduir la pobresa, ampliar la cobertura dels serveis sanitaris i promoure un desenvolupament sostenible i generador d'ocupació – en definitiva, per a assolir els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM)–, els països en via de desenvolupament requereixen d'un major accés a recursos energètics. Les fonts de què provinga aquesta energia –carbó, petroli o fonts
2545 renovables– tindran sens dubte un important impacte en les emissions de gasos d'efecte hivernacle a nivell global.

Viure en la pobresa no és una opció per a aquests països, i per això el camí que trien per al seu desenvolupament, i aconseguir així els ODM, tindrà conseqüències directes en la sostenibilitat del planeta.

2550

A més, una lluita efectiva contra la pobresa requereix fer front també al canvi climàtic. De fet, els seus efectes, com l'augment del nivell del mar, les inundacions o les

sequeres amenacen molts dels èxits escomesos i els esforços realitzats fins ara per a aconseguir el compliment dels ODM.

2555 Són els més pobres dels pobres, els que han contribuït menys a l'acumulació de gasos d'efecte hivernacle, els que es van a veure més afectats per l'escalfament del planeta.

Per això, des del BLOC exigirem que es duga a terme el compromís signat al setembre del 2000, la Declaració del Mil·lenni, per a eradicar la pobresa en el món abans del 2015 i aconseguir els ODM. Entre ells, l'Objectiu número 7, que se centra en el medi ambient i el canvi climàtic, com a part d'un objectiu més ampli, el del desenvolupament sostenible. Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni representen un full de ruta per a fer front a les desigualtats i les injustícies en el món. Són viables i assequibles; i l'adopció de les mesures necessàries per a aconseguir-los és simplement una qüestió de voluntat política.

2565

El col·lapse econòmic i el canvi climàtic

La crisi econòmica que patim es conseqüència del model de vida dels països desenvolupats, ja que hem estat vivint per damunt de les nostres possibilitats consumint béns que excedien el capital que podíem reposar, sense que els reguladors activaren mesures de contenció. Les anàlisis que fa quasi un any alertaven dels riscos que aquest malbaratament portaria a un col·lapse de l'economia s'han mostrat precises, encara que no foren del grat de la societat, que titllava de pessimistes i catastrofistes als qui els formulaven.

La caiguda del mercat financer ha tornat el problema del canvi climàtic a la seua habitual posició de veritat incòmoda, posposant l'adopció de mesures per a mitigar-ho. Lluny de tractar-se de qüestions distintes, el col·lapse de l'economia conté lliçons absolutament rellevants al problema del canvi climàtic.

La primera connexió entre el col·lapse econòmic i el canvi climàtic és que ambdós s'originen en el consum excessiu de capital, financer en un cas i capital natural en l'altre. L'ús excessiu de recursos naturals impulsa el canvi climàtic i els problemes ambientals (desertificació, extinció d'espècies, sobrepesca, deteriorament de l'oceà, pèrdua d'hàbitats, etc.) que conformen el problema anomenat canvi global. L'economia de la biosfera conté capitals no renovables, com són els dipòsits de gas i petroli, el territori i la biodiversitat; i capitals renovats pels cicles de l'aigua, el nitrogen i l'energia solar.

2585

2590 El capital natural no renovable s'hauria d'usar amb enorme cautela, evitant l'ús d'energia fòssil, que modifica la composició de l'atmosfera i el clima, i ocupant el territori imprescindible per a produir aliment sense deteriorar el territori i causar l'extinció d'espècies. El capital natural renovable de la biosfera, que compartim amb les prop de 10 milions d'espècies que l'habiten, s'hauria d'usar dins dels límits que fixen els cicles naturals.

2595 Fa ja dues dècades que estem vivint per damunt de les nostres possibilitats, consumint un 25% més de recursos naturals del que es regenera cada any. I en això, el País Valencià no és cap excepció. Estem erosionant el capital natural del que depenen el nostre benestar i el de les generacions futures, encaminant-nos a una situació de col·lapse global que cap govern podrà solucionar, perquè no hi ha tresor algun de recursos naturals que injectar per a reactivar l'economia de la naturalesa. Els símptomes són clars: canvis d'una velocitat inusitada en la naturalesa, amb taxes d'extinció d'espècies 1.000 vegades majors que l'esperada en absència de pertorbació humana, canvi climàtic, erosió de la capa d'ozó i increment de la radiació ultravioleta, esgotament dels recursos hídrics i de les reserves de sòl fèrtil, i mobilització d'enormes 2600 quantitats de nitrogen, fòsfor, ferro i varis centenars de milers de compostos sintètics, els efectes de la qual sobre la naturalesa, inclosa la nostra pròpia salut, desconeixem.

2605 Igual que amb la crisi econòmica, els reguladors del capital natural han fracassat estrepitosament en les seues obligacions. Els objectius de les tres grans convencions de nacions Unides per a combatre aquests problemes: la del Canvi Climàtic (Nova York 1992) amb el Protocol de Kyoto (1997), la de lluita contra la Desertificació (París, 1994) i la de Diversitat Biològica (Rio de Janeiro, 1992) segueixen lluny d'aconseguir-se.

2610 El model de desenvolupament sostenible ordit pels reguladors, fonamentat en la possibilitat de reconciliar el creixement econòmic continu amb el respecte al medi ambient, ha estat absolutament negligit. En realitat, estem vivint el període de major espoli de capital natural de la nostra història, en el que una vegada i una altra el principi de creixement econòmic continu preval sobre el de conservació de la 2615 naturalesa.

Tanmateix, no hi ha res de nou sota el sol. L'anàlisi impulsada pel Club de Roma sobre *Els límits del creixement* de Dennis Meadows i col·laboradors alertava ja en 1972 de la impossibilitat que l'economia cresca indefinidament amb recursos naturals finits.

2620 A Meadows i als qui advertien de la crisi financera global els acusaren de catastrofistes i endevins. Les evidències de la regressió global del capital natural són tan

incontrovertibles que banalitzar les seues possibles conseqüències suposaria un irresponsable desistiment del nostre compromís amb la societat.

2625 En el cas de l'economia global, el termini de temps entre els primers avisos i el col·lapse financer va ser de tan sols uns mesos. En el cas de l'ús excessiu de recursos naturals, els avisos vénen multiplicant-se des de fa anys i encara disposem d'unes poques dècades abans d'arribar a una situació de col·lapse.

2630 No hem de deixar passar un any més sense actuar per a desviar els nostres passos i no arribar a aquell lloc a què ens dirigim. Les crisis són un risc i una oportunitat. Usem la crisi econòmica actual com una oportunitat per afrontar les nostres contradiccions i cercar un model que preserve el capital natural que assegure l'adequat funcionament de la biosfera, el pilar fonamental del benestar humà.

El País Valencià: noves orientacions per al proper futur

2635 La sostenibilitat abraça tota mena de polítiques sectorials. Per aconseguir una base econòmica sostenible cal canviar moltes coses. Hem de ser conscients que els problemes ambientals tenen un inconvenient molt gran: que no es veuen. En conseqüència, el primer que cal fer (a part de fer molta pedagogia) és definir un sistema de mesura que ens permeta conèixer quin és l'estat ecològic del País Valencià i la seua convergència cap a la sostenibilitat. Proposem dissenyar una comptabilitat ecològica, fer ecoauditories, impulsar les Agendes 21, trobar indicadors de sostenibilitat per a totes les activitats. Calen també incentius que estimulen els processos i consums més respectuosos amb el medi ambient. S'han d'introduir a gran escala les ecotaxes amb tres objectius: encarir selectivament el consum d'un recurs no renovable, estimular l'ús de determinats tipus de recursos o estils de consum menys agressius amb el sistema natural i aconseguir fons per finançar la reconversió del sistema.

2640

2645

2650 Una línia de treball en la política impositiva podria passar per la substitució dels impostos indirectes tradicionals (IVA i impostos sobre carburants) per les ecotaxes i intentar, alhora, reduir les càrregues sobre el treball (cotitzacions) i anar-les substituint per ecotaxes. Una discussió a banda seria si els nous impostos ambientals haurien de significar una recaptació neta de recursos públics, tot i existir l'evidència que la pressió fiscal espanyola és una de les més baixes d'Europa.

2655 Una altra gran línia de treball en matèria impositiva vindria configurada per una nova política fiscal sobre l'energia. La reconversió d'aquest sector és clau per situar-lo en el

2660 camí de la sostenibilitat. L'actual sistema de subministrament energètic és responsable directe de l'increment d'emissions de CO2 i de la producció de residus nuclears que tindran, alguns d'ells, una vida mitjana de 10. 000 anys (un període de temps similar al que va del Neolític fins als nostres dies). Des dels poders públics s'hauria de primar fiscalment l'ús d'energies renovables.

En síntesi: calen mesures per propiciar un canvi de rumb en l'actual sistema de producció i consum i orientar-lo cap a la lògica de la sostenibilitat.

2665 **LA CULTURA EN LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ**

2670 Des del nostre posicionament obert als valors humans, tenim una profunda confiança en la cultura i en els seus múltiples agents com a instruments d'avanç dels individus i el conjunt de la societat cap a la seua plenitud personal i comunitària. Al País Valencià, a més, amb unes arrels identitàries obertes també a constants aportacions i incorporacions noves, la cultura ha de prendre un paper fonamental. Entenem que l'accés igualitari a la formació en tots el graus de l'ensenyament reglat i a tots els àmbits de la cultura és l'estímul bàsic per a la realització plena i fonamentada en els autèntics valors humans dins d'un esperit crític obert a la constant assimilació de nous coneixements i noves tècniques.

2675

2680 En aquest moments la humanitat disposa d'un patrimoni enorme de saber, com a resultat dels nous coneixements tècnics i científics que, a més, es modifiquen a una enorme velocitat. L'impacte en l'aplicació de les noves tecnologies al sistema productiu, mitjans de comunicació, transport, mètodes militars, biotecnologia, medicina, etc. ha modificat en el darrer segle el sistema productiu i el sistema de vida, ha provocat noves reflexions sobre els continguts ètics en la utilització dels coneixements científics i ha posat de relleu el gran poder dels mitjans de comunicació en la configuració de nous valors.

2685 Aquests mateixos fenòmens han provocat un canvi d'escala en la concepció de quin és el context en què vivim, que s'ha traduït en el sorgiment d'una consciència mundial respecte als problemes ambientals, les desigualtats econòmiques o les vulneracions de la pau i la seguretat. El BLOC ha de basar la seua acció política en aquesta nova forma de reflexió social que s'hauria de poder traduir en la consciència de la necessitat d'un canvi profund en aquest estat de coses.

2690

- El control en la producció i difusió del saber i en l'accés mateix al saber configura formes de desigualtat substancial entre les persones, així com entre països i regions del món. ¿Qui té o no les condicions i els mitjans per a la investigació científica i la producció de coneixement? ¿Quines són les formes de control sobre l'ús que se'n fa?
- 2695 ¿Quines empreses pretenen monopolitzar els recursos informàtics? ¿Quin és el poder dels mitjans de comunicació? són hui qüestions fonamentals i gens anecdòtiques, atès que tenen una important incidència en el futur de les nostres societats i del conjunt de la humanitat.
- 2700 El procés d'expansió de la investigació i de la instrucció s'ha produït de forma profundament desigual entre els països del Nord i del Sud, fet que s'afegeix a la desigualtat estructural que existeix per motius econòmics i socials i contribueix a l'exclusió en la participació global. El mateix podem dir respecte les relacions entre els països europeus i fins i tot en el context de cada país. En els propers anys, les
- 2705 diferències més profundes es manifestaran entre aquelles persones que tindran accés al coneixement, la tecnologia i la informació i aquelles que se'n veuran excloses. D'aquí la importància que els principis de justícia, igualtat i solidaritat s'apliquen també al terreny de la investigació, l'educació, la informació i la producció de cultura.
- 2710 **Cap a nous criteris d'eficàcia: de l'eficàcia mercantil a l'eficàcia social**
- La societat a la qual aspirem, configurada d'acord amb els principis del valencianisme progressista, no pot basar-se en la cultura de l'èxit ni en la valoració de la consecució de beneficis. Tampoc unes activitats no es poden considerar superiors a altres a partir simplement del seu valor en el mercat. Cal arribar a nous criteris d'eficàcia basats en el
- 2715 compliment dels objectius socials de la igualtat i del tractament correcte dels recursos. Aquest és el criteri bàsic en què es basa la idea de sostenibilitat, tant social com ecològica. No es tracta de produir més quantitats, sinó més racionalment i amb més qualitat a partir d'un estalvi dels recursos; no es tracta d'aconseguir que alguns acumulen més riquesa, sinó que tothom puga gaudir d'unes condicions de vida dignes.
- 2720 Es tracta de criteris d'eficàcia social, que atorguen a la qualitat humana el màxim protagonisme.
- Cal comprendre el caràcter clau que ha passat a tenir la cultura i la informació, en relació amb els actuals canvis que s'han produït en la manera de treballar i de viure i conduir aquests canvis cap a una direcció de progrés.
- 2725

2730 Aquests canvis es relacionen amb el que alguns autors han caracteritzat com l'emergència en el món capitalista d'una nova etapa sociotècnica que es pot anomenar com a “societat de la informació”. Així com la societat industrial, com el seu mateix nom indica, es va configurar a partir dels canvis tecnològics en un sector de l'economia i la indústria, la societat de la informació es configura per canvis en el sector de la informació que afecten tots els àmbits de la vida i no sols al context laboral. Més que una simple mutació tecnològica (sovint confosa amb la informàtica) es tracta més globalment de canvis substantius en l'ús humà de la informació. En aquest sentit, considerem necessària una reflexió profunda sobre aquests canvis, per tal d'avançar en la prevenció dels possibles efectes negatius que puga comportar, per exemple en l'aprofundiment de les desigualtats.

2740 Es pot mesurar l'abast d'aquesta transformació sociotècnica i cultural en un canvi de les activitats socioeconòmiques: l'eclosió de les activitats del sector serveis en els països enriquets, on més de 2/3 parts de les activitats humanes no estan centrades en la transformació de la matèria (agricultura i indústria), sinó en el tractament de la informació i l'atenció a les persones. Les activitats que més han crescut en els últims 30 anys (i això és d'aquesta manera també al País Valencià) són les relacionades amb la sanitat, l'educació, la comunicació i els serveis a les empreses, és a dir, les professions caracteritzades a la vegada per un elevat nivell d'instrucció inicial, per tractar-se d'activitats relacionals (amb els usuaris i usuàries) i pel tractament no estereotipat de la informació.

2750 La informació s'ha convertit en un factor de producció i això suposa una inversió dels plantejaments productivistes de les empreses tradicionals. Efectivament, en qualsevol de les activitats que hem esmentat, l'eficiència no consisteix a maximitzar el volum d'informacions obtingudes, sinó, per contra, a minimitzar-les, per fer-les assequibles i comprensibles. No és el volum d'informacions el que compta, sinó el seu sentit, la capacitat de seleccionar allò que convé de l'enorme flux d'informació. A partir dels criteris del mercantilisme no es pot mesurar la “riquesa” que produeix un invent, una lliçó escolar, la cura de persones, una pel·lícula de qualitat, la manca de contaminants, el reciclatge o un remei per a una malaltia.

2760 Cal construir nous criteris d'“eficàcia social”, que tinguen en compte la sostenibilitat ambiental, el desenvolupament del potencial humà i la satisfacció de les necessitats socials; és a dir, tot allò que queda justament fora del que s'anomena com a “economia productiva” i les polítiques conservadores utilitzen com a mesura de la

riquesa d'un país. No es tracta de la petició d'un principi utòpic, sinó de propostes que hui són reivindicades per diversos grups socials i organitzacions sindicals.

2765 És a partir d'aquesta perspectiva i del tipus de societat que volem aconseguir que atorguem una importància cabdal al desenvolupament del potencial humà i, per tant, a la cultura. En l'època de la competència global i del treball que canvia, cal assegurar la possibilitat de connectar la cultura i la informació amb la creació de noves oportunitats de treball amb relació a la qualitat ambiental més elevada i a la millora de les prestacions socials. La societat de la informació és una formidable ocasió que no
2770 s'ha de desaprofitar sinó que cal governar en profit del desenvolupament humà.

Apostem perquè totes les persones puguen tindre accés a l'educació, a la cultura i a la informació, aplicant en aquests camps els principis de la democràcia. Volem potenciar les condicions perquè tots els ciutadans i les ciutadanes puguen ser realment lliures,
2775 dret que s'ha de poder exercir basant-se en el coneixement i les capacitats crítica i creativa.

Propugnem que les administracions públiques han de proporcionar les infraestructures materials i dotar de subvencions les múltiples iniciatives socials en tot els àmbits de promoció cultural: donar els mitjans i promoure els consells i òrgans de decisió
2780 col·lectiva autònoma de cada nivell territorial i àmbit cultural. Amb la profunda convicció que tot allò que comporta un progrés en humanisme s'arreglarà en la nostra línia progressista potenciadora de les personalitats individuals i de la convivència.

Apostem per fomentar el coneixement i l'ús de les noves tecnologies de la informació i
2785 les comunicacions al servei de la millora de la qualitat de vida i dels serveis, així com per la seua incorporació en els programes educatius. L'Administració ha de liderar aquest procés, garantir que la infraestructura i els serveis bàsics estiguen a l'abast de tothom i realitzar actuacions decidides en el camp de l'educació, biblioteques, sanitat, relacions ciutadania-administració. La potenciació de les noves
2790 tecnologies de la informació i les comunicacions ha de ser un instrument per al desenvolupament equilibrat i harmònic sense exclusió social del nostre país.

La investigació i l'educació com a inversions de futur

2795 L'educació ha d'esdevindre un instrument per assolir el desenvolupament integral de les potencialitats de totes les persones en el decurs de la seua vida i un element important en els processos de desenvolupament econòmic, social i d'equilibri territorial.

2800 L'educació és, a més, un instrument irrenunciable per a les polítiques progressistes de democratització i transformació social a través dels valors de la llibertat, la coeducació, el no sexisme, la creativitat, l'esperit crític, el respecte a la diferència, al medi ambient i altres valors democràtics. Tot això ha d'inspirar una autèntica política educativa de progrés.

2805 En aquest final de segle tothom reconeix la importància creixent de l'educació i la formació, que ja no es limiten però a l'etapa de la infantesa i la joventut, sinó que afecten al llarg de tota la vida, i no es poden delegar tampoc en exclusiva al sistema escolar, sinó que necessita la corresponsabilització de la resta de la societat. Cal tenir present el potencial de canvi que té l'educació en aquest sentit més ampli.

2810 La feblesa amb què el País Valencià amb el govern del PP està donant resposta a la crisi econòmica, amb els elevats costos personals, territorials i econòmics que se n'han derivat, ens fan ser conscients que hem de posar les bases per tal que la nostra estructura social siga capaç en el futur de respondre amb major flexibilitat i anticipació a les crisis.

2815 Cal potenciar la recerca a partir de polítiques públiques i una utilització integral i coordinada dels recursos que s'hi destinen. Cal contrarrestar la visió instrumentalista i mercantilista que sovint es fa de la recerca, tot integrant-la en objectius a mig i llarg termini, cosa que implica estimular la investigació bàsica. És un element substancial en la qualitat de la producció i serveis i per la lluita contra l'exclusió social.

2820 Des del BLOC fem també una aposta decidida en favor de l'educació, que ha de ser de qualitat, pública, laica i científica, que garantisca el caràcter universal del dret a l'educació de forma totalment gratuïta, assegurant-ne l'accés igualitari a totes les persones i establint les compensacions necessàries per evitar que les diferències econòmiques, socials o culturals esdevinguen un obstacle insalvable. Insistim en el caràcter públic dels serveis educatius i que s'hi destine el màxim de recursos, i només
2825 als públics, per garantir el principi de la igualtat d'oportunitats i la qualitat dels ensenyaments. La creació de centres educatius privats és un dret constitucional, però el seu finançament no ha de dependre dels fons públics.

2830 L'educació és un dret que s'ha d'exercir al llarg de tota la vida i, per tant, el govern de la Generalitat (competent en matèria educativa) ha de garantir una oferta de qualitat suficient en tots els nivells i etapes educatives i en les seues diverses modalitats: des de l'educació infantil, primària, secundària, professional i universitària, fins als règims

2835 especials de la formació permanent, l'educació musical, la dansa, els ensenyaments d'idiomes i els ocupacionals, la formació cultural i la bàsica, així com les modalitats presencials i a distància i l'ensenyament per a adults.

2840 Cal entendre la importància creixent de l'educació en relació amb els canvis experimentats en el context laboral. En la societat de demà esdevé imprescindible una educació permanent, àmplia i flexible, pensant que gairebé ningú no tindrà feina per tota la vida i que caldrà tenir capacitat d'innovació i reconvertir-se. Sorgiran noves ocupacions relacionades amb la salut, l'ecologia, l'educació o els serveis de proximitat, que seran molt més importants del que ho són hui. Cal preparar la joventut cap a aquestes noves professions que el mercat encara a penes no ha detectat ni impulsat però que seran necessàries.

2845 És imprescindible revisar a fons les finalitats, els mètodes i els continguts del sistema educatiu perquè pugua respondre als reptes de la nova organització social. És fonamental també incentivar la innovació i l'experimentació educatives en l'àmbit de les noves tecnologies per possibilitar noves formes d'ensenyament i aprenentatge.

2850 Cal trencar el cercle viciós entre pobresa econòmica i pobresa en el saber. L'evolució i innovació en el sistema educatiu constitueix un instrument bàsic per combatre la marginació i l'exclusió social. El dret a l'educació inicial i el dret a l'educació permanent i per a adults són elements centrals, que s'han de mantenir i potenciar en les eventuales reformes de l'estat del benestar, així com el nucli bàsic de la política social.

2855 **La cultura al servei de tot el poble**

2860 Conseqüents amb el dret universal d'accés a la cultura i amb el seu paper emancipador, entenem que la política cultural ha de tenir com a principi general posar la cultura al servei de tot el poble. Considerem la cultura com un factor clau en la potenciació de la democràcia i els valors de la persona i, per tant, cal fer possible que totes les persones, sense excepcions, puguen accedir-hi sense restriccions i sense dirigismes, no com a consumidores passives, sinó com a receptores i com a actors, en la direcció del model de societat progressista, solidari i ecològic que propugnem. Per això volem desenvolupar una cultura alternativa a la del consum i la mercantilització de totes les coses, fonamentada en el respecte al medi natural i en l'increment de la participació de la ciutadania en el debat social. La cultura és també un element de reequilibri i de cohesió social contra el racisme, la xenofòbia, el sexisme i tota mena de marginació i que fa ser als individus més solidaris.

2870 El principi que ha de guiar la política cultural és el respecte escrupolós al dret a la llibertat de creació i de difusió cultural i artística, que són drets que s'han de garantir. Per això mateix, rebutgem qualsevol forma de subordinació al poder, d'instrumentalització o d'utilització per a la propaganda partidista.

2875 Una política cultural ha de començar amb la destinació del diner públic a la creació, al manteniment i a l'activació de les infraestructures i dels equipaments culturals arreu del país, donant prioritat a les comarques i els barris més deprimits, amb la descentralització i el reequilibri com a eixos de les actuacions, amb un respecte minuciós a l'autonomia de la cultura i amb el suport als ajuntaments i al moviment associatiu com a garantia de proximitat i de participació de les ciutadanes i els ciutadans.

2880

Cal fomentar les infraestructures, les indústries i les activitats culturals en totes les seues manifestacions com una contribució també a l'increment de l'activitat econòmica i de l'ocupació. La preservació i el respecte del patrimoni cultural, històric i artístic acumulat en el curs de la història, amb mesures tendents a la seua recuperació i divulgació, són elements essencials que permeten mostrar els resultats de la creativitat humana i fer una reflexió sobre el passat.

2885

Apostem per un País Valencià pluriètnic, intercultural i tolerant, fet que implica el reconeixement de la diversitat de formes d'expressió de les cultures populars d'origen molt variat que hui hi conviuen. La multiculturalitat no és res més que el reconeixement d'aquesta diversitat i, alhora, el rebuig a qualsevol forma d'actituds xenòfobes o racistes. El BLOC es compromet amb els valors del mestissatge cultural i amb els valors de la solidaritat que, endins i enfora, han de permetre la igualtat d'oportunitats a tots els individus, amb independència del seu origen, el color de la seua pell, les creences o l'ideari polític.

2895

2900 El nostre compromís amb la realitat nacional del País Valencià fa que defensem la potenciació dels elements de la seua identitat cultural i lingüística, reconeixent les successives aportacions que han contribuït a configurar-la i la pluralitat existent. Que la llengua valencina/catalana es consolide en la nostra societat no depèn només de la voluntat dels parlants, sinó també de factors polítics i econòmics, que són els que incideixen en el fet que la llengua estiga present en els mitjans de comunicació, a les publicacions, a l'escola i en la transmissió de coneixements. Cal aconseguir que la llengua valenciana/catalana, entesa com a patrimoni comú i com a instrument d'integració a la societat, siga present en tots els àmbits i no es veja sotmesa a les

2905 agressions que pretenen minoritzar-la i fragmentar-la. Per això, cal fomentar el ple coneixement i ús social del valencià/català com una de les llengües pròpies del País Valencià, compatible amb el respecte als usos lingüístics de les altres llengües que hi conviuen. Cal defensar, d'altra banda, sense pors ni recances, la unitat de la llengua valenciana/catalana.

2910

El dret a la informació

El sector de les telecomunicacions és cabdal per al futur de la nostra societat. És imprescindible arribar a un punt d'equilibri entre llibertat, competència i iniciativa privada, d'una banda, i servei públic, drets d'accés, igualtat de tractament, 2915 confidencialitat i seguretat, per l'altra. En aquest context, el sector públic ha de cobrir espais que el mercat no ocuparà i ha d'assegurar el compliment dels interessos de tota la ciutadania.

2920 Ens cal un model propi per consolidar i enfortir un espai comunicatiu valencià, que no responga a l'única lògica del mercat i la potenciació dels interessos privats. El sector de la comunicació és importantíssim i cal assegurar al màxim que els drets de comunicar i de rebre informació estiguen presidits pels principis bàsics de la democràcia i del pluralisme. La utilització partidista que el Partit Popular fa del mitjans públics de comunicació, així com dels espais tècnics de difusió de ràdio i televisió en 2925 favor de grups de comunicació afins, així com les conseqüències derivades del procés de concentració de mitjans de comunicació i de la proliferació dels grups multimèdia que acaparen el mercat de les telecomunicacions, generen importants dèficits en la qualitat i característiques dels mitjans audiovisuals públics i privats.

2930 Apostem per la democratització i defensa del pluralisme informatiu, que ha de presidir l'actuació dels mitjans de comunicació, siga quina siga la seua titularitat jurídica. Cal evitar especialment que els mitjans de comunicació públics vulneren la neutralitat informativa esdevenint òrgans de propaganda del Partit Popular. S'ha d'introduir la democràcia en els mitjans de comunicació, garantint que els i les professionals que hi 2935 treballen puguen realitzar la seua activitat en llibertat i a partir de criteris estrictament professionals.

Proposem la consolidació del Consell Valencià de l'Audiovisual, i que responga a criteris de professionalitat i independència.

2940 Apostem per la potenciació de la comunicació local, a partir de les emissores i televisions municipals, premsa escrita i expressions artístiques.

Conseqüentment, cal donar suport mitjançant la discriminació positiva als mitjans de comunicació en valencià/català i tractar d'ampliar-los, com a element fonamental per assolir la plena normalització lingüística.

2945 **2.3.5. Per un món amb pau, per la cooperació i la solidaritat.**

El final de la guerra freda, ara fa quinze anys, no ha conduït la societat internacional cap a unes relacions més cooperatives entre països, sinó que el nombre de conflictes armats ha anat augmentant i s'han afegit a d'altres presents des de fa dècades: conflictes locals amb component ètnic o religiós, generalment provocats per grups de poder minoritaris que pretenen imposar per la força criteris d'homogeneïtat i exclusió en contra de la diversitat i la multiculturalitat; conflictes de caire social i militar per culpa de la degradació econòmica i ambiental en zones veïnes; moviments migratoris massius cap a les zones desenvolupades del món; i conflictes comercials i econòmics entre els Estats.

2950
2955 A més a més, els conflictes bèl·lics contemporanis es caracteritzen perquè, cada cop més, l'objectiu principal de les armes és la població civil, i no el personal militar. Mentre a principis de segle XX, el 90% de les baixes per guerres eren militars, aquest percentatge correspon en l'actualitat a la població civil. En definitiva, constatem una persistència de la violència tant directa com estructural que impedeix gaudir d'un
2960 tombant de segle en pau.

Els atemptats de l'11 de setembre de 2001 derivaren en una lluita sense treva contra el terrorisme fonamentalista islàmic, però han permès encobrir i emparar també la persecució d'altres formes de pensament i acció alternatives al neoliberalisme en
2965 diverses parts del món. En nom de la defensa de la seguretat física de la seua població, l'administració Bush dels Estats Units ha arrossegat el món sencer en una cadena de decisions que acaben generant més conflicte, més por i inseguretat (països vetats, restriccions aèries, proliferació de la protecció privada...) i alhora un retrocés en les llibertats individuals i col·lectives (canvis en els ordenaments jurídics,
2970 criminalització de persones i organitzacions, persecució de races i creences, elaboració de llistes negres, manipulació de la informació...).

DEL CONCEPTE DE SEGURETAT AL DE SEGURETAT HUMANA.

2975 Des del BLOC hem de denunciar els retrocessos en matèria de drets i llibertats en nom d'un mal entès concepte de seguretat. La seguretat volguda ha de ser la seguretat humana. Per seguretat humana entenem aquella que garanteix les

condicions de benestar econòmic, social, humà, sanitari i educatiu; preservació de la identitat cultural i dels drets nacionals; desenvolupament sostenible; i respecte dels drets humans i les llibertats fonamentals de tots els éssers humans. I aquests elements
 2980 bàsics (alimentació, energia, recursos, clima, drets humans,...) estan més amenaçats que mai, i aquesta amenaça la pateix una part cada vegada més gran de la població mundial.

Una espiral de causes i efectes s'han encadenat amb la conseqüència d'un augment
 2985 de la vulneració dels drets humans, un empobriment cada vegada major dels països del Tercer Món, i una pressió cada vegada més insuportable sobre els recursos naturals evidenciant els límits del creixement econòmic constant. Així, les guerres per l'accés a matèries primeres; l'especulació financera amb el petroli, amb els agrocombustibles i amb els productes alimentaris que té la seua necessària correlació amb l'augment del
 2990 preu dels aliments i, per tant, amb la greu crisi alimentària que s'està patint; l'agudització de les conseqüències del canvi climàtic, tant per l'ús de combustibles fòssils com dels substitutius en forma de cultius energètics; i per últim, el model econòmic basat en l'augment del consum privat, que acaba amb els recursos naturals finits.

Per tant, i en ordre a construir una política internacional basada en el principi de seguretat humana, el BLOC ha de poder abordar les noves qüestions que s'obren al voltant d'aquestes crisis de recursos, de producció i de consum. Entre d'altres, l'ús i el límit dels combustibles fòssils, dels agrocombustibles, els límits del creixement a les societats occidentals, el comerç just, l'especulació financera amb els aliments, i fins i
 3000 tot la necessitat de començar a pensar el concepte de decreixement.

En un món ple d'incerteses, cal que apostem decididament per un canvi cultural del que entén la nostra societat com a seguretat, identificant-la amb el desenvolupament humà. Partim de la base que les condicions que creen inseguretat són l'atur i les privacions de tot tipus (educatives, sanitàries, desequilibris ecològics, mancances de
 3005 recursos naturals, etc.). És la falta d'oportunitats la que provoca desigualtat i injustícia social i crea així condicions per a l'esclat de la violència. Així, doncs, l'objectiu ha de ser que la gent no haja d'enfrontar-se a circumstàncies adverses, cal evitar les situacions que porten a l'esclat de la violència tant en el si d'una comunitat com entre
 3010 comunitats humanes.

Aquest és el nostre objectiu i per això reivindicuem:

- Un veritable ordre multipolar, sense el predomini militar, polític i econòmic d'una o diverses potències.
- 3015
- La superació de les desigualtats Nord-Sud, des del foment d'un veritable desenvolupament sostenible i de canvis radicals en organismes com el Fons Monetari Internacional, el Banc Mundial o l'Organització Mundial del Comerç, que modifiquen les relacions entre Nord i Sud i creen una cultura de l'emancipació universal.
- 3020
- Defensa dels drets dels pobles a decidir el seu destí i a preservar la seua identitat cultural. Reivindiquem l'autodeterminació i la pluriculturalitat.
 - Promoció de la integració i la cooperació regional com a forma de superar el dèficit democràtic que suposa la superació de l'Estat-Nació.
 - Defensem l'empoderament de les dones entés com el reconeixement i autoreconeixement com a subjecte polític. Davant l'evidència de la feminització de la pobresa, aquest empoderament passa per l'accés a l'educació, als mitjans econòmics i als drets polítics.
- 3025

Per altra banda, com a organització política progressista, ecologista i solidària és també una tasca del partit fer pedagogia sobre les causes últimes d'aquestes situacions, és a dir, donar a conèixer les conseqüències de les nostres accions, en tant que ciutadans i ciutadanes del primer món, en els actes més quotidians: el nostre consum alimentari i energètic, les nostres decisions de mobilitat, etc. ...

3030

3035 **DE LA GUERRA CONTRA EL TERRORISME A LA POLÍTICA PER LA PAU.**

El BLOC rebutja radicalment qualsevol tipus de terrorisme, que ens afecta a tots i totes sense distinció. Seguim manifestant la nostra profunda solidaritat amb totes les víctimes del terrorisme i les seues famílies, així com la convicció que la democràcia és més forta que el terrorisme.

3040 No obstant això, considerem que les guerres d'Afganistan i d'Iraq, en el marc de l'anomenada guerra contra el terrorisme global no només han estat un grandíssim error, sinó que ha tingut conseqüències dramàtiques:

- Les guerres no han servit per fer front al terrorisme. Després de l'11-S, després de l'ocupació d'Afganistan i d'Iraq, s'han produït atemptats en massa sense que s'haja avançat significativament en el combat contra Al-Qaeda.
- 3045
- Ha quedat demostrat que l'objectiu de les guerres no eren les armes de destrucció massiva, ni l'alliberament dels pobles afganès i iraqià, sinó el control dels recursos energètics d'aquests països.

- 3050 • Sota l'argument de la guerra contra el terrorisme s'han retallat els drets humans i les llibertats democràtiques.
- L'unilateralisme nord-americà ha dividit la comunitat internacional i ha afeblit l'ONU.
- Encara no s'ha aconseguit donar una mínima estabilitat política a l'Afganistan i a l'Iraq. Fins i tot podríem dir que la guerra no s'ha acabat.
- 3055 • El Govern dels EEUU ha reforçat la política del govern israelià al que se l'ha permès la construcció d'un nou mur de la vergonya i la pràctica del terrorisme d'Estat.

3060 El neoconservadorisme que ha inspirat la política de l'administració Bush ha estat un dels principals perills per la pau i l'estabilitat mundial, el rerefons ideològic de la qual ha estat el predomini dels interessos de les grans corporacions petrolieres i militars dels EEUU.

Encara que són moltes les esperances que s'estan posant en la nova administració Obama, no per això hem de baixar la guàrdia.

3065 Per tant, per al BLOC cal passar de la guerra contra el terrorisme a la política per la pau:

3070 **El primer problema de la humanitat és la pobresa, les desigualtats i tot tipus d'injustícia i discriminació lligats a una colonització econòmica dels pobles històricament oprimits que comporta subjecció humana, política, econòmica i espoliació dels seus recursos naturals. Concertant una estratègia a escala mundial per reduir la pobresa, les injustícies socials, i la defensa del medi ambient, és a dir, fomentant una política de pau i cooperació, acabaríem amb molts ferments de l'integritisme.**

3075 En aquest sentit, són diversos els fòrums en què es reconeix, si bé només sobre el paper, la necessitat d'un canvi de les polítiques de cooperació. L'Organització de les Nacions Unides (ONU), o el Comitè d'Ajuda al Desenvolupament -dins del marc de l'Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE)-, reconeix que

3080 l'objectiu principal del desenvolupament no pot ser el creixement econòmic, sinó la millora de la qualitat de vida i la convivència. Malgrat això són molts els estats que aprofiten els minsos ajuts als països del Sud com un element de dinamització dels sectors comercials i industrials en crisi. A més, l'accés als recursos de la cooperació està sovint condicionat al seguiment de les directrius del Fons Monetari Internacional.

3085

Tanmateix, la ciutadania s'ha manifestat obertament a favor d'una societat més solidària, que es desenvolupe en pau. El moviment del 0,7, l'augment de la participació a les organitzacions no governamentals (ONG), una major sensibilitat cap allò que passa al Sud, il·lustren un sentiment clarament progressista, que es rebel·la des de formes diferents contra l'ordre establert. En les mobilitzacions per al 0,7 no es buscava tan sols l'augment de partides concretes cap al països empobrits o l'ajut concret cap a alguna comunitat, es buscava i es feia una crítica ferotge cap a les relacions econòmiques i polítiques entre Nord i Sud, cercant nous paràmetres des dels quals canviar el món.

3090

3095

Igualment, des d'àmbits internacionals, progressivament hi ha mostres de rebuig a l'estatu quo, tant des de les conferències organitzades per l'ONU com des dels fòrums paral·lels organitzats per les ONG. La Conferència de Rio sobre el mediambient, les Conferències sobre Població i Desenvolupament del Caire, la de Viena sobre els Drets Humans, la de Beijing sobre la dona, o la de Desenvolupament Social de Copenhague en són bones mostres.

3100

La percepció que moltes comunitats tenen que estan amenaçades la seua supervivència, la seua llibertat i la seua identitat són tres dels factors que creen inseguretats i poden actuar de llavors del terrorisme. La millor manera de combatre el terrorisme, per tant, és fent que els col·lectius de què es nodreixen les organitzacions terroristes veguen com milloren les seues condicions de vida i el respecte per la seua identitat, i per la seua sobirania i independència.

3105

Evitar l'opressió entre els pobles i el desplaçament forçat de la població: en aquest ordre, cal impulsar un pla de pau per Palestina que garantisca un estat palestí viable, així com afavorir el procés d'autodeterminació del poble sahrauí, per permetre el retorn dels 200.000 refugiats a les seues zones d'origen i l'acompliment dels mandats de l'ONU.

3110

3115

Superar el dilema seguretat-llibertat. Promoure un combat contra el terrorisme i la inseguretats basat en la coordinació policial i dels serveis d'intel·ligència.

PER LA IGUALTAT.

3120

Volem un canvi en les polítiques de cooperació. Per aconseguir un marc de relacions estable, més segur, més just, cal desenvolupar una política de cooperació molt més

3125 activa, transparent, feta d'acord amb ONG i altres entitats, i que estiga adreçada exclusivament al desenvolupament social i econòmic de diferents zones del món, amb l'objectiu d'aconseguir un millor marc de seguretat. És, per tant, el moment que des del BLOC contribuïm a passar del discurs a les mesures concretes, i que estenem una cultura de la pau, la solidaritat i la cooperació.

3130 Volem el 0,7 i més, i no el 0,22 ni el 0,37 (mitjana de la UE). I el volem transparent, encaminat a canviar les relacions existents, en defensa dels drets humans, socials, culturals, econòmics, mediambientals i les llibertats, anant molt més enllà de falses polítiques de cooperació que encobreixen meres polítiques d'ajut a l'exportació.

3135 Però, a més a més, considerem l'anterior mesura com insuficient i, per això, el BLOC proposa que el finançament per al desenvolupament es base en una imprescindible i justa redistribució de la riquesa econòmica generada al món. Per tant, dins del marc de la implementació del Consens de Monterrey sobre els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni s'ha de crear un Impost Global sobre les Transaccions de Divises (CTT for FfD) –d'un import del 0,005%– que esdevinga una font addicional, predictable, estable i sostenible de Finançament per al Desenvolupament, la recaptació de la qual es destinaria a un Fons Multilateral de Nacions Unides, perquè s'utilitze, inicialment, per assolir els ODM l'any 2015.

3140 Volem una política encaminada a canviar les relacions internacionals i a posar de manifest les causes que generen marginació i pobresa. Així, més enllà de les ajudes puntuals a comunitats específiques, apostem per denunciar les causes de la pobresa i fer actuacions de caire estructural. Hem de palesar davant les nostres societats occidentals que, o bé fem que aquest món avança globalment o provocarem un cataclisme en els propers vint o trenta anys. La nostra tasca passa per lluitar contra les causes de la injustícia social, a més de la feina que puguem fer per pal·liar-ne les conseqüències. Per això, és important que les institucions destinen fons a la pròpia sensibilització sobre la necessitat de canviar les relacions entre Nord i Sud.

3150

UNA OPCIÓ DE PAU.

3155 Apostem per la seguretat humana en un context internacional i des de la regió que treballem, l'euromediterrània. Volem un model de seguretat compartida. Una política de seguretat no es pot fer hui en dia des d'una perspectiva solitària o autàrquica i, per tant, les nostres accions s'han de fer en sintonia amb el nostre veïnat, sense cap tipus d'exclusió. Per altra banda, la necessitat de tenir un exèrcit amb gran capacitat de foc

per a dissuadir l'enemic és obvi que no pertany a una concepció ni moderna ni efectiva en termes de seguretat. Així, doncs, és una prioritat invertir en seguretat humana, fer una opció per la cooperació i la solidaritat amb accions positives i accions per evitar
 3160 determinades situacions. Una opció per la pau suposa hui plantejar què contribueix més a la nostra seguretat, si la inversió de milions d'euros en noves màquines de guerra o destinar-los a plans d'ocupació i ajut al desenvolupament. La nostra opció és clara.

Estem a favor de la desmilitarització de la societat, podem estendre els valors de la
 3165 pau, la solidaritat, la cooperació en el si de la societat. Apostem per:

a) L'educació per la pau. Vol dir una educació adreçada al conjunt de l'opinió pública, com també una acció positiva a les escoles, especialment als centres d'ensenyament primari i bàsic, així com als centres d'ensenyament mitjà.

3170 b) El desarmament de la societat. Es tradueix en el fet d' evitar la presència d'armes en la societat, en el marc de les relacions humanes. Això vol dir una acció decidida, amb campanyes de sensibilització, acompanyades de mesures legals que en garanteixin la consecució.

c) Transparència i control davant l'actual comerç d'armes. És necessària una acció
 3175 decidida per reorientar i reconvertir la indústria armamentística en una indústria de pau. Mentre no es produeix aquest canvi, hem d'accedir a tota la informació necessària sobre a quins països s'exporta armament i quina n'és la producció.

Volem un nou marc internacional de seguretat. Aspirem a la superació de l'OTAN com
 3180 a estructura que respon a un altre moment de la història, per tal com es tracta d'una organització militar nascuda en la lògica de la guerra freda i que no genera la confiança necessària a tots els països de la nostra zona, des de Rabat fins a Hèlsinki, des de Lisboa fins a Moscou.

Creiem que el millor marc per al desenvolupament de les polítiques de seguretat és
 3185 l'OSCE (Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa) i, per tant, cal dotar aquest organisme de competències efectives per al desenvolupament de la seguretat preventiva i per evitar conflictes.

Plantegem la plena assumpció per part de la Unió Europea d'una veritable política exterior de seguretat comuna. Incorporar plenament la Unió Europea Occidental (UEO)
 3190 en l'estructura de la UE, és a dir, que s'integre en el "pilar comunitari" i forme part així de les polítiques comunitàries, de forma que la seua existència i les seues actuacions respondrien únicament i exclusivament a la política de defensa comuna, amb

independència de l'OTAN. La UE coordinaria les diferents forces armades per a la realització de missions de pacificació (les anomenades “missions petersberg”), ajuda
 3195 humanitària o manteniment de la pau, per mandat del Consell de Seguretat de les Nacions Unides. Es tracta justament de reduir el volum global de la despesa militar ajustant-lo a les veritables necessitats de l'Europa actual. El mecanisme seria una coordinació militar de caràcter europeu, amb un repartiment de càrregues i responsabilitats adients, i unes forces militars de caràcter estrictament defensiu i
 3200 preparades per participar en missions de manteniment de la pau i catàstrofes humanitàries en cooperació amb unitats de protecció civil.

Estem per la plena desnuclearització i la reducció progressiva d'armament convencional. Cal superar definitivament el paradigma nuclear i armamentístic encara
 3205 vigent tot i que amb noves formes, en una perspectiva de desmilitarització de les relacions internacionals. Així com cal superar també la concepció dels exèrcits lligats a la idea de sobirania nacional i de territorialitat.

**LA UNIÓ EUROPEA, L'INSTRUMENT PER SUPERAR LA CRISI DE L'ESTAT-
 3210 NACIÓ EN EL CONTEXT DE LA GLOBALITZACIÓ.**

És aquest el marc, el de la Unió Europea, des del qual ens podem disposar a fer una acció més decidida a favor de la igualtat i l'equitat. Una UE sobirana, democràtica i federal és l'àmbit des del qual podem contribuir millor a un reequilibri de les relacions Nord-Sud. Tan sols des d'un àmbit continental es poden canviar les regles del joc, i la
 3215 UE té la capacitat per fer-ho. Per això hem d'exigir una UE democràtica, que dispose d'una Política Exterior de Seguretat Comuna (PESC) pròpia i que ho faça en un marc de relacions diferents a l'existent fins ara.